

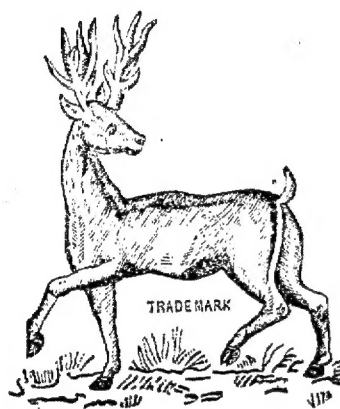
30862

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3 చెన్నపట్టణము 1916 నంబర 1 వ తేది సోమవారము No 182
సంపుటము 3 సకల సమస్త కార్యకర్తల సమక్షమున ౧౨. { సంపాదకము }

చత్రములరాజు

అసలు "లేడి" గుఱుతు

Hed Office: -
Bombay
Branch: -
Calicut

541

అడమనకు, చాకికు, చాలకాలము మన్నుటకు "లేడి" గుఱుతు గల గొడుగులనేవాడు. "లేడి" గుఱుతు గొడుగులే చాల మంచి"వని ప్రతివారును చెప్పుదురు. వాటియ వస్తు ప్రదర్శన భవనమునందు పేరు వహించిన దిదియే. బనియన్లు, ఫెల్టెట్ పీలును చాల తక్కువ ధేర్లుకు దొరక గలవు. వలయువారు ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Ebrahim Currim & Sons,
Umbrella Merchants,
No. 251/53, ESPLANADE ROW, MADRAS.

సంగీత ప్రదాయని

వెల రూపాయలు 3.

ఈ గ్రంథము ఆత్మప్రసిద్ధి కెందిన వాణిజ్యకళా విద్యాపాఠశాలకు లైన విద్యార్థి కే. వరదాచార్యులు, కె. వి. శ్రీనివాస ఆచార్యులు, వీరి కృష్ణమూర్త్యులు వీరిలచే రచింపబడినది. ఇందులక్షణ సంగ్రహమును అభ్యాసపథకులును, స్వరజతులు, వక్రములు, త్యాగయ్యగారి కృతులు, పట్నం నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి కృతులు, దీక్షితకృతులు మొదలగు, సుమారు 140 వురు బడులును స్వర, సాహిత్యతాళ, కాలము లకుగురుతు లేస్తరచిత్రానికి సులభముగ గ్రాహ్యమగునటుల వ్రాయబడియున్నది. హాస్యనియము, వీణ ఈ ఉభయవాద్యములకు పటములును, వీటిగుణములును, వీటి సుపయోగించు విధములును వ్రాయబడి యున్నది. డబ్బీక్రొను 16 పుటలు నైజా 500 పుటలు. దశసరి గ్లేసుకాగితముతో ముద్రితము. కాలికో బయిందు బంగారు గిలుటు చేయబడి యున్నది. వలయువారు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసికొనవలెను.

మొసర్పు హో అందు కంపెనీ,

546

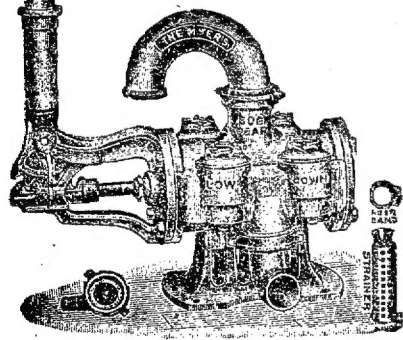
(సింట్స్, మద్రాసు.

కె. బి. జోషి అండుకో.

సెక్యూరిటీ బిల్డింగు

నెం. 221, హార్వర్డు రోడ్డు, ఫోర్ట్ బొంబాయి.
పూర్వముగా నవీన మయినది.
లోడవుక్ ఫోర్స్ పంపు.

25 అడుగుల లోతునుండి నీళ్లునోడి అంత ఎత్తు నకు వైకిలాగును. గంటకు 2000 గాలనులు తోడును. 2 అంగుళములు ముఖము. నిష్పన్న చల్లార్చుటకును, నీటిని వైకి కొట్టుటకును జనులు ఏర్పాట్లు చేయ బడును. ఒకచోటనుండి మరియొకచోటికి మలభిముగా తీసికొని పోవడదగి యున్నది. బహు స్వల్ప శక్తితో ఎడతెగని ధార ప్రవహింపజేయును. ఒక్క మనిషి పని చాలును. 537

కొత్త వైకి పంపు ఇతర పంపులకు వ్రాయుడు.
కావలయును సేసి మాకు వ్రాయుడు.
నెం. ౧౧. ౧౧. ౧౧.

సర్వవృత్తిక విష సంజీవిని.

536 మాకు (100) రూపాయలు బహుమతి.
ఏవ్వురు వచ్చువారు! నవ్వుమః బోదురు!!

తేలు కొంకిపోటు కలన, మంట పోట్లకు తగిన పరిహారమును బొంద లేకమిగులకష్టపడువారలకై మేమి యాపదమును గనిపెట్టెలిమి. కుట్టిన చోట నీమందును డైరెక్ట్ లో ప్రకార ముపయోగించిన ఒకటిరెండు నిమిషములలో మంటలు పోట్లుపోవును. ఈయాపదమునందు గుణము లేదని ఋజువు చేయు వారలు

మా యాపదమును మాకు తిరుగపంపి తమకు సెలవైన మొత్తమును రాబట్టుకొనుటయేగాక (100) మారురూపాయల బహుమతి కందుటకును నర్హులగుదురు.
వెల 2 సీసాలు గల ప్యాకెట్టు 1-కి 8 అ. పోస్టేజీ 5 అణాలు ఒక డైరెక్టర్ (2) ప్యాకెట్టు తెప్పించుకొన్న పోస్టేజీ ఉచితము
1 డజన్ ప్యాకెట్టులకు పోస్టేజీ రూ 5-0-0
1 డజన్ ప్యాకెట్టు కొన్నవారికి (1-8-0), వెలగల ఛాకెసల్ ఫాక్టరీకి పేనా ఇవనాము.
టి. సీతారామ మొదలియారు
8. కందప్ప మొదలిగిడి, తిరువల్లి క్లెజీ, మదరాసు.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0

తలనొప్పలమాన్యును నాయువుపోట్ల పోగొట్టును సార్వభౌమపుష్పల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును అమృతాంజనండిపో; బొంబాయి, అండ్ మద్రాసు

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

ఈ వనోపధి ప్రక్రమవలన జనించుబాధ్యములకు కీరీటుముకంటి నందు. కుగువులను, మచ్చలను గొడమలను పుండ్లను, సాతిసోపలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుద్ధకారిణి (28)

వనోపధిసారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి సాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారెసంబంధమును నొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాగోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రొవైటరు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi No. 144, No 2, BOMBAY.

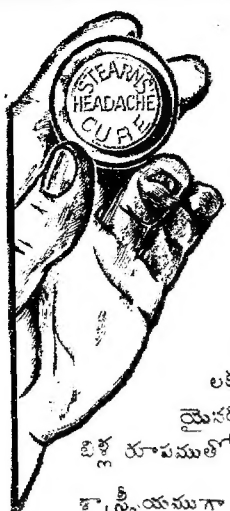
శారదాంబ

ఇది శ్రీశర్మబోధి యువ నాటకము.
శ్రీనివాస రాఘవాచార్య ప్రణేతము.

సంఘమురాచారి సంస్కరణమునకు మార్గ మిందు జూపబడినది. అందరును జదివి తీరవలయును. వెల 4 అణాలు.

పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

అంధప్రతికా కార్యాలయము
7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

స్టెర్న్స్

తలనొప్పిమందు

నుపయోగించి

తలనొప్పిని మాన్పుకొనును

పాకు

ఇది తలనొప్పికిని పార్శ్వపునొప్పి లకును చాల మంచి మందు. రూఢి యైనది. రుచిలేనిది. మాటు పెట్టబడిన దిల్ల రూపముతో నుండును.

కాశ్రియముగా తయారు చేయబడినది. దీనిని తినుటకు వెగటుండదు. చాలా అలనుకూలముగా నుండును.

ఈ మందు మందులంగళ్లలోను బజారులలోను స్టోర్సులలోను వొంకును.

తలనొప్పి వచ్చినపుడెల్ల నుపయోగించుడు.

టాజానా

593

ప్రకృతి శాస్త్రాభివృద్ధి

ప్రపంచమునందలి ప్రతిదేశమునను, మానుషిక వృద్ధి అగ్రము ఆఫ్ఘనిస్తాను గూర్చియు; వర్తమాన భవిష్యత్కాలముల సంకలనాలకు ఆంగ్లాభివృద్ధి సాధనమునుగూర్చియు, అనేక గ్రంథ ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులు వారి జీవితముల ధారపోసి యున్నారు. ఆ కాలపు వృద్ధాప్యమునను నూచనయగు వెంట్రు కలుకాలుట హానికరములగు క్రిముల పనియను నిర్ధారణ నపీ కవు () లో ముఖ్యముగ మనకు సంబంధించినది.

ఈ వ్యాధి అనేక యావనలందు సామాన్యముగ నున్నది. ఈ క్రిమి సమదాయము వెంట్రుకల నంటియుండు చర్మపు కన్యలో ప్రవేశించి వెంట్రుకల యభివృద్ధికి కలసిక, రక్త నాళములకుండి వచ్చు పదార్థమును తినివేయును. దీని పర్యవ సానము వెంట్రుకయొక్క పొడునశించి వెంట్రుక పాలిపోయి యుండును.

ఇందుకు కారణమును కనుగొనుటలో ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులు ఆ కారణనిర్ణయి సాధనమునుకూడ కనిపెట్టినారు. ఆ క్రిమిసమదాయమును నశింపజేసి వెంట్రుకల పొడునకు తగిన ఆహారమును కలుగజేసి వాటి నారోగ్యమునకు దెచ్చుటయే ఇందుకు సాధనము. ఇంతవరకును ఇట్టి సాధనము అసాధ్య మని తలంచబడిన కాని, ఇప్పుడు "టాజానా" యనునది ఇందుకు గాను యిప్పుడు కనిపెట్టబడినది.

"టాజానా కేశాహారము" క్రిములను జంపును. వెంట్రు కల పొడులకు పుష్టికేయును. వెంట్రుకల వెరుగునట్లు చేయును. కిరీటమునుబోలు తన కిరీటపుంజము డీజీంచె ననియేశ్చియును విచారపడ నవసరములేదు. త్వరగ నిశ్చయ ముగ నవి రాగలవు. ఏమానవుడును యావనదేశలో వృద్ధాప్య మును ధరించనవలయులేదు. తమ దృష్టిపథమునందున్న యీ యావనమును వినియోగించి తమ యావనమును కాపాడ నచ్చును. "టాజానా"లో కొవ్వుకలియును.

కేమిట్లు వడుగవచ్చును. ఇది రెండువిధములుగ నుంచ బడును. ఒకటి పురుషులకు, వేరొకటి స్త్రీలకు, మొదటిది అంటుకొని యుండునట్లుగకూడ యుండును. మీ రేమందుల కుకాణములలో పడినను యిత్తురు లేదా సోలో ఏజంట్లు మచ్చి అందు కో లిమిటేడ్ 19 కెకండులైన బీచ్ పోస్టు బాక్సు 228 మద్రాసు అనివ్రాసిన తెప్పించియొనను యిత్తురు. ఖరీదు 5 పౌన్సులు సీసా చల్లకు సే దారితో సహా 1-12-0 ,, 10 ,, 2-12-0

కల్యాణి - ప్రతిరుండు

ఇది షేక్స్పియర్స్ య ఇంగ్లీషు మహాకవి నాటకము ననుసరించి వేట తెలుగున స్త్రీలకును బాలకులకును తెలియ నట్లురచింపఁ బడినది. ఇతర భాషాకవుల రచనా చమత్కారములు, మన తెలుగువారికి తెలుపవలయునని ప్రారంభించిన వానిలో నిది మొదటిది. దీని కథాసంవిధానమును పాత్ర చమత్కారమును రచనమును అద్భుతములు. కల్యాణి ఆ 1. ప్రతిరుండు ఆ

దైత్యకవచము

మనుజునకు గల పాపము గుణములలో ధైర్యము ప్రధానము. ధైర్యమునకా ఆపదలయందు మనస్సు చలించ గుండుట. మనుజుండు ధరింపదగిన యన్ని కవచములను ఆశ్రయములచే భేదించదగినది. ఈ ధైర్య మనెడి కవచమో యశ్రయ శక్తియులకు ఆభేద్యము. ఈ ధైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై "అన్యత్రభిష్కాత్ గాంగేయాత్ అన్యత్రచ హనూ చ తః" అనెడి జీతేంద్రియంధైన భీష్మునియొక్క చరితము నతి సులభతైలిన తెలిపియున్నది. వేల రి అశాలు.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో, ఆనందమద్రాలము, మద్రాసు.

వృత్తాంత లేఖలు

తిరుచినాపల్లి వార్తలు.

(విశేషమున వర్తమంది)

ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి సంఘము.

ఈనగరమున గల ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి గడచిన సంవత్సరమున స్థాపింపబడి యిప్పుడు వర్ధిల్లుచున్న ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి సంఘమును గూర్చి చదువరుల కిదివరకే తమ పత్రికాముఖమున వివేదమైన వార్తయే గద! పట్నపు సముద్రతీరమునందలి రేవు పట్టణములలో వన్నె గాంచుచున్నట్టియు, మళ్ళయోగమండల రాజధానియు నగు కల్లకోట నగరమును దర్శించి యందుగల సర్కారు వైద్య వైద్యక వ్యాపార, పాఠశాలలలో విద్య నభ్యసించుచుండే ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి తమ మాగ్ధ మనలం బించకొరుటకై, యిచ్చటి ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి సంఘము తరఫున సంఘకార్యదర్శిగాయను, మరెవరుగను మెంబర్లుగలసి యొక తాత్కాలిక కార్యనిర్వాహకసంఘముగా నేర్పడి గడచిన నెల 25 వ తేదీన ఈనగరమునడిచి, 27 వ తేదీన కల్లకోటనగరము తేరిరి. అచ్చటి ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి తల్లెదను వీరిరాకఁ జెలిసి సాదరముగా వారి నెదుర్కొని తగిన విడిది నొసగిరి. 28 వ తేదీ సాయంకాలము 8 గంటలకు తన్నగరమున గల ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి లందరు నీ తిరుచినాపల్లి కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి కోరిక ప్రకారము ఆంధ్ర నికేతన మనుపేరు గాంచుచున్న గృహమందు సమావేశమైరి. అచ్చటి విద్యాభివృద్ధిలో నొక చగు మః రాశ్రి మః బామరావుగారి సగ్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొని సభ ప్రారంభించిరి. ప్రథమమున సగ్రాసనాధిపతిగారు తిరుచినాపల్లి కార్యనిర్వాహకసంఘమువారినిమూలముటకై యాహ్వానము చేసినమీదట నీ కార్యనిర్వాహకసంఘ కార్యదర్శిగారి యనుమతిని వదలి సంఘసభ్యులలో నొకరగు మ-రాశ్రి, రామచంద్రరావుగారు లేచి కార్యనిర్వాహకసంఘము తరఫున, నిట్లు ప్రశంసించిరి. మన స్వదేశమున ఆంధ్రరాష్ట్రమున సాంకేతికవిద్యా పాఠశాల వసతులు ననిహేతువున మనయాంధ్రసోదరులు సాంకేతిక విద్యాభివృద్ధి మార్గజేత సంచారముచేయుచుఁ బరదేశముల యం దితరభాషా పరిచయములేక మిక్కిలి కష్టముల పాలుచు చుండుటయు నట్టిలేమీ మౌఖ్యాపాభివృద్ధికి భంగము కలుగుచుండుటయు నాంధ్రవిద్యాభివృద్ధి సంఘాభివృద్ధియే మాతృక యను నాంధ్రభాషాభివృద్ధికి కారణ మగుట గ్రహించి తాము తిరుచినాపల్లి నగరమున స్థాపించిన "యాంధ్రవిద్యాభివృద్ధి సంఘము"ను గూర్చి కొంత ముచ్చటించి, ప్రస్తుతమున మన వయోవృద్ధులు స్వదేశ విదేశములయందు మాతృదేశ, మాతృభాషాభివృద్ధిల కొరకు పడుచుండిన క్రమల నెల్ల ముచ్చటించి, సంఘముయొక్క యావశ్యకతను వెలిపి కల్లకోటలోని ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి లందరును గలసి యొక సంఘమును స్థాపించి భాషాభివృద్ధిని చేయుమని కోరుటయున్న, తిరుచినాపల్లినుండి బయలుదేరినవచ్చిన కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి ముఖ్యోద్దేశ్యముని విపులముగా చక్కనివైతి నుపన్యసించిరి. విదవ సగ్రాసనాధిపతియను సభ్యులగు మిగిలిన కల్లకోట యాంధ్రవిద్యాభివృద్ధి తమ యంగికారముల నేకగ్రీవముగా నుడిచి యీక్రిందితీర్పుల నా మోదముతో జేసినని వ్రాయుట కెంతయు సంతసించుచున్నాడను.

తీర్పులు.

- 1. ఈనగరమునగల తెలుగుదేశ విద్యాభివృద్ధి లందరును గలసి యొక సంఘముగా నేర్పడి యాసంఘమునకు "ఆంధ్ర నికేతన విద్యాభివృద్ధి సంఘము. కల్లకోట" అని నేరడవలెను. 2. ఈసంఘము తరఫున పుస్తకభాండాగారముగాని లేక రీడింగ్ రూముగాని యొకటి స్థాపించి, ఆంధ్ర వార్తా పత్రికలఁ జెప్పించుచు మన యాంధ్రభాష వృద్ధిచేయబడవలెను. 3. ఈసంఘము తరఫున సంఘములోని విద్యాభివృద్ధి కార్య వ్యాపారములకొరకై యొక బంతులాట సంఘముకూడ స్థాపించవలెను. 4. సంఘాధిపతి, కార్యదర్శియు, మొదలగు ముఖ్యుల నెల్ల మరయొకసభ సమావేశమై యెన్నుకొనవలెను. పిమ్మట సంఘ స్థాపనాకార్య సంస్కరణ వ్యాసమున సగ్రాసనాధిపతి యుపన్యసించినమీదట, తిరుచినాపల్లినుండి వచ్చిన కార్యనిర్వాహక సభ్యులలో వైసుపన్యసించిన రామచంద్ర రావుగారు తిరిగి మరయొకసారియును, కార్యదర్శిగాయను. మిగిలిన ముగ్గురుసభ్యులు నొకరుగాలేచి తమ యభిమతి నందమును వాచిసగిన యాహ్వానమునకై కల్లకోటవారికి వందనము లాచరించుచుఁ దమకోరిక నెరవేర్చినందులకై మిగుల గొనియాడుచుఁ గరతాళధ్వనులతో సభముగ నెను. విదవ కల్లకోట విద్యాభివృద్ధి లందరును తమ యతిఘలతోఁగలసి తామందరు నొక భాయపట మెత్తించుకొన దలచిరిగాని వన్య ముమితముగాఁ గురియుచుండుటయును, తిరుచినాపల్లి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారికి న్యవధి లేకపోవుటయు సంభవించెను.

అయిదవ ఆంధ్రముహూజనసభ - నెల్లూరు.

గీ. ఉత్తరంచెద జేశ మేనొక్కరుఁ డనె నిశ్చయించిది నేయంగనేర చొరుకు అనుచు "విలియముషి"ట్లను నతడు పలికె అట్లెయ్యెల్లరు దలపఁగ నగును శుభము. ఎట్లయిన నేమి తుదకు మాయుండలసభ సమావేశముతరి కూడ ఆంధ్రమాత జయ మొందెనని వ్రాయుటకు సంతసించుచున్నాడ. ఆంధ్రరాష్ట్రముపట్ల ప్రార్థన వర్ధి జరిగినది. తత్సమయమున భీశాలురు, యుక్తిశాలురు, ఆంధ్రరాష్ట్రమున కేముషి మంతులు డిక్లమైన యుపన్యాసములగానించిరి; ముందుండల వాసులకు, ఆంధ్రరాష్ట్రము పట్ల ఆదర్శమేయని ప్రథమము ప్రగల్భములు పలికినామే, కాకినాడకరగి "ఆంధ్రముహూజన సభ" కిట కాహ్వానించినామే, ఇంతచేసియు మండలసభసమావేశ మైనతర "ఆంధ్రరాష్ట్రము" మా కక్కరలేదనియొక్కడ తీర్మానించెదనో! యని కొందరు భయపడిరి. కాని వై వానుగ్రహము కలనను, శ్రీ యు త. కొంద మెంకటప్పయ్య పంతులుగారు వీ జము నాటి న, ముహూర్తబలిమిచేతను నెల్లూరునుండల సభాసమావేశముతరి కూడ "ఆంధ్ర మాత" జయ మొందినది. సామాన్యముగా జయమొందుట కాదు. "ఆంధ్రరాష్ట్రము పట్ల ఉపన్యాసములు గావించిన వారు పదముగ్గురు. పిమ్మట ప్రతినిధులలో వోట్లువేయగా 47 మంది "రాష్ట్రము" కా వలయు ననిన వారు. 27 మంది వ్యతిరేకులు. మావారు ఇంతటితో తనని నొందరారు. ముందున్నది ముసళ్లపంతుగ అనుసామెతను మనస్సులో భాషక ముంచుకొనవలయును పంచరు "ఆంధ్రముహూజన సభ" రానురాను మిగుల ఆసన్న మగుచున్నది. చుండలములోని కుగ్రామవాసుల కిప్పటినుండి యుపన్యాసములు గావించుచుండిన గాని వారికి చక్కగా బోధపడదు. అందులకు అచ్చటచ్చట ఉపసంఘములు గావించి వారు ప్రతివాఁడు కొన్ని సమీప్య కుగ్రామములకు భోయి చక్కగ నుపన్యాసములు గావించుచుండవలయును. సదరు విషయమై శ్రీయుత నున్నే పల్లి రామకృష్ణరావుగారు, పొట్లపూడివాస్తవ్యులగు శ్రీయుత పొణకా పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు ఎక్కువ శ్రద్ధవేసికొన వ్రాసించుచున్నాడ. రాగల ఆంధ్రముహూజనసభకు ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులగు శ్రీయుత గాడిచెల్ల హరికృష్ణరెడ్డిరావు ఎం. ఏ. గారినిగాని శ్రీయుత భోగరాజు పట్టాక్షితారా మయ్య బి. ఏ. ఎం డి సి. ఎం గారిని గాని శ్రీయుత న్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారిని గాని అభ్యుదయగ నెన్నుకొనిన బాగుండును.

ఘాలి! సుబ్బరామయ్య,

ఆంధ్రసభా మందిరము.

(2కరు)

ఆంధ్రసభా మందిరమున, ఈనెల 29 వ తినమున, విద్యాభివృద్ధి మొదలగువారి యుపయోగముకై యాంధ్రభవనమును, ఆంధ్రసభవారి కార్యనిర్వాహకాధికముకై యొక సభా మందిరమును నిర్మించుట మొదలయిన విషయములు సభాచందణు నిశ్చయించినట్లు 30 వ దినపత్రికలోఁ గనబడుచున్నది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును, ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రమును, ఆంధ్రదేశాభివృద్ధి కర్తవ్యంభావశ్యకములని, ఆంధ్రులలో విద్యావివేకశాలలలో బహుసంఖ్యాకులు, నిశ్చయించి, విశ్వ ప్రయత్నములు చేయుచుండఁగను, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన మావశ్యకమని ఘులయిన, యితరులను, రాజపురుషులును, అంగీకరించియుండఁగను, మనకోరిక నేట లేపట సిద్ధింపకున్నను గొంతకాలమునకయిన సమకూట వలసినదే యయి యుండఁగను, అంతవఱకును మనవారి భగీరథ ప్రయత్నములు మానదగినయి యుండఁగను, బహుశ్యయ సాధ్యయిన పయిభవన మందిర నిర్మాణములు ప్రస్తుత మనవరము లేమో యని తోచుచున్నది. ఇందుకు సాహాయ్యము చేయవలసినవా రాంధ్రులు. వీరు కడుదరియు. ఇందు భవనంతులు విరళ విరళముగానున్నారు. వారిలోనయినను ఉదారు లరుదు. కనుక పయిభవన మందిరములకు దగిన భవనము ప్రాప్తుపగుట కష్టముగాఁ గనుపట్టుచున్నది. ప్రాప్తుపవేరను, ప్రత్యేక ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ రాష్ట్ర సంభావనములుండఁగా, వేలకొలది చన్న పట్టణమునందు వెచ్చించుట వెత్తినవేమో విమర్శించుటకు సభవారికి విన్నవించుచున్నాము. ప్రస్తుతస్థితిని బట్టి పయిభవన మందిరము లావశ్యకములే. పెద్దపయస్య లేలు వఱకును, అద్దెయిచ్చి పుచ్చుకొనవచ్చును.

కృష్ణ వ ర ద లు

బాధితుల ముప్పు తెప్పలు.

ప్రజలు చేయుచున్న సహాయము.

(మా ప్రత్యేక విలేఖరుని వద్దనుండి.)

సేవకశిరము (సీతానగరము) నవంబరు 4:— దైవసంకల్పము దురవగాహము. ఉత్తరక్షణముందేమి జరుగునో తెలిసికొనజాలము. అక్టోబరు 31 వ తేదీకి దైవమిచ్చినదానితో దృష్టిపొంది సుఖముగ కాలక్షేపము చేయుచుండిన రెండు లక్షల మంది ప్రజలు 1 వ తేదీ రాత్రి నిశీధనమయమందు క్షణకాలములో నిరాధారై పోయిరి. 1వ తేదీ ఉదయమునకు కృష్ణ వేణియందు పదియడుగుల నీరుకంటె యెక్కువలేసే లేదు. అట్టిది సాయంకాలమునకు కృష్ణ వేణి నవవారి సమాగమమున పరిపూర్ణ శరీరయై ఉన్నాదినికలె యప్రతిహతముగ ప్రచండవేగముతో ప్రవహింప సాగెను. రాత్రి యంతకంతకు వృద్ధియగుచుండిన తన వెర్రిపాపమును తన నిజసాధుడగు రత్నాకరునకు ప్రదర్శించుటకు సిగ్గు వడిన దోయను నట్లు కృష్ణ వేణి తన గభీర స్వరూపము ని మృప్రదేశములందు మరుగు పడునట్లు వామసార్వమును భేదించుకొని గ్రామములను జలమయముచేసి, అక్కడి ప్రజలను శరణాగతులను చేసికొనెను. క్షణకాలమునందు తమ సోదరులకు కలిగిన విపదక 1 వ తేదీ తెల్లవారు జామున, బెజవాడ పాగులకు తెలియనే తెలియదు. 2 వ తేదీ ప్రాతఃకాలమునందు పిడుగువలె తెలిసి న వార్తను బెజవాడ పొరులువిని, అందరు గాకపోయిన కొందరైనను, వరదబాధితులతోడపడు యత్నమున కుపకమించి బెజవాడకు యెదురుగా వామభాగమునందున్న సీతానగరమునందు సాహాయ్యకశిరమును నెలకొల్పి అనకట్టకు ఎగువ గ్రామముల నుండి వారతనము వారు స్త్రీమరునందు తెచ్చిన ప్రజలకు కొద్దిగనో గొప్పగనో బియ్యమును, ఉప్పు చింతపండును పంచిపెట్టె నారంభించిరి. కృష్ణ కరకట్ట తెగి గ్రామములు జలమయములైనవను, వార్తయేగాని మూడవ తేదీ సాయంకాలమునకు పొరులకును, ప్రజానాయకులకును, జల మయములైన గ్రామ వాసుల దురవస్థ వారికి హృదయము కాలేదు. కావున 2 వ తేదీ సాయంకాలమునకును సాహాయ్యక ప్రయత్నములు వివిధ జరిగియుండలేదని చెప్పవచ్చును. రాత్రి 9 గంటలకు అయ్యదేవర కాశేశ్వర రావు పంతులుగారును, అయ్యంకి వెంకటరమణయ్యపంతులుగారును కావలి శంకర రావుగారును మరికొందరును యథా లాభముగ సమావేశమై ప్రాతఃకాలమునందు చేయవలసిన యుదంతమును గురించి తర్కింప నారంభించిరి. 1914 వ సంవత్సరము నందు వరదవచ్చిన సందర్భమునందు బెజవాడ సబు కలెక్టరు వారి ప్రాజాపత్యము క్రింద పొరులు సమావేశమై కొందరు సేవా సంఘముగ నేర్పడి, సభయందు రమారమి 150 రూప్యముల వరకును చందావేసిరి. వానియందు కొన్ని కోజాలకు రమారమి 80 రూపాయలు వసూలై నేటిని ఆధనము తత్సంఘ కార్యదర్శులవద్ద నిలువయున్నది. సేవక సంఘ సభ్యులు వెంటనే గార్యదర్శులలో నొకరి వద్దకు వెళ్లి నిలువ యున్న సామ్యు పూర్తిగా గాక పోయినను కొంత వరకైనను దయచేయుడని విన్నవించుకొనిరి. కాని రెండవ కార్యదర్శి గ్రామాంతరమున నుండుటచే వారి యత్నము ఇంతవరకును కార్యమును దాల్చి యుండలేదు. దానిమీద సభ్యులు నిరుత్సాహముబెందక తమలోతాము సంప్రదించుకొని వి.జే. కే. అయ్యగారు, నూరినరసింహము, కాశేశ్వర రావు పంతులుగారు, ఆరాత్రి చేసిన ధనసాహాయ్యముతో బియ్యము మున్నగు సామగ్రినికొని నత్రిప్రయాసముమీద సేవక శిరమును చేర్చిరి. ఎట్లా రెండవ తేరు గడచినది. దినములు గడచినగలదిని ప్రజల దురవస్థ వృద్ధియై, దానికి తగిన ప్రయత్నములను చేయవలసి వచ్చినది. 3 వ తేదీ ఉదయమున సేవ రైలుదిగి పొరులలో కొందరిని, సేవక సభ్యులను జూచి 7 గంటలకు సేవక సభ్యులు కొండ్లరిలో శిరమునుచేరి వెంటనే గుంటూరు డిప్యూటీ కలెక్టరు అబిబులాఖాను సాహేబుగారిని, మంగళగిరి డివిజను, డిప్యూటీ తహసీలుదారు జంపని వేంకటేశ్వర రావుగారిని కలిసికొని, అనకట్ట యెగువ గ్రామములకు వెళ్లి ప్రజలకు సాహాయ్యము చేయుటకు స్త్రీమరును సిద్ధము చేయించుచు నిలిచిరి. వారివాత్సల్యమును, ఉదార భావమును వర్ణనా

తితములు. వారు మాకన్ని విధముల తోడ్పడి, ప్రజల దురవస్థను తగ్గించుట కెంతయు పనిచేసి ఆంధ్రమహాజనుల కృతజ్ఞతకు బాత్రులై సేవావ్రతమునకు మాగ్ధులైతిరి. స్త్రీమరు సిద్ధమగులోపల బియ్యము చింతపండును శిరము చేర్చుకొని 12 గంటలకు వేంకటేశ్వరులుగారితో నదిమీద బయలుదేరితిమి. సేవకులలో కొందరు వడ్లములతో తడిసి ముద్దయై అకలిచే మలమలమాడిపోవుచు సీతానగరము వద్దనుండిన మాల మాదిగలకును, తదితరులకును బియ్యమును పంచిపెట్టిరి. స్త్రీమరు మీద బయలుదేరిన మేము రెండు గ్రామములను దర్శించుకొని బియ్యము పంచిపెట్టుకొని సాయంకాలము 7 గంటలకు తిరిగి శిరము చేరుకొంటిమి. నిన్నను మేము వెళ్లిన గ్రామముల స్థితిగతులను నిన్నటి లేఖయందు తెలియజేసి యుంటిరిగాని, నేటివృట్ట వ్రాయ నవసరములేదు. మేము తిరిగి వచ్చునప్పటికి శిరము వద్దనుండి సాహాయ్యము చేయుచుండు సేవకు లొకపడనను, కొన్ని బస్తాల బియ్యమును, దీనికి తగిన రస వర్ణములను సిద్ధము చేసికొని యుండి 8 గంటలకు నోరి వేంకటేశ్వరులగారి నాయకత్వము క్రింద అనకట్టకు దిగుచున్న రేవేంద్రపాడు ప్రవేశించి తగ్గ్రాయమును సేవకశిరముగ జేసికొని నేటియుదయమున గ్రామాదులమీదకు బయలుదేరి సాహాయ్యము చేయుచున్నారు. ఆ సేవకబృంద మింకను సేవలేఖను వ్రాయునప్పటికి సీతానగరమునందలి మా ప్రధాన శిరము చేరలేదు. ప్రధాన శిరమునకును రేవేంద్రపాడునకును దూరము 8 మైళ్లు.

వారు నేటి ఉదయము 8 1/2 గంటలకు రేవేంద్రపాడులో నిరాధారైయున్న నలుబది కుటుంబీకులకు సాహాయ్యము చేసి మూడుమైలుల దూరమునందున్న మెల్లెంపూడిని దర్శించి అక్కడకుడ సాహాయ్యముచేసిరి. రేవేంద్రపాడు నందును, మెల్లెంపూడియందును ప్రజల దురవస్థ వర్ణనాతితము. ఆ గ్రామములు రెండును నీటిలో మునిగి తేలుచున్నవి. మెల్లెంపూడికి మూడుపగ్గాంగుల దూరమునందు కాలువగట్టు కలదు. అక్కడ సేవకులు పడవదిగి వెళ్లి సాహాయ్యము చేసిరి. అక్కడి ప్రజలు మూడుపంతులు లేవిపోయి, పశువులను కాలువగట్టుమీద తెట్టుకొనియున్నారు. కాలువగట్టుమీద రేవేంద్రపాడు చుహమ్మరీయలు గుడి నెలను వేసికొని కాలక్షేపము చేయుచున్నారు. వారికిని సేవాసంఘము సాహాయ్యము చేసింది. వారు ప్రధాన కార్యాలయమునకు తిరిగి వచ్చువరకు స్థితిగతు లన్నిటిని వివరముగ వ్రాయజాలను. వైస్రవాసిన వివరములను మాత్రము ప్రస్తుతమున కియ్యగలిగితిని.

నిన్న రాత్రి సేవ తిరిగి ప్రముఖులను దర్శించి వారి సేవ కండ్లార జూచిన ప్రజల దురవస్థను పూర్తిగా వివరించి వారెంత సాహాయ్యమునకు బాత్రులై యున్నారో నివేదించితిని. వారంతకు పూర్వమే పురమందలి వర్తకులను మార్వాడీలను దర్శించి, 18 బస్తాల బియ్యము నిచ్చెదమని వాగ్దానము చేయించుకొనిరి. ప్రముఖుల మాట వినగనే వర్తకు లెంతయు దోడ్పడుట ప్రశంసనీయము. ప్రాతఃకాలమునందు బియ్యపు బస్తాల నొక వర్తకునివద్ద ఖరీదు చేసికొని, వానిని కూలీలవలన కృష్ణ వంతెనమీద పట్టించుకొని వెళ్లితిమి. నేటి మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకును నాకు తెలిసినంతవట్టుకు బియ్యపు బస్తాల బాపతు 98 రూపాయలు జను వచ్చినవి. హిందూ మోసగాలు విద్యార్థులను, ప్రముఖులను ఇంటింటికిని దిరిగి దస్తు చేయుచున్నారు. బెజవాడ పొరులు వారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు. నేటిదినమున అధమును 30 బస్తాల బియ్యమైనను తరువాత వసూలై యుండవచ్చును. అది గాకను సామ్రెంత జనుయైనది ప్రస్తుతము తెలియదు. రేపు వివరముల నిచ్చెదను.

నిన్నటినుండియు కృష్ణ నీరు తగ్గ నారంభించినది. నేటియుదయమునకు 14-3 అడుగులనీరుగలదు. నీరుతగ్గుచున్నను ప్రజల పశువుల దురవస్థ హెచ్చుచున్నదిగాని. తగ్గుటలేదు. ఇప్పుడే వారికి విశేషమైన సాహాయ్యసంపత్తియవసరము. నదిలోనీరు

చప్పున తీయుచుండుటచే తిరిగి హెచ్చునను భయము కలదు. కావున వరదబాధితుల యవస్థయప్పుడే తీరినదని ఆంధ్రప్రదేశ్ జను లెంచకూడదు. స్త్రీమరు అవసరమైనప్పటికిని నీరుతగ్గుట వలన ప్రభుత్వాది కారులు దానిని నేటి యుదయమునుండి యుమాకు దయచేసియుండలేదు. వారుపడవలను మాత్రమును సస్థయిచేయుచున్నారు. ప్రవాహమున కెదురుగా చిన్నపడవల యందు అనకట్టకువైన ప్రయాణము చేయుటెంత కష్టమో వ్రాయుటకంటె చదవరులే యూహించుకొనుట సులభము. ఆంధ్ర మహా జనుల సాహాయ్య ప్రోత్సాహము కలన సేవాసంఘముల యుద్యమమున కేవిధిచుగ ప్రతిబంధకమును కలుగజాలదు. క్షణక్షణమునుసూతనకష్టము లేదుచున్నున్న. కొలదిని వారి సంకల్పము వజ్రతుల్య మగుచున్నది. స్త్రీమరు లేకపోయినను సేవకబృందములో కొందరు పడవలలో ప్రవాహమున కెదురుగా బయలుదేరి వెళ్లిరి. వారు కృష్ణాయపాలెము, మందడము, మలకాపురము, వెలగపూడి, ఉద్దంరాయపాలెం, లింగాయపాలెం, అబ్రూసుపాలెం, తాళ్లపాలెము, వేంకటపాలెము మున్నగు గ్రామములు దర్శించుచున్నారు. వారితో తగినంత బియ్యమును, రసవర్ణమును పంపితిమి. వారు రేపు సాయంకాలమునకుగాని రాజాలని తోచుచున్నది. వారు వచ్చినవెంటనే అక్కడి యుదంతమును పాతక మహాశయలు కర్పించెదను.

బెజవాడకు పడమటనుగల ఇథరూమపట్టణ ప్రాంతమునకు మధ్యాహ్నము కొందరు విద్యార్థులు దంటు అరథానులగారి నాయకత్వముక్రింద బియ్యమునున్నగు సామగ్రితో బయలుదేరిరి. వారియుదంత మేమియు నింతవరకును తెలిసి యుండలేదు.

రెండు లక్షలమంది ప్రజలు క్షణకాలమునందు విపదశపాలై నప్పుడును సుమారు ఆరు తాలూకాలకు క్రమరద వస్థము కలిగినప్పుడు ఒక బెజవాడనుండి కొందరు సేవకులుపనిచేయుట వలన విశేష ప్రయోజనము కలుగజాలదని ఆంధ్రమహాజనులకు మనవిచేయుచున్నాను. అధమును వరదవచ్చిన తాలూకాల యందైనను సేవాసంఘములు బయలుదేరి పనిచేయవలసి యుండును. అట్టిది కృష్ణ గుంటూరు జిల్లాసంఘము లేమి పనిచేయుచున్నదియు వ్యక్తిచుగట లేదు. కావుననిదివరకైనదియైనను ఇంతటినుండియైనను, తేనాలి గుంటూరు, రేపల్లె, బెజవాడ, దివి, తాలూకాలయందు సేవకసంఘములను స్థాపించు టత్యవసరము. కావున ఆయా తాలూకాప్రజలును, జిల్లాసంఘములును, రెంటునీ ప్రయత్నముచేయ ప్రార్థితులు.

నే నీలేఖను వ్రాయుచున్నప్పుడే కొన్ని కొన్ని ప్రాంతములందనగ కర్నూలు, పెగలూరులందు జి. న. పి. ఎం. ఆర్. రైలువేప్రాంతములందును, కృష్ణా కుంగల్దలందు నీరు హెచ్చుచున్నట్లు తంతివాడలవలన తెలియుచున్నది. దానియొక్క యధాధినిత రేపటికిగాని వ్యక్తముగాదు. నదులకుతిరుగ నీరు తగ్గుటవలన ప్రజ లెల్లుబాధపడుచునో నేను వేరుగ వ్రాయ నక్కరలేదు. కావున ఆంధ్రమహాజనులు వరద బాధితులు పడుచున్న కష్టములు లేమకష్టములుగ భావించుకొని తమతమపట్టణములందును గ్రామములందును సభలుచేసి సేవాబృందముల నేర్పరించి ఇంటింటికినిబోయి సామ్యునమాలు చేసి సత్వరముగ పంపి, రెండులక్షలమంది దీనుల కురవస్థను నివర్తింప వేడుచున్నాను. నాలుగయిరు దినములనుండి మేర లేక కట్టురాటిని కృశించుచున్న పశువర్గమునకు నేటినుండియు చిట్టుబస్తాలను పంపి వానిప్రాణములను కూడ నిలుపుటకు బెజవాడ సేవాబృందము పనిచేయుట కుపక్రిమించినది. పశువులకు రేపటినుండి మరింతసాహాయ్యము చేయవలయు. చెన్నపురి ఆంగ్లముల తరుతుదోచిన సాహాయ్యమును వారు చేయ ప్రార్థితులు.

సంద్యాల వరదలు.

సంద్యాలు, నవంబరు 3:— గడచినవెల 25, 26 తారీఖులను విశేష వర్షములు కురిసి కుముద్వృత్తి, సాలేరు నదులు పొంగి పొరలి ఊరంతయు బ్రహ్మాసాత మయినది. ఊరిలోని సగమువంతు గృహములు భూశయన మయినవి. ప్రజలు మితి లేని కష్టముల సాలయిరి. ఘనతేదిన పోలీసు అస్పిత్రింటు నూపరింటెండ్లెంటుగారయిన యల్లీ. సాండర్సు దొంగగాన యెక్కువ సాహసముతో విశిరాత్రి వంటరిగా లోతునల్లలో దిగి అనేకప్రాణములను కాపాడిరి. వీరి సాహసవైర్యములు మిక్కిలి కొనియాడతగియున్నవి.

బీదలకు అన్నదానము

అసిస్టెంటు మామ్రెంటెండ్లెంటుగారు ప్యూయగా బీదల అన్నదానము నిమిత్తము ఎబదిరూప్యములు విరాళ మొసగి ఇతర పురజలము ప్రోత్సాహపంచి ఒకదినము అన్నదాన మొసగి, రెండవదినము బోస్సలను పంచిపెట్టించిరి. మూడవ దినమున శ్రీ నగరిగుంట నాగయ్యగారు పదిహేను వందలయందికి అన్నదాన మొసంగిరి. వీరి బౌదాగ్యము మిక్కిలి కొనియాడతగినది.

హోస్ పేట.

హోస్ పేట నవంబరు 5:- ఈ పురమునందు గడచిన ఆదివారము అతివృష్టి ప్రారంభమయి నిన్నటిదినం వరకు హిమ నిలచినది. నానావిధ పడినవి. పేదవాండ్రకు మిక్కిలి కష్టముగా నున్నది. పురపాలక సంఘమువారు వీనినిచూచి, వానవల్ల పడిన ఇండ్లన్నిటిని తగువు త్రైపులేకనే 2 నెలలలోపల యెప్పుడయినను కట్టుకోవచ్చునని చాటించియున్నారు. అదియు గాక పేదలకు, సంవత్సరము యొక్క యింటిపన్నును మాఫీ చేయను యెంచియున్నారు.

ఫలాన

ఫలాన, నవంబరు 4:- ఈ నెల 1-వ తేది వరకు హిమ 2 ఘంటలు మొదలు 4 ఘంటల వరకు వర్షించిన వర్ష పరిమితి, నేగము, నిరూపించుటకు తరము గాదు. ఈ వర్షము, సముద్ర ప్రవాహమువలె సుమారు నాల్గు మైళ్లు వెడల్పున తూర్పునుండి పశ్చిమమునకుగా వర్షించినది. ఇట్లెంత దూరము వర్షించినదియో తెలియలేదు. ప్రాణనష్టము భవనష్ట మేమియు అంతగా లేదు. వర్షము పూర్తిగా విడిచిన నూతనలు, కానరావు.

విభరాంపట్నం

ఈ గ్రామము శ్రీ కృష్ణానది యొడ్డున నున్నది. ప్రతి సంవత్సరమున కృష్ణానది పొంగుటయు ప్రజలు ఇబ్బందిపడి కొండపల్లి చేరుటయు సంభవించుచుండగా గవర్నమెంటు వారు నేటికహాట గజం 1 కి ఒక అణాచొప్పన పుచ్చుటని ధీమాను యిచ్చియున్నారు. అట్లు ఇచ్చియున్నది యీ గ్రామవాసులు లేచి వెళ్ళలేదు. ఈ సంవత్సరము ఆకస్మికముగా యీ నది వెల్లువవచ్చినది. ప్రజలు పడవల లేక ఇబ్బంది పడుచుండగా రేవు యిజారావారులకు బోడం, గురునాథం గారును మల్లెల వెంకట సుబ్బయ్యగారు బోట్లపై జనమును యేర్పరించియు, తేకుండా దాటజేసారు. సుమారు రెండువేల వీదజనులకు మల్లెల వెంకట సుబ్బయ్యగారును బోడం గురునాథంగారును గుత్తా గంగాధరరావుగారును అన్నదానమును గావించి ప్రజలకు ముతులకు పాత్రులైనందున కెంతయు వందనీయులు. ఇట్లే ఆపత్సమయములందు వీదలను కాపాడుచుందురని నేడుచున్నాను. ఆ ప్రశంసల్యడగు నారాయణుడు వారల కాయురారోగ్య విశ్వరూఢివృద్ధిగా సుందరములకు ప్రార్థిస్తూ ప్రతిసంవత్సరము ఇట్టి యిబ్బందులు ప్రజలు చెందకుండా నూతన గ్రామమును యేర్పాటు త్వరలో చేయుదురు గాత యని ప్రార్థిస్తూయున్నాను.

ముక్త్యుల గ్రామము.

ముక్త్యుల గ్రామము కృష్ణానదిలో నందిగామ తాలూకాలో నిది. శ్రీచింతలపాటివంటలు జమీందారుగారి ముఖ్యస్థలము. ఇది కృష్ణానది అంటియున్నది. పర్వత ప్రాంతమగుటచేత కొన్ని వీధులు ఉన్నత ప్రదేశమందును మతీకొన్ని స్థలపు ప్రదేశమందును గలవు. 30-10-16 తేది రాత్రి అకస్మాత్తుగా ఏటికి నీరు కలిగి 31 వ తేది ఉదయమునకు చాల దూకుడుగా నున్నట్లు కనబడెను. తర్వాత గంటగంటకు ప్రవాహము యొక్క నేగమును, నదియొక్క పొంగును కానవచ్చెను. కట్టెలు కంపలును, ఎడ్లు మొదలగు పశువులకు కేబరములును, చొప్ప గడ్డివాములును; గొప్పగొప్ప సజ్జగూడులు మున్నగునవియును ప్రవాహమున దూరముగా లోచనగోచరమై, ఒక్కసారిమీచుములో సమీపించి, మరునిమిషమున నదృశ్యమై పోవుచుండెను. ఊరిజను లా బాల గోపాలము సాయంకాలము కలుకు నవతీరమున దిరుగుచు నేడుకచూచుచుండెరి. మార్పుడు పశ్చిమ సముద్రమునమునుగ నప్పటిక మా జమీందారుగారి ప్రవీణతానుభవము నదికి గట్టిచిన సోపానపంక్తియు నిరవశేషముగ నదిజలవగాహ మొనరించెను. రాత్రి బాము ప్రార్థనాపూర్వకముగా పల్లపువీధులలోనికి నీరు వచ్చెను. భవానీపురము గ్రామభాగ మంతయు రాత్రి గంటజాములకు సులభము మయ్యెను. జనుల కలవరపున్నదియును, పియలు బండికలె సాముచున్న ప్రవాహస్థితియును కలనలమును ముట్టెను. మహాదాస్ స్వభావులగు మాజమీన్ గారు గాను ఆ రాత్రి యంతయు నిద్దుర లేకుండ స్వయముగా ఆ ప్రదేశములకు వచ్చి కొండ తీసి మోకవీధులకును, మతీకొండలు బ్రాహ్మణేతరులు మహమ్మదీయులు మొదలగువాని రెండు పశువుల నిమిత్తము కట్టిచిన మహా విశాలములగు కొట్టుములకును నిరుపద్రవముగా చేరు నట్లు గావించి ప్రాంతాంతరై రి.మతీయు ఊరిపక్క నున్న కర్నూలు పొంగి పాటి ఊరి నొక ద్వీపముగా చేయుట చేత

ఊరి జనుల పశువుల నన్నిటిని ఊరి వెలుపల గల తమ వీటి ప్రదేశములలో సుఖముగా పోసి తిరుగుటకు అనుజ్ఞ యొసంగి పుణ్యము గణించిరి. ఏట 1-11-16 తేది అంతయు అమితము గా బ్రవహించుచునే యొండెను. కొన్ని వీధులలో మనుష్యుల కందని లోతున బాటుచుండెను. ఇండ్లలోనికి నీరు ప్రవేశించి కొన్ని యిండ్లు నేలకూలెను.

ఈ గ్రామములో కై వారం వేంకట నారాయణంగారము నొక బ్రాహ్మణోత్తముడు గలడు. ఆయన సదాచార సంపన్నుడు, భగవద్భక్తి పరాయణుడు, వీదవాడయ్యును నిరతాన్నప్రదాత. ఏకాలమున నెందలు వచ్చినను భోజన మిడుటకు వెనుకదీయడు. నిరంతరము భూతత్వప్తి గావించుటయే ఆయన వ్రతము. ఈ నలసంవత్సరవయసున శ్రీరామప్రీతిగా వసంత నవరాత్రోత్సవము లారంభించి స్వగ్రామాగ్ర గ్రామ బ్రాహ్మణ బృందమునకు భోజనసంతర్పణములు చేయమొదలిడెను. శ్రీరాము లాయనకు సాక్షాత్కరించి ఆసంతర్పణమును వీధుబ్రహ్మసత్రముగా కొనర్చి యీసంవత్సరమంతయు నెర నేర్వ నాజ్ఞాపించగా ఆయన మాముక్త్యుల జమీందారుగారి అనుగ్రహము చేతను; జనుల యాదరణము చేతను వాని నట్లే వీధుబ్రహ్మసత్ర మొనర్చి యీ 7 మాసములనుండి యవిచ్చి స్త్రముగా అన్నప్రదానము చేయుచుండెను. ఆయనగారిగృహము కృష్ణానది యొడ్డున గలదు. నది పొంగి యీ నెల 1 వ తేది వరకు హిమ బ్రాహ్మణులు భోజనముచేయుచుండగా ఆయన యింటి గడపలకు దాచుచు అంతకంతకువృద్ధియైపోవల బ్రవేశించునను భయముగల్గించుచుండెను. అప్పుడా బ్రాహ్మణుల ఆనది ప్రవాహము ననుకరించునగుంభీరవాద్ధోరణితో కృష్ణానదిని సంబోధించి గద్దవద్దములతో స్తుతించి నవాసినుల చేతకుంకుమాది మంగళద్రవ్యములతో నవీపూజచేయించి తనయింటిలో బ్రవేశించితన నిల్చు వెడలడియ వలదనియు, అంత రాయము లేకుండ తనయింట నే బ్రాహ్మణసమారాధనములు జరుగునట్లును గ్రహించు మనియు ఆ నేకవిధములనవీరాజమును బ్రార్థించెను. అట్లే ఆయనగారి సంకల్పము నెరవేర్చుటలంచుకొని యన్నట్లు 2 వ తేది యుదయమునకు బ్రవాహము ఊరినుండి వెనుకకు మరల నారంభించి యెల్లరయల్లులు పల్లవింపఁ జేసెను. మాజమీన్ దారుగారి యనుగ్రహమున మనుష్యులకును, పశువులకును ఏయపాయమును కలుగలేదని తెలుపటకు సంతసించుచున్నాను.

కర్నూలు

కర్నూలు వార్త (ద్రోణాచలమునుండినవంబరు 5.1916) ఈ ద్రోణాచలమున వర్షములు విపరీతముగా కురియుచున్నవి. ఇండ్లనేకములు పడిపోయినవి. ద్రోణాచలము కర్నూలు మధ్యన రైలు ప్రయాణము ఆగిపోయినది. ఇక్కడికి మాడు నాల్గుదినము లైనది. వెలురుత్తివద్ద రైలుపాట కొట్టుకొని పోయినందున ఈస్థితి సంభవించినది. మరల రైలు గడమట ఇక 4-5 రోజులకుగాని ప్రారంభము కాజాలదు. టిప్పూమాత్రము గుర్రపు బండ్లలో సాగింపబడుచున్నది. అదియు నిన్నటినుండియే యేర్పరచబడినది. కర్నూలులో కూడ ఏటికి దగ్గర నున్న గృహము లనేకములు పడిపోయినట్లు తెలియుచున్నవి.

[కర్నూలునకు చుట్టును నీళ్లేకలవు. కొంతయు తైరము నకును తూర్పు ప్రక్కన పూర్ణముగాను తుంగభద్ర ప్రవహించుచున్నది. దక్షిణమునకు కొంతపడకుట తుంగభద్రకు ఉపనదియనదగిన హంద్రినదికలదు. పడమట ఉత్తరముల సంపూర్ణముగా తుంగభద్రా కాలున పారుచున్నది. ఈ కాలున హంద్రినది విడుదా ప్రవహించి పోవుచున్నది. తుంగభద్రా హంద్రినదులు రెండును పొంగిపొరలి పట్టణము జొచ్చినట్లు వార్తలుకలవు. సంపాదకుడు]

గుంటూరు జిల్లా సంఘము - కృష్ణవరద రక్షణ.

I
గుంటూరు జిల్లా సంఘము తరపున నేను నావలీ చల పతి రావు గారు ఇంటరుక్టును విద్యార్థులు ఇద్దఱు నేటి ఉదయం గుంటూరునుండి బియ్యం, చింతపండు, పుప్పూ, కారం పొడి వగైరాలతో బతులు డేరి అప్పికట్ట ప్రేమకు చేరేనాము. ఇక్కడి స్థితిగతులు బహు అన్యాయముగా నున్నవి. అప్పికట్ట ప్రేమకు సమీపమున నున్న అయిదు ఆరు గ్రామములనుండి జనులు ప్రేమనువద్ద మాడురోజులు నుండి ఉపవాసము చేయుచుండిరి. అన్ని గ్రామములలోను నీటిప్రవాహములే. సామాన్యగృహము లన్నియు కూలిపోయెను. వృద్ధులు మొదలు పసిపిల్లలవఱకు అన్నమో రాయచంద్రా యని గోల పెట్టుచున్నారు. ప్రేమకు దగ్గర గ్రామములో మేము వెళ్లి చూచినాము. మొలలోతు నీళ్లలో మేము

ఆ గ్రామమునకు చేగగలిగితిమి. ఇక్కడి స్థితిగతులు వర్ణనాతీతము. ప్రేమకు దగ్గరనున్న అయిదు ఆరు గ్రామముల జనులు ప్రేమనువద్దకు అయినను చేరగలిగి గాని యింకా మారమున నున్న యిటికంసాడు నందూరు మొదలగు గ్రామముల జనులు కచ్చుటకు యెట్టిసాధ్యము లేకయున్నది. మేము వెళ్ళుటకు ప్రయత్నము చేసినను సాధ్యపడలేదు. అట్టి గ్రామ స్థుల స్థితి వివరగా అతిమఃఖము కలిగినది. ఇకను పశువులస్థితి వ్రాయుటకే వీలులేదు. నెమరువేసి నాల్గు దినము లయినది. వందలలోని ప్రేమను వద్దకు తీసికొనికచ్చినారు. మేము వెళ్ళగానే అయిదు గ్రామములలో చాటించు వేయించి ప్రేమను వద్ద జనులుగాక యికరులను కూడా పిలిపించినాము. అందలు మూడువేలయిది అయినారు. వీరిద్దరికి బియ్యం వగైరా సామానులు ఇచ్చినాము. మాడు వేలయిదిలో రెండు వేలబిల్లర మాలమాలిగలు ఉండిరి. వీళ్ళస్థితియే బహుఅన్యాయము. ఈ విషయమై దొరతనమువారు చేసిన సహాయము స్వల్పము. నాల్గు బస్తాలు బియ్యం పంచినట్లు విన్నాము. ఇంకానిది బోలు కమ్మవారుకొంత సహాయంచేసినారట. ప్రతిరైలుకు యేధంక్రతులు కచ్చెదరా యని కనిపెట్టుకొని యున్నారు. రేపటి రోజున బాపట్ల గ్రామస్థులు బియ్యం తెచ్చెదరని తెలిసినది. మా జిల్లా సంఘము తరపున యీ ఉదయమే లంక జనుల రక్షణకోసం కొల్లూరు వెల్లుటూరు వైపుకు పాలపర్తి నరసింహం చట్టి దుగ్గ ప్రసాద రావు గాడ్ల యింకా యిద్దరు యింటరుక్టును విద్యార్థులు బియ్యం వగైరా సామగ్రితో వెళ్ళినారు. వారి రిపోర్టు దరిమిలా ప్రకటితమవును. మేము అప్పికట్టకు చేరగానే పశువులదృష్టినిచూచి చుండురు శ్రీరామచంద్ర రైస్ మిల్లువారికి చిట్టునూకలు బస్తాలు పంపమని తంతి యిచ్చినాము. వారు దయతో పది బస్తాలు చిట్టు రెండుబస్తాలు నూకలు ఉచితముగా సందినందుకు అతి క్షాణునీయులు. ఇట్టి దృష్టినిలో మలమల మాడుచున్న జనుల విషయమై సమీపముననున్న తెనాలివారికి దయ కలుగకపోవుట శోచనీయము.

ఇంకా నాల్గు అయిదురోజులవరకు ఇట్టి సహాయము చాలా అవు స ర ము గా క ను పిం చు చు న్నది. మా కార్య ద ర్శి గా రి కి యింకా రెండు వందల రూపాయలు అవుసరమని తంతియిచ్చినాము. వనూలు చేసెదరని నమ్ముచున్నాము. తెనాలిలో పెద్దవర్తకులగు చుండురు పున్నయ్యగారి కుమారుడు హనుమంత రావు గారు కొన్ని బస్తాలు బియ్యం వగైరాతో ఇక్కడ సహాయము చేయుట కోఱకుగా నున్నారని తెలిసి సంతసించినారము ఈ వైపుకంటె యెక్కువగా కొల్లూరువైపుల సహాయము అవుసరమని తెలియుచున్నది. మనజిల్లా ప్రముఖులు శ్రద్ధ వహించి అవుసరమయిన సహాయము చేసెదరని నమ్ముచున్నాము. గ్రామములలో నీళ్లు పదిరోజులవఱకు పోవని చెప్పుచున్నారు. పూరియిండ్లు అన్నియు పడి పోయినవి. ఈ గృహముల నిర్మాణముకోసం యింకా యెంతయో సహాయము అవసరమై యున్నది. మాకు ఇక్కడ ప్రేమను మాట్టగారు చాలాసహాయము చేసినారు వందనీయులు. ఇంకా గుంటూరునుండి సహాయము వచ్చిన యెడల యిక్కడి కివచ్చుటకు వీలులేని గ్రామములకు యేవిధముగా నైనా బియ్యంవగైరా తీసికొనివెళ్లి సహాయచేయ పూనికొనియున్నాము. ఇట్టివరదలు రాకుండా గవర్నమెంటు వారు యెప్పుడు తగిన యేర్పాటు చేసెదరో తెలియకయగోరీ. ఈ వైపులకు ఇంత వరద యెప్పుడు రాలేదని ముసలివారు సహితము చెప్పినారు. ఇందుకు కారణము వచ్చిననీరు త్వరలో పోవుటకు తగినపూర్వములు లేనన్ని రైలుగోడ్డుపెద్ద ఆటంకునిన్ని ఆరోడ్డుకు ఇక్కడ చిన్న వంతెనలు కట్టినా రనిన్ని యెన్ని పర్యాయములు మొజు పెట్టుకున్నను పెడచెనిపెట్టినా రనిన్ని ప్రజలు మాతో చెప్పుకున్నారు. ఈ సంగతి మేము కూడా చూచినజమని తెలిసికొన్నాము. బహుచిన్న వంతెనలు అయినమాట వాస్తవము. ఇక్కడనీటి ప్రవాహము వ్రాయుటకు వీలులేదు. అంత నీరు రెండు గడముల వెడల్పు వంతెనలో పోవలయును. ఇకను యెన్ని రోజులవరకు ఈ నీరు నిల్వయుండునో చదువరులే గ్రహించగలరు. ఈవంతెనలవద్ద మేము వచ్చిన రైలు కూడా బహు నెమ్మదిగా నడిపించినారు. రైలు వంతెన కుంగునాయని భయము కలిగినది. ఇందుకు గురించి జిల్లా సంఘమువారు శ్రమ తీసికొనవలసి యున్నది. ఇట్టివరదసమయములలో రైలు కంపెనీ వారు యేసహాయము చేయుటలేదు. ఆకంపెనీవారు తెల్లవారై మనము నల్లవారమైనపుడు యెందుకు సహాయము చేసెదరు? మద్ది రాధా కృష్ణయ్య.

స్థానిక వార్తలు

జరుగబోవు సంగతులు.

నవంబరు 17 శుక్రవారము
జలతారు వస్తుప్రదర్శనము.
నవంబరు 21 మంగళవారము.
శాసనసభా సమావేశము.
నవంబరు 23 శుక్రవారము
మ. వి. కాన్వోకేషను

ప్రత్యేక పంచాయతీ సభ్యులు:-- నేటి దినపు క్రిమినలు విచారణ కాన్వోనింపబడిన ప్రత్యేక పంచాయతీ సభ్యులు నేటిదినమున విచ్చేయ నవసరము లేదనియు, వారి వలన విచారింపదగు కేసులేవియు లేవనియు తెలియుచున్నది.

ఉద్యోగ సమాచారములు:-- నైజాము దొర తనము క్రింద సివిలు సర్వీసు క్లాసులో పనిచేయుచున్న అహ్మదు మూసీఉద్దీను సాహేబు ఎస్. ఖాదర్ ఉద్దీనుసాహేబు గారలు బర్లారి అసంతృప్తములకు ఆనర్తరీ డెప్యూటీ కలెక్టరు లుగ నియమింపబడిరి.

భారతీయ పారిశ్రామిక సంఘము:-- ఇండియను బ్యాంక్ కార్యదర్శి విద్యాసాగర పాండ్యాగారి నొక సాక్షిగా మదరాసు దొరతనమువారు నియమించుటచే భారతీయ పారిశ్రామిక సంఘమువారు సాక్ష్యమునీయ నాహ్వానించుచున్నారు.

శ్రీ చిదానంద సరస్వత్యారాధనము:-- చెన్నపట్టణము చింతాడ్రీపేట నుండువారి అగ్రహారములో ఆంధ్ర దేశమునందు నందిరాజు లక్ష్మీనారాయణ దీక్షితుల వారని సుప్రసిద్ధి నందిన శ్రీ చిదానంద సరస్వతీ స్వాములవారి 43వ వార్షికారాధనము మొన్నటి దినమున మృదంగాది వాద్యములతోడను భజన మున్నగువానితోడను, చక్కగా జరుపబడినది. ఆ యుత్సవమునకు పలువురు వచ్చిరి. అందఱును గంధ పుష్ప తాంబూలాదులు పంచిపెట్టబడినవి.

II
తమ నవంబరు 4 వ తేదీలయొక్క దినపత్రికను చదివి యున్నాను. అందులో కృష్ణవరదలవలన కలిగిననష్టము యొక్క కర్ణాటక వలన హృదయము కరగని రాతిగుండెకలవారుండరు. అయితే మీరిలేఖరి గుంటూరు జిల్లాసంఘము వారే మియు పని ప్రారంభించలేదని వ్రాసి యున్నారు. అనిపార బాటు. వరదలవలన నష్టముకలిగినదని తెలిసినవెంటనే గుంటూరు జిల్లా సంఘమువారు 200-0-0 లిచ్చి బియ్యము వగయి రాసామగ్నిని పంచిపెట్టుటకుగాను వక ముతాను అప్పికట్ట ప్రాంతములకు మరియొక ముతాను కొల్లూరు ప్రాంతములకున్నా పంపియున్నారు. ఆ ప్రాంతములందు దుష్టిని అమితముగా యున్నదనిన్ని ఇంకను సహాయము కావలసియున్నదనిన్ని, తిలవచ్చి యున్నందున సహాయమును పంపుటకు తగు ప్రయత్నములు జరుపబడుచున్నవి.

చందాల నివ్వగోరు ధర్మాత్ములు ఈ క్రింక దప్పతులు కేసినవారికి పంపు ప్రార్థితులు. మాపురవెద్ద కాళివాసు. తూములూరు నాగభూషణం గుంటూరుజిల్లా కార్యకర్తలు.

III

అయ్యా!
నాల్గవ తేదీ దిన పత్రికలో తమ ప్రత్యేక విలేఖరుడు "గుంటూరు జిల్లా సంఘము వారు వరద బాధితుల విషయమై తిలపెట్టిన బాపము బోయినట్లులేదు" అని వ్రాసియున్నాడు. ఆయన బాగుగ విచారించనిదే విమర్శనకు గడంగుట విచారణీయము. బెజవాడలో, కూర్నూరు నాకి గుంటూరులోని విషయములు తెలియుట దుర్లభము. ముందుగా తొందరపడి ఆంధ్రాదేశమున కంకితు గుంటూరు జిల్లా సంఘము విషయమై దురభిప్రాయమును వెల్లడించుట సమంజసముగా లేదని దెల్పుచున్నాను. పట్టివాణల వల్ల కష్టపడి నేవచేయు వారికి నిరుత్సాహము కూడ జనించును. ఇంకితు విచర్యనలకు భయపడి నేవలు చేయ గలుగు. కాని హృదయము కరిగి పరుల కష్టము తరు కష్టముగా నెంచుచున్నప్పుడే నిజమైన సేవ జరుగ గల దని గ్రహింతురు గాక.
వరదలు వచ్చిన వని తెలియగానే గుంటూరు జిల్లా సంఘము వారు పురమందు బియ్యపుబస్తాలు, ధాన్యము బోగు చేసి కొంతమంది యువకులు తెనాలి ప్రాంతముల గ్రామములకు కల్లి చేయదగిన సహాయము చేయుచున్నారు. ఇంకన కొంత వనూలు చేసి కొని మరికొందఱు ఆదివారము నాడు వెళ్లిరి. మా జిల్లాసంఘము వారు నీవిధముగా సహాయము చేయుచున్నారు.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

(మా విలేఖకుల వద్దనుండి)

దక్షిణ హిందూసానము.
తండ్రి కుమార్తెనుచంపుట.
కల్లికోట, నవంబరు 6:-- దక్షిణమలబారులో ఒట్ట పాలెములో డిప్రెట్టు మునసుబుకోర్టులో నొక బ్రాహ్మణుడు ప్లాంపు లెండరుగానున్నాడు. అతనికి 10 సంవత్సరముల ఈడు గల కుమార్తెగలదు. అతనిభార్య ఎచటికో వెళ్లబోగా కుమార్తెగూడ తల్లితోపోయెదన నెను. తండ్రిపోవలదని ఎంతచెప్పినను ఆపిల్ల మాననందున నతడా పిల్లకు పెరటిలో నడ్డుబోయి పట్టుకొని కత్తితో ముక్కుముక్కులంగ నరికివేసెను. ఈ ఘాతమున కాగ్రామవాసులందరును పోగుబడిరి. మరికొంత సేపటి కాహంతకుని పట్టుకొనిరి.

దేశరక్షణ శాసనముక్రింద కేసు.

మెసపాటెమియలో పనిచేయుట కొక ధియ్యవాడు సమృతించి డాక్టరుపరీక్షజరిగిన వెనుక వెళ్లననెను. కల్లికోటలో ఒకవంట పూడియంటియజమానియగువట్టుయ అనుధియ్యవాడు మొదటిధియ్యవాని మతి విరచిపోతుండచేసెను. అని అతనిని మొదట నాకూలీజట్టులో చేర్చిన రిక్రూటరు ఒక హావల్దారు సాక్ష్యమిచ్చెను. పోలీసుసిబ్బందిలో చేరుటకు నేను పరీక్షకు వచ్చితినిగాని మెసపాటెమియకు పోవుటకు కాదని మొదట నంగీకరించినవాడు చెప్పెను. ముద్దాయి తానేమియు బోధ చేయలేదనినను మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయికి (హోటెలు కీమరు) 3 నెలలు కఠినశిక్ష విధించెను.

బెంగుళూరులో హిందువులకు హోటెలు

బెంగుళూరు, నవంబరు 6:-- దొరతనమువారు కొంత ద్రవ్యసహాయము చేసెదమనుటచే మంచి ఏర్పాటులతో నీ హోటెలును సాగించుటకు యజమాని అంగీకరించెను. నిన్నను ప్రారంభిత్వమును దివానుబహదరు పుట్టన్న పెట్టిగారు జరిపిరి. దొరతనమువారు నెలకు రు 100 లు మాసవిరాళ మేర్పరచిరి. దీనిని పరిశీలించుట కొకసంఘ మేర్పరపబడినది. దానిలో అధికారులు ననధికారులు ముగ్ధినిపలువారు గూడ శిఘ్రులంగ నున్నారు. బెంగుళూరుకువచ్చు హిందువులగు తగు మనుష్యులకు మాత్రమే ప్రస్తుత మిది ఏర్పరపబడినది.

కృష్ణవరదలు.

(ఒకవిలేఖకుడు పంపిన తంత్రీవార్త.)
బెజవాడ, నవంబరు 6:-- నేను మరల వరద 2 అడుగులు హెచ్చినది. బెజవాడ విచ్చిక సేవకు లొకజట్టు ఇబ్రహంపట్టణము హైకోర్టుయొద్ద చేరిన 600 మందికి సహాయము చేసిరి. వారిలో చాలమంది క్యాడకోగమువలన బాధపడుచున్నారు. వృష మువిరామములేకుండకురియుచున్నదిపండిళ్లనుపొక లనుకట్టించి వసతి ఏర్పరచిరి. ఆనకట్టకు వైభాగమున 6 గ్రామములవారికి మరియొక జట్టువా రాహార పదార్థముల నందజేసిరి. వెంకటాయ పాలెములో కలరా తగ్గలేదు. రేవేంద్రపాడు వంక వారి కింకొక జట్టువారు సహాయ పడిరి. ఏవంక చూచినను మైళ్లకొలదిగ నేక ప్రవాహము గన్యుముగ నున్నది. వేల కొలది ప్రజలు నిలవ నిడయు తిన తిండియు లేక బాధ పడుచున్నారు. క్షుణ్ణులలోనే ప్రసవములు, వర్షాధిక్యతవలన వ్యాధులు ప్రబలుచున్నవి. అన్ని భాగముల నుండియు ధనమును సేవావ్రతులును హెచ్చుగ రావలసిన ఆవసర మధికముగగలదు

బొంబాయి

బొంబాయి పరిశ్రమలు

బొంబాయి, నవంబరు 6:-- బొంబాయి దళారుల సంఘమువారి వార్షికసభ నర్ సాహస్రీ బ్రోచాగారి ఆధ్వర్యముక్రింద జరిగినది. ఇటీవల 1913లోను మరల యుద్ధప్రారంభ సమయమునకు రెండుసారులు విషమస్థితి కలిగి ప్రజలు చాలమంది నష్టపడిరి. ధనము లేకుండ బేరములు చేయువారిని దళారులు సోత్సహించరాదుముందునకుగాని పుడు వాటాలనముట్ట నష్టకరము. కలకత్తాలో యంత్రకాలలవారు పంచిపెట్టు లాభము నుబట్టి వాటాలధర లుండును. బొంబాయిలో నట్టిచేదియులేదు. వేలము వెక్కిగా ధర పెంచెదరు. ఇది తగదు. బొంబాయి యంత్రకాలలలోని నూలు నూలుబట్టలు మెసపాటెమియా ఈజిప్టు ఆక్రికా మున్నగు దేశములకు కావలసియున్నవిగాన ముందువీనికి మంచిదశపట్టును. తాతా ఇనుము ఉక్కుయంత్ర కాలకుగూడ ముందు మంచిలాభము కలుగును. దానిలో పను లన్నియు బాగుగా జరుగుట కింకను కొంతకాలము పట్టు నని బ్రోచాగా రనిరి.

మా|| సర్ జార్జి బార్నెసుగారు.
వీరు కరాచినుండి బొంబాయికి వచ్చిరి.

ఇండియా క్రొత్త సర్వసేవాధపతి.

బొంబాయి, నవంబరు 6:-- సర్ జార్జి బార్నెసు మక్రొ గారు శనివారమునాడు రాత్రి బొంబాయి నేనాని జనరలు నైటు గారిలో గూడ నైలుమీద విక్టోరియా వ్రేవనునుండి దేవులా లీకి వెళ్లిరి. అనట నొకనాడుండి సింలాకు వెళ్లెదరు. ఎరి నూరా వైద్యశాలానాక రానున్నతరిని వీరు శనివారమునాడు అలెజాండ్రా డాకులలో రెండవదానిని పరీక్షించిరి. విదేశ సేవకు లూనిన నెంటు బాను అంబ్యులెన్సు ఫార్మీదశము వారచట పనిలోనుండగ వీరు వారిని చూచి వితబోధచేసిరి.

క్రైస్తవ యువతీజన సంఘము.

కరాచి, అక్టోబరు 6:-- సింధునగరమున సింధుకమిషనరుగారి ఆధ్వర్యముక్రింద సభజరిగినది. యుద్ధకారణమున పురుషు లానర్పు పనులలో స్త్రీలను బ్రీటిషుదేశమున నియమించుచున్నారు. ఈ దేశమునగూడ విద్యావతులగు స్త్రీలలో నూతనభావము కలిగినది. క్రైస్తవ యువ (పురుషు) జనసంఘముల మాదిరిని యువతీజన సంఘములుగూడ నేర్పడుచున్నవి. క్రైస్తవ యువజన సంఘముల మాదిరిని అన్యమత యువ జనసంఘము లేర్పడుచున్నవి. అటులే అన్యమత యువతీజన సంఘములుగూడ నేర్పడగలవు. అట్లేర్పడిన నది ఈసంఘము వారొనరించిన సేవలలోనే చేరును. బొంబాయిలోని క్రైస్తవ యువతీజన సంఘమువారన్ని మతముల యువతులనుగూడ తమ సంఘమున చేర్చుకొనుచున్నారు. ఇట్టి సహచర్య మెల్లరుకును లాభకరము. దేశీయ నారీమణులొంగ విద్యావతుల సహవాసమున సద్వర్తనమును గ్రహింపవలెనని దేశీయులగు విద్యాధికులు (పురుషు) కోరుచున్నారు. ఈసంఘమువారిట్టి సత్కార్యమునకు గడంగదగునని కమిషనరుగారు నుడిపిరి.

సంయుక్తరాష్ట్రము

సైనిక విద్యార్థులు.

అలహాబాదు, నవంబరు 6:-- యుద్ధానంతరము సైనిక విద్యార్థులను తయారుచేయుటకు నిన్నటిదిన మొకసభ జరిగిన వెనుక ఈదినము ప్రయత్నము లారంభమైనవి. మేయరు ప్రభువు ఈప్రయత్నములకు కారకుడు; కనుక ఈ యుద్ధము మునకు సేనాసంఘమువారు సమృతించిరి. ఎడ్మిరాల్టీవారా లోచించుచున్నారు. ప్రత్యేకసంఘ మొకటి ఏర్పాటుచేయబడినది. విచ్చిక సేవయే సంఘమువారి ముఖ్యోద్దేశమై యుండెను. కాని పలువుర యభిప్రాయములు నిర్బంధ సైనిక సేవనే ప్రోత్సహించుచుండెను.

బుగాళా హైకోర్టు.

ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారి రాక.
సర్ లామ్యులటు సాండర్సనుగారు శుక్రవారమునాడు అలహాబాదుకు వచ్చిరి. సర్ హెన్రీ రిచ్చర్సన్గారి యింట నున్నారు. శనివారమునాడుదయమున వీరు అలహాబాదు హైకోర్టుకు వెళ్లిరి.

ఒక పత్రికా సంపాదకుడు

అనుమానిత వర్గమునం దుంచబడుట
"ఆల్ హిస్టే" అను పత్రికకు పూర్వము సంపాదకుడుగా నుండిన మవులానా అబ్దుల్ హులం అనాదు అను నతడు రాజధ్వేషులతో గలసి వర్తించుచున్నాడని బీహారు ఒరిస్సా ప్రభుత్వమువారికి నమ్మకముగా నున్నందున, అతని నెప్పడును జాగరీకతతో కనిపెట్టియుండవలయునని ఆరాప్తముల ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

ఒక స్త్రీదరు గుమస్తా.

అంబాలా జిల్లాయందు ఒక స్త్రీదరు సమాప్తా తాగా చంద అను స్త్రీదరును కొట్టెనని అంబాలా మేజిస్ట్రేటుగా నతనికి 2 సంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధించిరి.

నిలక కాయలు

పదిరతుల పొల్లములు. క్రొత్త సరుకు సాగ్యముయినది. రతి 1 కి రు 1-5-0 లు. కాసల సిన నారు మాకు ఇంగ్లీషులో వ్రాయుము.

ముండుూరు స్టోర్సు మేనేజరు,

(595) ముండుూరు, పాలఘాటు-

ఆంధ్రవత్రిక

1916 సం॥ నవంబరు నెల 6-వ తేది
సోమవారము.

కృష్ణావరదలు.

కృష్ణా నదీతటలను గురించి నేటిదివరము ఎన్ని యో లేఖలను ప్రకటింపవలసిన వా నైనారము. వానిని చదివినచో ఎంత విస్తారముగా నిటిబాధ కలిగియుండునదియు చదువరులకు స్పష్టము కాగలదు. అచ్చటచ్చట ఉదారాశయము కడగండ్ల గుడుచు సోదర బృందమునకు సాయము చేయుచున్నారటయు విశదపడగలదు. ఇట్లు సాయము చేయువారి జన్మస్థానక వైన దనుటకు సుదీయము లేదు. వారి నాంధ్రభూమి ఆపత్కాలమున తోడుపడిన పుత్రా శ్రేణులుగా భావకముంచుకొనగలము. అయిన నిప్పటికింకను కృష్ణా నదీతట సోటులకు పాత్రైన ప్రజలలో బహుస్వల్ప భాగమునకు గాని సాయ మందియుండ లేదనుట మాత్రము అంగీకరింపక తప్పదు. తానగరమున బెజవాడ నగర సోదరులచే స్థాపితమైన సంరక్షక శిబిర మొక్కటియు గుంటూరు మండలసంఘము వారిచే బంపబడిన రాధాకృష్ణయ్యగారిచే అప్పికట్టలో స్థాపితమైన సంరక్షకశిబిర మొక్కటియు రెండునుమాత్రమే సక్రమసంరక్షక భావనలుగా కానవచ్చుచున్నవి. బెజవాడవారేర్పరచిన శిబిరమునుండి వెలువడి పనిచేయుటకు విచ్చికి సేవకు లనేకులు ఆయన ప్రపతి యున్నారు కాని అప్పికట్ట శిబిరమునుండి బయల్పడలి పనిచేయు విచ్చికి సేవక బృందము తగిన యంత సంఖ్యకలిగి గాకన్పించుటలేదు. మావిలేఖకులలో నొక్కరు వ్రాసిన దానిని బట్టి సూచితముగు రీతిని మూడు లోజులు నాలుగులోజులు భోజనాదులు లేక వరద ప్రాంతములలో కొన్ని కొన్ని యెడల ప్రజలు పడియున్నారు. కొన్ని కొన్ని యెడల నననేల, ఇప్పటికి సాయము చేయుండు కొన్ని గ్రామప్రాంతములలో దప్ప తక్కుంగల ప్రదేశములలో నన్ని యెడలను మన సోదరులు, నాలుగు దినముల క్రిందటివరకును సుఖముగా కాలము గడుపుచుండిన ఆంధ్రపుత్రులు, కృష్ణ వేళి చుహాళి క్రికి ఆగ్రహము జనించు నిమేషమునకు దారాపుత్రులతో తామర తొవలై కిక్కిరి లాడుచుండిన మన బలము, నేటి కప్పుడే దినములుగా చచ్చునో ఏకొమ్మనో బట్టుకొని నీటిలో తడిసి ముద్దలై వడవడ వడకుచు బిడ్డను విడిచిన తల్లులు తల్లుల బాసిన బిడ్డలు భర్తను కానని భార్యలు భార్యల కానని భర్తలు తండ్రుల జేరని పుత్రులు పుత్రుల జూడని తండ్రులు నై కకావికలై ఏనిమేషమున కేమహానుభావుడు విచ్చేసి పుణిసేడు గంజపోసి జేనెడుగుడ్డయిచ్చి తమ్మును రక్షించునో యని ఎదురు చూచుచు ఆయాసచే కొనయాపిరిని నిలుపుకొని యున్నారనితలంపవలసియున్నది. బెజవాడ వారు వియ్యపు బస్తాలు చింతపండు మూటలు పంపుచున్నారు. ద్రవ్యము ప్రోవుచేయుచున్నారు. గుంటూరువారు రు 250లు వియ్యము సంతారములు ఎల్లయు కష్టరంగమునకు బట్వాడా చేయుచున్నారు. కాని వారువారు వ్రాయువ్రాతల వ్యాధ్రసోదరులు గమనించుట యవసరము. ఇప్పుడు జరుగుచున్నది, ఎంత యత్నాహముతో జరుగుచున్నను, బహు స్వల్పము. ఎన్ని రెన్లొ యింకను

పని జరుగవలెను. జరుగవలెను. జరుగవలెను. పాటుపడుటకు విచ్చికి సేవకులునస్తువులసమకూర్చుటకు ద్రవ్యమును ఇవిరెండును ఈ నిమేషమునవసరములు. బెజవాడనుండి సంరక్షకనిధికి కోశాధ్యక్షులగు కాతా. సూర్యనారాయణరావు గారు వ్రాయు మాటలను వినిన మచ్చునకవి చాలియుండును. నాల్గవతేదిని వ్రాయుచు నారు

“నేను నదికావల తానగరమున 1500జనులు తినుటకు తిండిలేక ఆచ్ఛాదనమునకు గుడ్డలేక వడకుచు పడియున్నారు. మేము వియ్యము ద్రవ్యము ప్రోగు చేయుచున్నాము. అయిన నీ సహాయ మేమాత్రమునాలజాలదు. ఆంధ్రులలో తొండైతం గాని ఈ కష్టము నీవజాలము. ఆంధ్రులలో తొండైతం ద్రవ్యముం గల మహానుభావు లుండును. వారి సౌకర్యాధము మా తొండ్రీ విలాసమును మీరు ప్రకటింపుడు. నేను బెజవాడ లోను పట్టణములోను ఈ నిధి కై లెక్కలు పెట్టిందినాను. నాటి మొదలు నాను నాకు తెలియుట కేర్పాటు లాసర్పి నాను. ఆ మొదలు లిచ్చట మాకోశాగారమునుండి ఇచ్చివేసెదము. ఆవసరపు అంచెకాళీ లిండువలన తప్పి పోవును. మా తొండ్రీ విలాసము ‘కామయ్య’ బెజవాడ, ‘కామయ్య’ మద్రాసు రెంటిలో నేనైనను చెల్లుచు.”

అని వ్రాయుచున్నారు. స్థానికముగా పని చేయునట్టి వీరి కెంతటి ఆత్మరుతతకలదో నై వాక్యములే మా వ్యాఖ్యానము లేకయే వెల్లడి పరచుచున్నవి. నేను మేము ప్రకటించిన తొండ్రీవార్త ననుసరించి మన సోదరు లనేకులు కష్టభారములకును కలరాకును గురియగు చున్నారు. శోక తర విషయము తెలియుచున్నది. ఇంకను కరుగనిగుండె యాంధ్రలోకమున, ఆంధ్రలోకముననే గాదు, ఈ విషయము తెలిసిన మానవలోకమున, నుండగలదా? మన సోదర సంరక్షకార్థమై కించిచ్చెనను సాయము చేయవలసినదని నిర్ణయించుకొనని వాడు కానరాగలదా? ఆంధ్రలోకమును నేను అలయించుచుండునది యొక కృష్ణమాత్రము కాదే. ఎల్లనరులును ఏల్లను వాగులును పొంగి పొరలుచున్నవే. ఆంధ్రావని పదిచెరగులనుండియుఁ జిత్తన్న భయంకరమైనదోయను మొర వినవచ్చుచునే యున్నదే ఆంధ్రపుత్రుల మేలునకై ఎల్ల యాంధ్రపుత్రులును ఏకమై మధ్యస్థాన మొక్కటి ఏర్పరచుకొని నిధి స్థాపించి ద్రవ్యము ప్రోవుచేసి మండల మండలమున సంరక్షణోప సంఘముల నియమించి ఉచిత రీతిని సాయము దియ్యవలసిన యవసరంబును పొడగట్టుచున్నదే. ఇట్టి తరుణమున నింకను ఆంధ్ర నాయకులు మూలసంఘమును నిర్మింప నాలోచింపకుండుట కొంత విచారకరముగా నున్నది. వెంటనే కృష్ణావరదల విషయమున పనిజరుగకున్న నెంతో నష్టము మనకు తప్పదు. కావున ఆంధ్ర నాయకులు మేల్కొంచి ఎల్లయెడల సభచేరి సహాయక మార్గము లాలోచించి పనిచేసి తాము పనిచేయుటచే మూలసంఘ మొక్కటిని రూపు దాల్చుచేసి వైబడిన వెల్లువకు నేడే చేయవలసిన ప్రతీకారములను జేసి నైచి రేపు చేయవలసిన ప్రతీకారములకు కడంగుదురు గాకయని కోరుచున్నాము. యుద్ధనిధికి ఎన్ని యేని వస్తువులు సేకరింప బడుచున్నవి. ఆ పద్ధతియే యిచ్చటను అవలంబించుటయల్లమము. ద్రవ్యమిచ్చువారివద్ద ద్రవ్యము, గుడ్డలిచ్చువారివద్ద గుడ్డలు, ధాన్యమిచ్చువారివద్ద ధాన్యము వసూలుచేసి అన్ని విధములైన కోశములచేర్చి దురదృష్టవంతులకు తోడ్పడుట కర్తవ్యము. ఉత్సాహ యతులగు సోదరులు నడుములు బిగించి ప్రారంభింతురు గాకయని నమ్ముచున్నాము.

స్వదేశాధీశుల సమావేశము.

ఇటీవల ఢిల్లీలో జరిగిన స్వదేశాధీశుల సమావేశము అలంకార మాత్రసమావేశము కాదనుట బడోదా గాయక్వాడుగారి అంత్యోపన్యాసము వలన తెలియవచ్చుచున్నది. సమావేశము అయి దుదినములు జరిగినది. సంస్థానాధీశ్వరులు సామాన్యముగా ఉత్తరువు లిచ్చువారలే కాని చర్చల సహించువారలు కాదు. వారి నైజమువలన నీ పరిస్థితి యేర్పడదు. అభ్యాసమువలన నేర్పడుచున్నది. ఈ సంగతి మొన్నటి సమావేశమువలన స్పష్టమయినది. సంస్థానములలో తమ ఇచ్చ కెమరులేని రీతిని అనుజ్ఞల పరిపాలించు రాజులు ఎవరుమాట ఆడినవారి నట్లు విదళించు నైదు ప్రభువులు మొన్నటిదినము రాజప్రతినిధిగారి సూచనక్రింద సభచేరి ఒకరి వాదముల నొకరు విని సావధానముగా విషయచర్చ యొనర్చి సిద్ధాంతముల తేల్చిరి. ఇదియే ఈ రాజులకు మహారాజులకు తగినంత శిక్షణ యనుట గాయక్వాడుగారి యుపన్యాసము నందలి ధ్వనిగా గ్రహింపవచ్చును. పాశ్చాత్య చర్చా విధానమున సమ్మతుల నిచ్చు నాచారమును ఎరుంగని వారైనను మారాజులు మహారాజులచేరిన ఈ మహా సమావేశము ఉపయోగ కరము కాక పోలేదని గాయక్వాడుగారు నెలవిచ్చిరి. మనశ్రీమంతులకు శిక్షణ నొదవించుటకే గాక మొన్నటి సమావేశము మరి కొన్ని విధములను ఫలవంతమైనది. వారెల్లరునుచేరి కొన్ని తీర్మానము లొనర్చి రాజప్రతినిధిగారికి సమర్పించినారు. ఈ తీర్మానముల సూక్ష్మ స్వరూపము మాకు నందియుండు తొండ్రీవార్త వలన స్పష్టపడుటలేదు. కాని ముఖ్యవిషయము లేన్నియో ఈ శ్రీమంతుల విమర్శలోనికి వచ్చెననుట స్పష్టము. ఎక్కువ దర్జారాజ సంతులలవారికి కళాశాల స్థాపించుట యవసరమని ఈ శ్రీమంతులు తీర్మానించి రట కాని ఎంతద్రవ్యము చిక్కగలదు, ఏమి ఏమి ఏర్పాటులు చేయనగును ఇత్యాదుల నిష్ణయమునకు గాను ఈ యుపక్రమము ఇంకను ఆలోచనలో నుంచినారట! సకామము హాంతుగాను స్వదేశ సంస్థానములలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఎల్లు జరుగవలసినది మూచించినారట. ఆసూచనకు స్వదేశాధీశు లాతనికిందనములు సమర్పించినారు. నిజముగా హాంతుగాను మంచి సలహా యిచ్చియుండు రనుటకు సందియములేదు. స్వదేశ సంస్థానాధీపతులు తల పెట్టిన యెడల ఒక్కొక్క రొక్కొక్క ముఖ్యపరిశ్రమకు సాయముచేయ నిశ్చయించుకొందులేని హైందవ భూమిలో జరుగజాలని అభివృద్ధి యుండబోదు. స్వదేశ సంస్థానాధీశు లింతవరకును పరిశ్రమలలో కలుగజేసికొని నారని చెప్పటకు రాదు. ఉత్తమత్వమునకు పేరు గాంచిన బడోదా గాయక్వాడుగారే పరిశ్రమల యెడల నింకను ఎక్కువ శ్రద్ధచూపి యుండలేదు. వారితర విధుల నెంత యభివృద్ధి సంస్థానమున చూపుచున్నను తమసంస్థానములోని ప్రజలు కూలి పనిచేసికొని జీవించుటకై బొంబయిలహమ్మదాబాదుల యంత్రాగారములకు పోకుండనాపుటకు మాత్రముతగిన పారిశ్రామిక ప్రతీకారములు కల్పింపలేదని గాయక్వాడుగారిమీదనొకనింద మోసియున్నది. గాయక్వాడుగారి నేయిల్లినద మున్నయప్పుడు తక్కిన సంస్థానాధీశ్వరుల విషయము చెప్పవలసిన పనిలేదు. మైసూరు విశ్వేశ్వరయ్యగారి వేత్ర సంచలనము ననుకరింప నారంభించినది మొదలు కొంత ఆశజనించియున్నది. కాలవ్యవధి తగిన యంత కాలేదు కావున ఈ సందర్భమున విమర్శ

యొనర్చుట యంత యుచితముగాదు. మాకు కాన వచ్చునంతదనుక మైసూరు త్వరలో పరిశ్రమ విషయమున మార్గదర్శకము కావచ్చునని చెప్ప వలసి యున్నది. తిరువాన్కూరు వా రేదో తలపెట్టినారని అప్పుడప్పుడు వినుట కలదుకాని పార్లమెంటుకు వారు చేసినపని యేమియు కానవచ్చుటలేదు. హైదరాబాదులో మాటయులేదు, కార్యం బంతకంటెను లేదు. సంస్థానము లనేకము లీరీతినే యున్నవనిన తప్పు కానేరదు. మొన్నటి సమావేశము కారణముగ ను హలండు గారి సలహా ప్రభావంబునను స్వదేశ సంస్థానములలో పార్లమెంటుకు చలనము కనుపట్టినయెడల మిక్కిలి సంతసింపవలసి యుండుము. స్వదేశాధీశులు నిజమగు పార్లమెంటుకు చలనముచూపి హలండుగారి యెడల కృతజ్ఞత సూచించుదుగాక యని కోరుచున్నాము. మన స్వదేశాధీశులు తమలో దర్బారులు మున్నగునవి జరుగునప్పుడు నడుపవలసిన ఆచారాదికములను గురించియు మరెక్కిన్ని ఇతరవిషయములను గురించియు కూడ తీర్మానము లొచ్చిరి. గాయక్వాడుగారు తమ సమావేశమున నింకను సక్రమపద్ధతు లవలంబింప బడవలెనని సూచించిరి. సమావేశమునకు ముందే ప్రత్యేక సభ్యులను ఏర్పరచి వానిచేత విషయ విమర్శ యొనరింపించిన యెడల సమావేశమున చేయబడు చర్చ ఫలవత్తరముగ నుండునని వాక్కుచ్చిరి. ఈ కార్యనిరూపకము యుపయోగము ఒక్క స్వదేశాధీశులకు మాత్రమే కాక ఎల్ల సమావేశములకును వర్తించు ననుట నిర్భవము. ప్రజా సమావేశముల నొనర్చువారును దీనిని గమనించుట యవశ్యక ర్తవ్యము. గాయక్వాడుగారి సలహాకు ప్రత్యుత్తరముగానని వర్ణింపజలము కాని, అజాగ్రత్తగా చదువువారల కట్లే తోచుచున్నది, మన రాజప్రతినిధిగారు స్వదేశాధీశులు ప్రవృత్తికి లొందర పడరా దనియు నెమ్మదిగా పనిచేసిన యెడల గాని ఉపయోగము లేదనియు సూచించిరి. ఇది హైందవ ప్రజలను నాయకులను శ్రీమంతులను బహుకాలముగా వినన హితబోధ కాని పేరుకాదు. వల్లునుఫర్డు ప్రభువు గారు మానవుడు పెట్టుకొను మితు లెప్పుడును జనికారావను వేదాంతి వాక్యములు హైందవ మానసమున కెక్కునని ఎంత హృదయ పూర్వకముగా నుపన్యసించినను నుపన్యసించి యుండవచ్చును. కాని పురుషకారములేక నైవమేమియు ప్రసాదింపడదు కర్మయోగంబును కార్యక్రమమును నిడు గాయక్వాడువంటి ఇరువదియవ శతాబ్దపు హైదరులు మాత్రము గౌరవ పురస్కరంబుగ భిన్నాభిప్రాయ లగుదు రనుటకు సందియములేదు. తను యిష్టములేకయే తమ కరుకలేకయే వల్లునుఫర్డు ప్రభువుగారు అధికార చ్ఛాయమై వైవాక్యములు నుడివినను మన స్వదేశాధీశులకు పురోభివృద్ధికి సాధన భూత మగు సమావేశమును ఏర్పరచినందులకు హైందవభూమి యంతటి కృతజ్ఞతకును పాత్రు లనుట నిస్సంశయము.

మందు గుండులు
ఆంగ్ల భూమిలో మందుగుండుల పనిని ఇప్పటికి పది లక్షలలో లెక్కపెట్టి జరిపిన ప్రజా పద్ధతి చేయుచున్నది. సోమవార రంగమున మందు గుండు వ్యయము నేడు ఈ సంవత్సరాదిని కంటే పది లక్షలుగానున్నదట. కాన్సిల్ ఇంకను వెరుగవలయునట. ఇంకను అధమపక్షము ౩15,000 పురుషులను 100,000 స్త్రీలును మందుగుండు పనిలోనికి వెంటనే ప్రవేశింపవలసియున్నారట! అప్పటికి గాని సోమ రంగపు దప్పి తనివినొందదట! ఇవి ఆస్కీర్వాస్తు మహాశయుని మాటలు.

TELEGRAMS.

ROUMANIA.

Prisoners Captured.

Roumanian communique says:—We advanced west of the Linzen river and captured material. We advanced northwards at Habibutzi and captured 100 prisoners and two machine guns in the Telajan Valley. We continued pursuit west of the Vulcan Pass and captured 535 prisoners, four guns, 20 machine guns and much material. All is quiet in the Dobrudja.

Violent Fighting on Whole Front: Rumanians Gain and Lose Ground.

BUKHAREST. —A communique says: Our pursuit in the Vulcan Pass continues. We have here captured four more guns and much war material. Violent fighting is taking place on the whole front. At Roterturn Pass the enemy violently attacked in the Buzan valley and occupied two heights and progressed beyond the frontier. There is no changed elsewhere.

"Let No Unit Retire." King Ferdinand to His Troops.

BUKHAREST. —King Ferdinand in an order to the troops, dated October 22nd, pays a tribute to their valour and says:—"Let no unit retire. Every position lost should immediately be attacked and retaken. Our mountains, the cradle and shield of our race for thousands of years, should be an impenetrable wall."

Constanza Bombarded

A communique mentions that Constanza has been bombarded from the sea and says that the French gained a minor advantage at Les Boeufs, but asserts that the British and French attacks elsewhere on the Somme have been repulsed.

Egypt.

High Commissioner in Egypt. Sir Reginald Wingate.

Sir Reginald Wingate succeeds to Sir Arthur MacMahon in the High Commissionership for Egypt.

MESOPOTAMIA

Comforts for Indian Prisoners Lost. Steamer Sunk.

The India Office announces that the enemy submarine has sunk a steamer which was proceeding to Alexandria with comforts valued at £ 6,700 sterling for Indians taken prisoners at Kut. The whole consignment, which was insured, was lost. It is hoped that, owing to the kindness of the Joint War Committee of the British Red Cross and the Order of St. John, most of the necessary stores will be obtained on loan from the Red Cross Depot at Alexandria. The balance will be despatched very shortly.

TURKEY.

The Caucasus Campaign. Repulse of the Turks.

The Turks in the Caucasus attacked on a front from Sighigdar to Gu'darmelkan. They were repulsed by fire and bayonet and fled.

AUSTRIA.

Autonomy in Galicia

A telegram from Amsterdam says:—Emperor Francis Joseph in a letter to the Premier Koerber announces his intention to grant autonomy to Galicia when the new state of Poland comes into existence. He charges Koerber to prepare measures for legal realisation of the new state of affairs.

United States.

New Port of Arrival.

NEW YORK. —The German state that submarines in future will arrive at New London, which is safer than Baltimore, as the manoeuvring of American submarines prevents the British from dropping nets.

The Sinking of the "Marina."

WASHINGTON. —The American Consul at Queenstown telegraphs that affidavits furnished by the Americans who were on board the "Marina" agree that no warning was given to the vessel.

Loss of "Bremen" Admitted. "Deutschland" Captain's Views.

NEW YORK. —The Captain of the German submarine "Deutschland" admits that the other German Merchant submarine "Bremen" was lost. He believed that the loss was the result of an internal accident. He also said that the "U53" had been sent to America to defend the "Bremen" in case of an attack.

Lord Llangat took has died of wounds. The barony is now extinct.

A Submarine Convoy.

LONDON, November 5. A telegram from New London says: The captain of the "Deutschland" announces that the submarine U57 is expected to convoy the "Deutschland" back to Germany.

To Operate off American Coast.

NEW YORK. —The "Evening Mail" says a war submarine left Kiel soon after the "Deutschland," and is due at New London within a week. It will operate like the U 53 in the vicinity of Nantucket, sinking vessels when the "Deutschland" sails.

British Loan in U. S. A.

NEW YORK. —The new British loan is already over subscribed and the lists will close to-day instead of on the 8th.

Argentine to Purchase Interned Enemy Steamers.

A telegram to the "Times" from Buenos Ayres says:—The Argentine Government has initiated negotiations for the acquisition of interned Austrian and German steamers.

Mr. Hughes Favourite.

Betting in New York has veered to 10 to 7 in favour of Mr. Hughes.

German Fears.

LAHORE, November 5. Her Von Wiegand wires to the "New York World" that the Germans fear they have backed the wrong horse in President Wilson. ("C. and M. Gazette Cable.")

Latest Telegrams.

Serbian communique says that positive information has been received that in latest fighting on left bank of Cernareka Germans suffered enormously.

Clan liner "Clan Leslie" and Harrison liner "Statesman" have been sunk.

AMSTERDAM. —Vienna paper says that Baron Burian replying to a deputation from Warsaw said that future kingdom of Poland would only begin to have full national existence after war. It would be in close connection with Central Powers in matters, both political and military.

ZURICH. —Poles in Switzerland are not impressed and declare that the scheme does not meet their aspirations.

COPENHAGEN. —German submarine stranded on west-coast of Jutland and crew blew her up after unsuccessful efforts had been made by torpedo-boats to take her off.

General High last night reported:—We attacked at several points and made some progress. We cleared packet of Germans on extreme right and made progress in centre on front of over a thousand yards securing high ground in neighbourhood of Butte de Warlencourt. The weather continues to be stormy.

BUKHAREST. —The child, Prince Mircea, has died of typhoid.

MADRID. —The export of iron has been prohibited.

General Sir Douglas Haig this afternoon reports that there was heavy rain last night. Trench-mortars were active.

LATER. This afternoon's 'communique' says:—Eastwards of Fort Vaux we extended our progress, occupying during the night the village of Damloup and taking some prisoners. North of the Somme the enemy did not attempt to renew his attacks on our trenches in the wood of St. Pierre Vaast. About 50 prisoners were taken in that sector yesterday. There was an intermittent artillery duel during the night.

PETROGRAD, November 5. An official announcement indicates unimportant operations. The Germans drove the Russians from the village of Mojeika, after a violent bombardment with asphyxiating shells, but were subsequently thrown out. The Russians progressed somewhat south of Donawatra and occupied a series of heights.

CALCUTTA.

Express Press Withdrawal of the Security Order.

The Bankipur correspondent of the "A. B. Patrika" writes:—"Orders issued on the keeper and printer of the 'Express' press by the District Magistrate of Patna to show cause why the Magistrate should not recommend to the Government to demand security under press act have been withdrawn."

Departure of His Excellency Sir Charles Munro's to Deolali.

His Excellency Sir Charles Munro, Commander-in-Chief in India accompanied by General Knight of the Bombay Brigade and staff, left from the Victoria Terminus for Deolali by special train on Saturday night. The departure was private. He will stay in Deolali for a day and then proceed to Simla. His Excellency visited the Alexandra Docks shed, No 2, on Saturday when the hospital ship "Erinoura" was expected. The Officers and members of the Parsi division of St. John Ambulance Brigade, overseas, were on duty. His Excellency inspected them and said a few words of encouragement.

బరోపా మహా సంగ్రామము

ఇంగ్లండు

“కానిమారా” నాక

డికొనుట.

లండను, నవంబరు 5:—“కానిమారా” నాక “రీట్రీవర్” అను నాకతో డిక్టోని నందున 90 మంది మరణించిరి. “రీట్రీవర్” నాకలోని నావికు డొక్టర్ మూత్రము బ్రతికెను. తుపానునందు “రీట్రీవర్” నాకను నడపుట కష్టమయ్యె ననియు చీకటిలో కనబడకున్నందున “కానిమారా” నాకతో డిక్టోని ననియు అతడు చెప్పచున్నాడు.

కన్నిమారా నాక విపదశ

లండను, నవంబరు 5:— శుక్రవారమునాడు రాత్రి 8 గంటలకు కన్నిమారా నాక గ్రీన్విచునండి హోల్-హెడ్డుకు బయలుదేరినది. నాకలో ప్రయాణికులుండిరి. పశువులునుగూడ నుండినను. సెలవు ముగిసినందున సేనలలో చేరుటకు పోవుచుండిన మైనికులు 9 మంది గూడ నుండిరి. 8-30 గంటలకు కాన్సింగుఫర్డ్ నాకాశ్రమమునకు వైట్రానుక్ట్లు కెదుట సంఘర్షణము జరిగినది. నాకలోని వారిలో జేమ్స్ బోయిలు అను నతో డొక్టర్ జే బ్రతికెను. అత డేద లేక యొక పడకను పట్టుకొనెను. ఆపడక కానుక్ట్లు సముద్రతీరమునకు పోగా నతడు దానిని గట్టి పట్టుకొనియుండినను. అచటివా రతనిని వెన్నెలలో చూచిరి. అతనికి స్వప్నమై పూర్తిగా లేడు. అచటివారు కొంతవరకు నీటిలోదిగి అతనిని చేతులవిడచి దరిజేర్చిరి. కొన్ని పశువులను గొర్రెలునుగూడ ఈమడిని దరిజేరినవి. మొదట నది చాల అలసియుండిన గాని కొంత సేపటికి కోలుకొనెను.

గ్రీన్విచువారి నాక

లండను, నవంబరు 4:—జర్మనులు “మెల్లిబ్రూన్” అను గ్రీన్విచువారి నాకను ముందుగా తెలుపకయే ముంచివేసిరి. నావికు లందఱును పడకలనల తప్పించుకొని పోయిరి.

“సేటర్స్” అను నాకలోని వీరులను ఒక శత్రు సముద్రాంతర్గామి ముట్టడించిన ప్రాంతమునండిన చచ్చిన తంతి వార్తవలన దెలియుచున్నది. నావికులు రక్షింపబడిరి.

అధినివేశముల యభివృద్ధి

లండను, నవంబరు 5:— ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారి యధి నముక్రింద నున్న అధినివేశముల పక్షమువారు నిర్మితినియు బోనగ్గాగారి కొక విజ్ఞాపనమును సమర్పించిరి. అధినివేశముల యందలి వ్యాపార వర్తకవిషయములను, వస్తుసంపద కూలీల పని రైలుమార్గములు మున్నగువానిని గూర్చి విచారించి తెలుపుటకొక కొక ప్రత్యేక సంఘమును నిర్మింపవలయునని వారు కోరిరి.

బోనగ్గాగారు సంపూర్ణ సానుభూతితో ప్రత్యుత్తర మొసంగి కోరిన ఫలములను బొందుట కింకన ఇతరమార్గములు గలవని చూపించిరి.

వెల్లింగ్టను ఆసుపత్రి.

లండను, నవంబరు 5:—ప్రజాప్రతినిధుల సభ లో వెల్లింగ్టను ఆసుపత్రి జాత్రైమాసమున నేర్పితిలో నుండిన 3వ సర్క్లెమెంటు కిక్లొలాక్ తుక్ గా రడిగిరి.

అప్పుడున్నలోపములు తాత్కాలికము లని చెప్పి యున్నారని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ఇప్పుడా ఆసుపత్రిస్థితిగతులు తృప్తికరముగా నున్నవి. సర్క్లెమెంటు కిక్లొలాక్ తుక్ గారు నివసించిన వర్షము అతిశయోక్తులను అన్యాయమును, అగౌరవము లేని ప్రశ్నములకు హిందూదేశప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తర మియలే కున్నారు. నిజమగు స్థితిగతులను విచారించకయే హిందూదేశ పరిపాలకుల కార్యమును విమర్శించిమాన్యుమనుట మంచిదికాదని చెప్పబడ్డగా వుంది.

కైడిలను మార్చుకొనుట

లండను, నవంబరు 5:— జర్మనీయందును ఆంగ్లేజము నందును నున్న శత్రు “సివిలియను” లగు కైడిలను మార్చుకొనుటకు నియమముల ప్రకారము తయారు చేయబడినది. దాని నందుకు బ్రిటిషువారు ఆ నూత్రములు ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము నందుకు చేకూరుల కన్నిటికిని వర్తింపవలయునని వ్రాసిరి. కాని ఆంగ్ల అధినివేశములు రాష్ట్రములవారిని త్వరలో మార్చుకొన

వలయునని జర్మనులు తెలుపుచున్నారు. జీతములు తీసికొనకున్న సేనా, నాకాదళములలోనివారును బ్రిటిషు జర్మను వర్తక వాపల నావికులును సివిలియనులగా లెక్కింపబడుదురు.

కట్ టైడిలకు సౌకర్యములు.

నావ ముంచబడుట.

లండను, నవంబరు 5:— ఒక జర్మను సముద్రాంతర్గామి కట్ టైడిలకు సౌకర్యములనుగొని అలెగ్జాండ్రీయా శేపుకు బోవుచున్న ఒక స్టీమరును ముంచెనని ఇండియాఆఫీసు వారు ప్రకటించిరి. ఆ నాకలోని వస్తుసంపదము విలువ 6700 పానులు. సామగ్రియంతయు మునిగిపోయినది. రెడ్ క్రాస్ సంఘమువారును అలెగ్జాండ్రీయాయందలి రెడ్ క్రాస్ వారి డిపోనుండి కావలసినన్ని సరకులను అప్పుగాదీసికొనిపోవచ్చునని చెప్పిరి. తక్కినదంతయు త్వరలో పంపబడును.

సేనాధిపతుల మార్పులు

లండను, నవంబరు 5:— ఉత్తరభాగపు సేనాధిపత్యమునకు జనరల్ సర్ జాన్ మాక్స్వెలుగారికి బదులు జనరల్ హెచ్. ఎం. లాసను గారు వచ్చెదనియు, సర్ జాన్ మాక్స్వెలుగారు ఐర్లండునందు సేనాధిపత్యము వహింతురనియు “యార్కు” మైరు హెరాల్డు ప్రత్యక్షపాసినది.

బర్మాదేశీయులు సైనిక సేవ

లండను, నవంబరు 5:— బర్మాదేశీయులను యుద్ధమున జేర్చుటకు ఇదివరకు జరిగిన ప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థము లయ్యెను; కాన వారిని ప్రస్తుతము చేర్చుకొనవలెనని అడిగి యుండలేదని సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెవాల్ గారితో చెప్పబడెను గారు చెప్పిరి.

బ్రిటిషు కంపెనీలు

లండను, నవంబరు 5:— బ్రిటిషు కంపెనీలు కాని వానికి కంట్రాక్టు లీయకుండునట్లు బట్టల డైరెక్టురుగారు ప్రయత్నము లను సలుపుచున్నారు.

డార్జిలెల్లు విషయవిచారక సంఘము.

లండను, నవంబరు 5:— డార్జిలెల్లు విషయ విచారక సంఘమువారు విచారణను ముగించిరి. నవంబరు మాసమున తమ రిపోర్టును పంపుదురు.

యుద్ధ కార్యాలయపు సివిలియనులు.

లండను, నవంబరు 5:— యుద్ధకార్యాలయము నందలి యుద్ధోగ్యులలో 26 ఏండ్లకు మించని ఈడి గలవారందఱును కొన్ని వారములలో రంగమునకు పంపివేయబడుదురు. 4200 మంది పురుషులలో రంగమునకు బోదగినవారు 171 మంది ఇట్టి ఏర్పాట్లనే మిలిటరీ ఉద్యోగుల విషయమునను చేయుటకు ఆలోచించు చున్నారు.

బ్రిటిషువారి ఉక్కు కర్మాగారములు

లండను, నవంబరు 4:— ప్రాల్ విచేవద్ద ఉక్కు కర్మాగారమును వృద్ధిచేయు సందర్భమున యుద్ధోపకరణముల మంత్రి వర్గములోని ఎడిసన్ గారు రుపన్యసించుచు నిట్లు చెప్పిరి. సంఖ్య 60 లక్షల పానుల చొప్పున పనిచేసినచో మాక్స్వెల నాటికి మందుగుండ్ల విషయమున మనమే సర్వస్వాంత్ర్యము గలిగి ఇతర జాతులవారిపై నాధారపడియుండ నక్కరలేకుండును. ప్రస్తుతము సోమరంగమున మందు గుండ్ల వ్యయము జనవరి మాసమునందున్న వ్యయమునకు 10 లక్షలు కాని యుద్ధారంభ మునందుకంటె ఇప్పుడు ప్రాప్త్యుదేశమునం దెక్కువ గుండ్లు గలవు. అధమము 315 వేలమంది పురుషులచేతను, 100 వేల మంది స్త్రీలచేతను పనిచేయుచు నెడల మనముకోరుఫలములు సిద్ధించును.

నాశనమయిన అయిదు ఓడలు

బ్రిట్టులు అభాతములోనికి గొట్టుకొనిపోవుట.

లండను, నవంబరు 4:— నాశనమైన అయిదు ఓడల భాగములు నిన్నటిదినము బ్రిట్టులు అభాతములోనికి గొట్టుకొని వచ్చినవి.

ఆంగ్ల, రష్యను, జపానీయులైతి

పూర్వపు యుద్ధానికి వాక్యములు.

పెట్రోగ్రాడు, నవంబరు 4:— ఇచ్చటి రష్యను జపానీయ సంఘమువారు ఇదివరకు ఇక్కడ జపానీయ యుద్ధానికి నుండిన మొదోవో ప్రభువుగారు రష్యను జపానీయ సఖ్యమునకు చాల సంతోషించి ఆంగ్లజపానీయ సఖ్యము దృఢవంత మనుట తమ నమ్మకమని చెప్పిరి. ఆంగ్లజపానీయ సఖ్యమును రష్యను జపానీయ సఖ్యమును పరస్పరముగా విశేష సాహాయ్య కారకములుగా నుండును. మిత్రమండలి వారే విజయము నొందుదురనుట తమ నమ్మకమని వారు చెప్పిరి.

ప్రాప్తు

మహావృత్తి

లండను, నవంబరు 5:— రాత్రియంతయు కుంభ వృష్టిగా వర్షము కురిసినదనియు కందక ఫిరంగులు బలవంతము గ పనిచేసెననియు జనరల్ హేగు గారి సమాఖ్యము ప్రకటించిరి.

శత్రువుల నష్టము.

లండను, నవంబరు 4:— ఈమధ్యాహ్నము జనరల్ సర్ డగ్లస్ హేగు గారి రిట్లు ప్రకటించిరి. ఆర్మీ సెయింట్ గుకు ఈశాన్యమున మేము శత్రుకందకములను ముట్టడించి గిన్నీ యొద్ద మన కందకములతో తలపడుచున్న ఒక శత్రుపటాలమునకు విశేష నష్టము గలిగించి త్రోసివేసితిమి. శిక్షింతురు తూర్పున నిన్నటిదినము శత్రువులు విశేష ప్రయత్నము లొనరించి మాతో దలపడిరి. కాని వారి కమితముగ నష్టముకలిగి వారి ప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థము లయ్యెను. 100 కి మైగ జర్మను శకములు యుద్ధరంగమున నుండినను. మేము 80 మంది. కైడిలను 4 మర ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి.

శత్రుప్రయత్నములు వ్యర్థము లగుట.

లండను, నవంబరు 4:— జనరల్ సర్ డగ్లస్ హేగు గారు నిన్నటిరాత్రి యిట్లు ప్రకటించిరి. శిక్షింతురు మా ర్పున ఒకకందకమును శత్రువులు గత గురువారమునాడు ముట్టడించి వ్యర్థులై. ఫాకిస్సాన్లకు తూర్పునను, థేర్విల్లి ప్రాంతమునను మేము పంక్తులపై అగ్నిని వర్షించితిమి.

ఫిరంగి యుద్ధము

లండను, నవంబరు 4:— బ్రిటిషువారి రిట్లు ప్రకటించిరి. లాబోఫుచుట్టును, డెట్రిమాంటు పోలమువద్దను, లాసార్సు ప్రాంతమునను ఫిరంగియుద్ధము తీవ్రముగ జరిగినది. లాబోఫి కాలవకు తీరమున బాయ్ లిరంటర్ మెస్సీనీ ప్రాంతములపై మేము శత్రుస్థివర్షము కురిపించితిమి. శత్రువిమానము నొక దానిని ధ్వంసముచేసితిమి. మన విమానము లయిదు కన పడుట లేదు.

లాబోఫి యుద్ధము.

లండను, నవంబరు 2:— లాబోఫిరంగమునందు తీవ్రమగు ఫిరంగియుద్ధము జరుగుచున్నదనియు అక్కడ ఫిరంగులు విరామములేక కణ్ణులు ములను శ్రేణియగుచున్నవనియు ఉత్తర ఫ్రాన్సు నుండి ఒక విలేఖకుడు “డెయిలీ ఎక్స్ ప్రిస్” పత్రికకు వ్రాసెను.

జర్మను లొప్పుకొనుట.

ఆంస్టర్డామ్, నవంబరు 5:— వాన్ కోటవద్ద పతాకులు అగ్ని బలవంతముగా నుండుటచే ఆకోటలో ముఖ్య భాగమును దగ్ధముచేసి కోటను వదలవేసితిమని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

నిజమగు కారణము.

పారిసు, నవంబరు 4:— 2 వ తేది యదయమున జర్మనులు వాన్ కోటను వదలివేసిరి. ఆ నాటిరాత్రియే పరాసు వారు కోటను ప్రవేశించిరి. పరాసువారి కందకములు కోటకు 400 గజముల దూరముననుండినను. కోటయందున్న యుద్ధోపకరణములను మండిరములను ధ్వంసముచేయుచున్నట్లు పరాసు వారికి ధ్వనులు వివబడెను. గతవార మంతయు అగ్ని వర్షము కోటపై విరాళములేక కురియుచుండెను. జర్మనులకు ఫిరంగులను ఫిరంగిమందును లభించుచుండుటయే ఇందులకు కారణ మను వాస్తవమగు విషయమును జర్మను ప్రకటనము లేవనియు కప్పిపెట్ట బాలవు.

పరాసు రంగము

పారిసు, నవంబరు 4:—సోమనదిమీదను వర్షవర్షము స్వల్పమగు ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది.

పరాసు విజృంభణము.

పారిసు, నవంబరు 8:—నిన్నటిరాత్రి యిట్లు ప్రకటించబడినది. మూడునదికి కుడివైపున వాన్ కోటను పట్టుకొనిన వెనుక మన పదాతిసేన వాన్ గ్రామపు కొనవఱకును ముందుకు సాగిపోయెను. వాన్ సరస్సున కుత్తరమున గ్రామమునకు విటుగానున్న ఒక కొండను మేము పట్టుకొంటిమి. శత్రువులు ప్రతియుద్ధములు నడప బ్రయత్నింపలేదు. ఇతర స్థానములందు సామాన్యమగు ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది.

జర్మనుల ప్రకటనములు

లండను, నవంబరు 8:—నిన్నటిదినము పరాసు ప్రకటనములందు వాన్ కోట విషయ మేమియు ప్రకటించబడి యుండలేదు. జర్మను ప్రకటనములు వచ్చుటకు ముందు ప్రకటించబడిన దచ్చివారి వార్తా పత్రికలలో వాన్ కోట ఇంచు మించుగా పూర్తిగా ధ్వంసమైనది గనుక దానిని జర్మనులు వదలివేయుదురని ప్రకటించిరి. దీనినిబట్టి జోమంటు పురము పరాసుల వశమగుచుండగా వాన్ పురమువద్దవారు నష్టముతో ప్రయత్నింప నక్కరలేదని తెలిసినది. వాన్ కోటను పట్టుకొనుట జర్మనులకు విశేష ప్రయోజన కర మయ్యెను. జోమంటు వాన్ పురములకు నడుమ ప్రదేశమును జయించుటకు వారికి 10 దినములు పట్టెను. కాని పరాసువారా రెండు కోటలు. నివ్వడు 9 దినముల లోపలనే పట్టుకొనిరి.

పరాసు వైమానికుడు

కనబడ కుండుట.

పారిసు, నవంబరు 4:—శత్రువిమానములను నేలగూల్చుచుండెనని పరాసుప్రకటనములందు దనేక పర్యాయములు చెప్పుబడిన సుప్రసిద్ధ వైమానికుడు లెంకర్ అను నతడు కనబడుట లేదని ప్రకటించబడినది.

సోము రంగము.

పారిసు, నవంబరు 5:—సోమునది కుత్తరమున ఉదయమునందు జర్మనులు మేము పట్టుకొనిన కందకములనుండి మమ్ము బాటదోల బ్రయత్నించిరి. సెయింటుపియర్ వాట్సు రోడ్డువద్ద మన శత్రువులను జర్మను ప్రయత్నములను వ్యర్థమొనరించెను. మన కందకములను బ్రవేశించిన శత్రువులను వెంటనే పాటదోలితిమి. కొండలని పట్టుకొంటిమి. మాస్టానముల నన్నిటిని గాపాడుకొనుచు మేము మూడునదికి కుడివైపున వాన్ రంగమునందు మన స్థానములను వృద్ధిచేసికొంటిమి. వాన్ గ్రామపు పశ్చిమభాగము చర్చివఱకు మన యాధీనమునందు గలదు. కోటకు ఈశాన్యమునను తూర్పునను చాలదూరము ముందునకుబోయి అక్కడినుండి నోవరుకు దిగితిమి. శత్రువుల నేకులు పట్టుబడిరి. పరాసురంగమున నితర భాగములందు స్వల్పమగు ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది. సోము నదియొద్ద 3 శత్రువిమానములు నేల గూల్చబడినవి.

పరాసువారి విజయములు.

పారిసు, నవంబరు 5:—గతరాత్రి డెల్ల పుగ్రామమును కొంతమంది సైనికులను పట్టుకొని మేము వారు తూర్పుగా గల స్థానముల నాక్రమించితిమి. సోముకుత్తరమున సెయింటు పియర్-నవకుఅడవిలో మా కందకములయొద్ద శత్రువులు మరల తలపడలేదు. నిన్న నవట 50 మందిని పట్టుకొంటిమి. రాత్రి విరామములేకుండ ఫిరంగులు కాల్చబడినవి పరాసువారు ప్రకటించిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము

పెట్రోగ్రాడు, నవంబరు 5:—చిల్లర యుద్ధములు జరిగినవి. మొదైకా గ్రామమువద్ద జర్మనులు విషవాయువును వదలి గ్రామము నాక్రమింపగలిగిరిగాని వెంటనే రష్యావారు వారిని తరిమివేసిరి. రష్యావారు డోన్ నదీతీర దక్షిణముగ పోయి చాల పెట్టలను పట్టుకొనిరి.

రుష్యా

రష్యారంగము.

లండను, నవంబరు 8:—నిన్నటిదినము స్వల్పవిషయముల దినమనియు స్టాక్ హోమ్ నదికి పశ్చిమమునను, నెల్సియా యందును కొంతప్రదేశము నాక్రమించుకొంటిమనియు రష్యనులు ప్రకటించిరి.

కాక్కుసులో తురుష్కు లోడుట.

పెట్రోగ్రాడు, నవంబరు 4:—కాక్కుసురంగమున తురుష్కులు స్వికోల్దారు నుండి నిల్దరు మెలికను వరకును గల రంగమున తల పడిరి. రష్యావారు వారిని ఫిరంగుల తోడను సన్నీలతోడను ఎదిరించి తరిమివేసిరి.

గెల్లిషియాలో స్వపరిపాలనము.

లండను నవంబరు 5:—క్రొత్తపోలండు దేశమేర్పడు నప్పటినుండియు గెల్లిషియాకు స్వపరిపాలనాధికార మియ్యబడునగాన నందులకు తగిన శాస్త్రీయములగు సవరణలను చేయవలెనని ఆస్ట్రియా చక్రవర్తి ప్రాన్సిసుజోసెఫుగారు ప్రధానమంత్రి కొయర్యెరుగారికి వ్రాసిరి.

ఇటలీ

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

లండను, నవంబరు 5:—కింబోవినంపులలో శత్రువులు 5 సార్లు తలపడిరి. 5 సార్లును వారధికనష్టముతో పారిపోయిరి. ఓపాచియా, సెల్లా, కెస్టాగ్నా, విజ్జాకోడ్డుకు దక్షిణమునగల స్థానములను మే మాక్రమించి 200 మందిని పట్టుకొంటిమి. బ్యాలియారంగమున 6-8-16 మొదలు 40368 గురిని పట్టుకొంటిమి. వారిలో 1008 మంది యుద్ధ్యోగులు. గత 4 దినములలోను 8982 ని పట్టుకొంటిమి. వారిలో 270 మంది యుద్ధ్యోగులు.

ఇటలీవారి విజృంభణము.

లండను, నవంబరు 4:—ఇటలీవారి రిట్లు ప్రకటించిరి. ట్రావిస్కోలో లోయయందలి కిమబోకియను కొండయొక్క దక్షిణముఖములను మన పదాతిసేనలు జయించినవి. శత్రువులు విశేషముగా అగ్నివృక్షమును గురిపించుచున్న మన స్థానములను వృద్ధిచేసితిమి. ఆస్ట్రి సెల్లా కాల్ట సెల్లిజ్జాకోడ్డుకు తూర్పున ఒక కిలోమీటరుదూరము ముందునకు వచ్చితిమి. సముద్రస్రాంతమునందు శత్రువులు తీవ్రముగా దలపడిరి కాని ప్రయోజనము గలుగలేదు. మేము 583 మంది కైడిలను అనేక యుద్ధోపకరణములను ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి.

కార్పొనై ఇటలీవారి విజయము.

లండను, నవంబరు 5:—ఇక్కడ ఇటలీవారు జయించిన స్థానములు గొరిజియాకు తూర్పున గలవు. అక్కడ టివెలి సాక్ మాక్స్ కోండలు పట్టుపడినవి. అక్కడినుండి 4 మైళ్లు దక్షిణమున ఇంకోకపర్వతమును పట్టువడెను. వోలికో క్రిబాకో నదియొద్ద 343 మీటర్లును, సెసింకాకోండవద్ద 291 కొండలను ఇటలీవారు వశపఱచుకొనిరి.

ఇటలీరంగము.

లండను, నవంబరు 4:—2 వ తేదీని కాక్సోప్రస్థముపై ముఖ్యముగా కాక్సోప్రస్థరిజారోడ్డుపై మనతీవ్రత పెక్కువ చేసితిమి. సెలోనానుండి ఇటలీయనులు తూర్పున గల కొండలను బ్రాకిపోయి, దక్షిణము కొండలయవలకు శత్రువులను బాటదోలి 3 1/2 మైళ్లు ముందునకు వచ్చి ఆస్ట్రియనుల మూడవ పంక్తి యొద్దకువచ్చిరి. శత్రువులు సేనల రాకపోకలగుసొను ఉన్నతప్రదేశములు ఇటలీవారి వశమైనవి. 1 వ తేదీనాడు మేము పట్టుకొనిన కందకములు కొండలయందు తొలకబడినవి. ఇవియన్నియును ముఖ్యస్థలములందు కలుపబడియున్నవి. రెండు దినముల యుద్ధము ఇటలీవారిని కాక్సోప్రస్థముపై చాలదూరము ముందునకు జేర్చెను. 2 వ తేదీనాడు పట్టుకొనబడిన కైడి లలో బ్రిగేడియర్ జనరలును మఱికొందఱు ముఖ్యోద్యోగులు నుండిరి. దీనినిబట్టి ఇటలీవారి విజయప్రాముఖ్య మెఱుంగవగు.

ట్రీస్టి యుద్ధము

అలబాబాడు, నవంబరు 5:—ట్రీస్టియే మనముకోరు ముఖ్య స్థానమనియు అది చాలదూరము లేదనియు ఆస్ట్రియనులకు దెలియును. ఆపురమును వారెంతవఱకు కలిగినను శుట్టతుడవఱకు రక్షింతురు. మనసేనలు కాక్సోవిద శీతకాలమునందును పోరుచుండును. ఇటలీవారు ఆపురమును తప్పక వశపఱచుకొందునని తెలిసినప్పుడు శత్రువులు పట్టణమును తగులబెట్టి ప్రజలను అవతలకు దీసికొనుటకు ప్రయత్నించెదగని తెలియుచున్నది.

బాల్కను

కర్షే యుద్ధము.

లండను, నవంబరు 5:—ఫిరంగియుద్ధ మనేకస్థానములందు జరుగుచున్న దనియు, కర్షేయొద్ద యుద్ధ మతితీవ్రముగా నున్నదనియు పదాతిదళ యుద్ధము జరుగలేదనియు తూర్పురంగ సేనాస్థానమునుండి తెలియవచ్చినది.

శత్రు సముద్రాంతగ్రాములు

ఏథెన్సు, నవంబరు 5:—గ్రీకు యుద్ధనౌకలను పరాసు నావికోద్యోగులతో శత్రుసముద్రాంతగ్రాములపై బంపిన యెడ లతాటస్థ భంగముకలుగునని ఏథెన్సు ప్రభుత్వము వారు గ్రీకు యుద్ధనౌకలు పరాసు నావికులతో శత్రు సముద్రాంతగ్రాముల నెదిరించుట కంగీకరింపలేదు.

క్రోథము వృద్ధియగుట

ఏథెన్సు, నవంబరు 8:—గత 12 దినములందును 7 గ్రీకు స్టీమరులను టార్పిడో చేసిరి. ఈ క్రొత్తములపై ప్రజలకు గలిగిన క్రోథమును ఉపశమింప జేయుటకు ఏథెన్సు ప్రభుత్వము వారి స్టీమరు లన్నియు తేలుచున్న గనులవలన మునిగినవని ప్రకటించిరి కాని ప్రజల క్రోథము వృద్ధియగుచున్నది. “ఏంజెల్లి” అను స్టీమరులో మరణించిన వారి యుత్తరక్రియలకు ప్రజల నేకులు పీరియసునందు సమావేశమైరి. దుకాణము లన్నియుమూయబడెను. పతాకములు ధ్వజస్తంభమునకు సగమై చున్న కట్టబడెను. మిత్రమండలిరాయబారుల పూలహారములను బంపిరి. ఏథెన్సు పీరియసులలోని ప్రజాసౌలక వర్ణమువారును, ఎడ్మిర్లర్ పోర్నెట్ గారును ఉత్తర క్రియల కొరకు వచ్చిరి. కాని ప్రభుత్వమువారి ప్రతినిధు లెవ్వరును రాలేదు.

జాతీయవాదు లొక పురము

నాక్రమించుకొనుట.

సెలోనికా, నవంబరు 4:—వెర్రియానుండి ఒక పక్షాలమును జాతీయ సేనలో జేరుటకు బంపుచుండగా ఎకాడెసియను పురమువారి రడ్డగించినందున జాతీయ వాదుల సేనలా పురము నాక్రమించుకొనినది.

జాతీయ సేన విజృంభణము.

లండను, నవంబరు 8:—జాతీయ సేన విజృంభించుచున్నందున థెస్సాలీనుండి ఫిలిప్పొనీసుకు సేనలు బంపబడవలెనని రాజుగారు నిశ్చయించిరి “పెస్సెలసి” పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఎకాడెసి పురమును వశపరచు కొనుటను గూర్చి బ్రిటిషు మంత్రిరాజుగారిలో చాలసేపు మాట్లాడిరి. ఏథెన్సు, నవంబరు 8:—ఎకాడెసినుండి జాతీయ సేనను తఱిమివేయుటకు మూడు పర్వత ఫిరంగిదళములను లారిస్సానుండి ఎకాడెసికి పంపవలయునని ప్రభుత్వమువారు తుర్తరువు చేసిరి. స్థితులు విషమ మైనవి:

వెనిజలన్ గారి అభిప్రాయములు

ఏథెన్సు, నవంబరు 4:—మిత్రమండలివారు తమ పక్షముననే యున్నారని గాన వారు తమ ప్రభుత్వము నంగీకరించు నవనరము లేదని వెనిజలన్ గారు చెప్పిరి. ఎకాడెసియొద్ద యుద్ధమునందు జాతీయ సేనయందు 20 మందియును, రాజసేనయందు 13 మందియును చనిపోయిరి. రాజపక్ష సేనలు పురమునకు 8 మైళ్లు దక్షిణముగానుండి ముందునకు బోవుటకు భయపడుచున్నవి.

రోమేనియా రంగము.

బుఖారెస్టు, నవంబరు 5:—వల్క్సు కనుమ యందు మే మింకను ముందునకు బోవుచున్నాము. మేము మఱి నాలుగు ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. రంగమునందు దంతటను తీవ్రయుద్ధము జరుగుచున్నది. గోట్టావ్ కనుమవద్ద బుజా లోయ యందు శత్రువులు ముట్టడి సలిపి రెండుకొండల నాక్రమించుకొని సరిహద్దు లోపలికి ముందునకు వచ్చిరి. ఇతర స్థానము లందు మార్పులు లేవు.

“ఏపటాలమును వెనుకకు సోవలదు.”

బుఖారెస్టు, నవంబరు 4:—రోమేనియా రాజుగారు 22 వ తేదీని సేనలకు తుర్తరువు బంపుచు తమ సైనికుల ధైర్య కార్యపరాక్రమముల నుగ్గడించి యవంతర మిట్లువ్రాసిరి. “మన పటాలములలో నొక్కటియు వెనుకకు బోవలదు. మనము గోల్పోయిన ప్రదేశమునంతటినీ వెంటనే ముట్టడించి తిరిగి పట్టుకొనవలయును. మన పృథ్వీములే మన రాజ్యమునకు దుర్భేద్యమగు గోడవలె నుండవలయును.

ఆస్ట్రియనులకు సాహాయ్య మగత్వ మగుట

ఉడెను, నవంబరు 8:—తమకు సాహాయ్యము తగిన మగత్వమని ఆస్ట్రియను సేనాధిపతి రోమేనియానుండి తెలిపెనని టైఫీలు చెప్పుచున్నారు. అట్టేబరు 30 వ తేదీనుండి ఆస్ట్రియనులలో 25 వేల మంది వృద్ధమైరి.

రోమేనియను విజయము.

లండను, నవంబరు 5:— రోమేనియను లిట్లు ప్రకటించిరి:— బెనెస్ వదికి పశ్చిమమున మేము ముందుకు సాగి శత్రువుల సామగ్రిలను యుద్ధోపకరణములను పట్టుకొంటిమి. హుబ్బుక్ కు త్తరముగా మేము విజృంభించి 100 మంది తైదీలను పట్టుకొని టెబ్లెక్ లోయ యందు 2 మరణింతులను వశపఱచుకొంటిమి. వల్క్లనుకనుమకు పశ్చిమమునందు మేము శత్రువులను వెంబడించుచు 500 మంది తైదీలను 4 పెద్ద ఫిరంగులను, 20 మరణింతులను, అనేక యుద్ధోపకరణములను పట్టుకొంటిమి. డొబ్రాబారంగమున విశేషములు లేవు.

బాల్కను రంగము

లండను, నవంబరు 4:— మేసిడోనియా రంగమునండి టైటరువిలేఖకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. అక్టోబరు 31వ తేదీని బ్రిటిషువారు ఒక చదరపుమైలు వైశాల్యము గలిగి బలీయ మైన బరాక్లి జామా అను గ్రామమును పట్టుకొనిరి. ఇది వారి కంతవద్ద సేమియు గలిగించియుండలేదు. ఈవిజయము మూలమున బ్రిటిషుపంక్తి స్థిరపడినదిగా విశేషమారము ముందు నకు వచ్చినది. కాలమానము ప్రతికూలముగానున్నను, విశేష మగువ్యయము కురియుచున్నను, రాత్రియంతయు బ్రిటిషు సేనలు చురుకుపడుచున్నవి. కందకములయందు సగమువఱకు నీరుగలిగి యున్నను వారు తడిసినగడ్డలతో పైర్వముతో ముందుకు సాగి విశేషవ్యయములేక సులభముగా తరుకార్యమును కొన సాగించుకొన గలిగిరి. తలువారే వెనుకకు బోవుచున్న బల్గేరి యుల పటాలమును ముట్టడించిరి. గ్రామమునందు అనేక లగు బల్గేరియనులు లొంగిపోయిరి.

స్ట్రీమా రంగము

అలహాబాదు, నవంబరు 5:— బరాక్లి జామా గ్రామము చునవశ ప్రాంతమునకు మేము ముందుకు వచ్చితిమి కాని బల్గేరి యుల అగ్నివర్షము ప్రతిబంధక మయ్యెను. సెప్టెంబరు 30 వ తేదీని నునము విజృంభించినది మొదలు స్ట్రీమారంగమునండి శత్రు సేనలు తమ స్థానములను వదిలి డెమిర్ హిస్స, సింసు కొండల వెనుకకు దిగి వచ్చినవని వాద్య ప్రాంతముగా వ్రాయుచున్నారు రూపక కనుమయందు మొదట బరాక్లి జా మా గ్రామముగలదు. శత్రువులు వదిలివేసిన గ్రామములలో నిదియొకటి. స్ట్రీమానదిపై మేమింకొక చంతె నను కట్టుకొని ఆర్కాడ్లి చందర్కా, హుబ్బుక్ ప్రదేశము లను ఆక్రమించుకొంటిమి. పదాలిసేన ముందుకు సాగినప్పుడు శత్రువులు తలపడక ప్రతి యుద్ధములను సలుపకుండిరి.

విల్లండు

అయిల్లండు సేనాధిపతి.

లండను, నవంబరు 5:— అయిల్లండులో సేనానిగా నున్న సర్ జాన్ మాక్స్ వెలుగా రు త్తరమునకు సేనానిగా వెల్లెడరు కావ నో బ్రయము మోహను గారు అయిల్లండుకు సేనానిగా నియమించ బడిరి. మాక్స్ వెలు గారికి జి. సి. ఓ. లిరుద మియ్యబడినది.

విల్లండు సముద్రమునందు స్త్రీమరులు డికోనుట

90 మంది మరణించుట.
లండను, నవంబరు 4:— “కానిమారా” అను ఈశాన్య దేశపు స్త్రీలగు హోలీ హెడ్ కు పోవుచుండగా నిన్నటిరాత్రి “రిక్రీకర్” అను బొగ్గు స్త్రీయతో డికోనినది. “కానిమారా” యందు 50 మంది ప్రయాణికులును 31 మంది నావికులు నుండిరి. “రిక్రీకర్” నందు 13 మంది నావికులుండిరి.

అమెరికా

యునైటెడ్ స్టేట్సునందు బ్రిటిషువారి అప్పు.

న్యూయార్క్, నవంబరు 4:— బ్రిటిషు వాడిగిన మొత్తమునకంటె ఎక్కువ మొత్తము కూడినది. లెక్కలు కూడమే పూర్తయిబడును.

న్యూస్కులాండు నౌక

లండను, నవంబరు 4:— “న్యూస్కులాండు” నౌక మఱల యొద్దికి పోవునప్పుడు యు.ఎ. ఆను సముద్రాంతర్గామి ప్రదేసుండి అహాయము కలుగకుండ చూచుచుండునని న్యూ లండను నుండి తెలియుచున్నది.
న్యూయార్క్, నవంబరు 4:— “న్యూస్కులాండు” టీనునుండి బయలుదేరినతోడనే ఒకసముద్రాంతర్గామియను బయలు దేరిపోయినది. ఇది “యూ 503” సముద్రాంతర్గామివ లోనే నంటుకట్టినందుండి నావలను ముంచుచు “న్యూస్కులాండు”కు దోహదపడుచుండును.

“బ్రిమెన్” సముద్రాంతర్గామి.

న్యూయార్క్, నవంబరు 4:— “బ్రిమెన్” సముద్రాంతర్గామి మరలయందు లోపముండుటచే నది మునిగిపోయినదని నమ్ముచున్నామని “న్యూస్కులాండు” నౌకాధిపతి చెప్పుచున్నాడు.

జర్మనీ

జర్మను సేనా శిబిర ముఖ్యస్థానము

లండను, నవంబరు 2:— రెవ జర్మను సేనా శిబిరముఖ్య స్థానమును వెలెక్షియనీసునుండి టూర్నల్ కు మార్చినదియు 5600 మందిలాండ్ స్ట్రీమ్ వైనికులుమాత్ర ముగలరనియు ఒక విలేఖకుడు “హుర్నింగు పోస్టు” పత్రికకు వ్రాసెను.

జర్మను పార్లమెంటు కాన్వేన్షను

అంక్షాన్, నవంబరు 4:— ప్రత్యేక యుద్ధశాఖ యొకటి పనివారి సభపరా మాతీయన్నగు విషయములను జూచుట కేర్పాటు చేయబడినదనియు, ఆ సంఘమువారే కార్మికసంఘ కార్యములను పరిశ్రమలను వ్యాపారమును విచారించుచుండు చనియు దాని కధ్యక్షుడు జనరల్ గ్రోనరనియు బెర్లిను తంతి వార్త నుడువుచున్నది.

కాన్ స్టాన్బూనగరముపై శత్రువులను గాల్పుట

లండను, నవంబరు 5:— సముద్రమునండి కాన్ స్టాన్బూనగరముపై శత్రువులను మిత్రమండలివారు గాల్పించియు, లాబోర్నువద్ద పరానువారు కొంత జయమునొంది రనియు, సోమరంగమున ఆంగ్లపరానుల ప్రయత్నములను వ్యర్థ మొన ర్పితి మనియు జర్మనులు ప్రకటించిరి.

ఈజిప్టు

పవిత్రమగు తివాసి యుత్సవము

లండను, నవంబరు 4:— కెయిరో నుండి ఇట్లు తెలుస్తు పత్రికకు తరితివార్త వచ్చినది. మక్కానుండి తిరిగి తీసికొని రాబడిన పవిత్రమగు తివాసిని స్వీకరించుట కుత్సన మీసెల 2-వ తేదీని జరుపబడినది. ఈ యాత్రకు మక్కాకు వెళ్లినవారి సదుపాయములను మక్కా గ్రాండు షేరీఫుగారు బాగుగా కనుగొనినందులకు యాత్రికులు చాల సంతోషించిరి. హిరకుద్దాది విషయములలో వారు చాల శ్రద్ధవహించుటవలన కలరా ప్లేగు మున్నగు వ్యాధులు కలుగలేదు. 30000 మంది యాత్రికులు మక్కాకువచ్చిరి. వారిలో 5000 మంది భారతీయులు. మొరాకో సుల్తానుగారి మంత్రిగూడ ప్రత్యేక రాయబారిగా మక్కాకు వెళ్లెను. ఆయనయను ఆయనతో వెళ్లినవారును పెర్రీఫుగారి ఏర్పాటులకు చాల సంతోషించితి మనియు కొంతమంది భారతీ యులతో గూడ ముచ్చటించగా వారుగూడ సంతోషమును తెలి పినదియు నుడవెరి. యుద్ధమునకు భౌగ్యము మక్కాలో యా త్రోజాలలో దోపిడి హత్యలు కలరా ప్లేగు వ్యాధులబాధ లేని సంతత్రురమె ఇదివరకు లేదు. ఈసంవత్సరమున జరిగిన ఏర్పాటులు చాల బాగుగా నున్నవని వారు చెప్పిరి.

ఈజిప్టు హైకమిషనరు

లండను, నవంబరు 5:— సర్ ఆర్థర్ మెతుచుహనుగారి స్థానమున సర్ టైన్బాగారు నియమింపబడిరి.

హాలండు

“బ్ల్యాంట్” నౌక.

హేగ్, నవంబరు 3:— “బ్ల్యాంట్” నుమతీ మూడు స్త్రీమరులను జర్మనులు పట్టుకొని పోయిన విషయమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు. ఈస్త్రీమరులలో రెండు జీబ్రక్ వద్ద నున్నవని తెలియుచున్నది.

డచ్చిసింహాసనమునకు వారసులు.

లండను, నవంబరు 3:— డచ్చి సింహాసనమునకు వార సులనుగుంచిన బిల్లును ఇప్పటిలో ప్రవేశ పెట్టుటకు నూచింప బడలేదని విదేశీయంత్రుగారు చెప్పిరి. ఈ తీర్మానమునకు కారణములు చెప్పుట మంచిదికాదు.

హాలండుపై జర్మను విమానము.

హేగ్, నవంబరు 3:— హాలండుదేశముపై నెగురుచు వచ్చిన విమానమునందు మఱలు చెడిపోయినందున ఒక పెట్రో లుతోట్టికింద పడిపోయినదని వ్రాయుచు “చాన్సిడి ఆఫ్ ట్సు” అను జర్మను పత్రిక హాలండు ప్రభుత్వమువారిని తీమాపణ కొరిగినది.

స్పెయిను

స్పెయినువారి యుత్తరువు

ఇనుము ఎగుమతి
మాడిడ్, నవంబరు 4:— ఇనుమును ఎగుమతి చేయు గూడదని అధికారులు ప్రకటించిరి.

రుమేనియా

రోమేనియను రాజకుమారుని మరణము

బుఖారెస్టు, నవంబరు 4:— శిశువగు మెర్సియయాను రోమేనియను రాజ కుమారుడు విషజ్వరమువలన మరణించిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా రంగము.

లండను, నవంబరు 5:— గత నెల 22 వ తేదీ నుండి ఇరింగాన్గోమర్షిలకు మధ్యను టు వెంటికి తూర్పునను పోరుజరిగి నది. 50 కుపాకులును 2 ఫిరంగులును గల బ్రిటిషు సేనను ప్రబల శత్రు సైన్యము తలపడగ వారు 5 రోజు లెదిగ్గి వెను కకు పోవలసినవారైరి. అచటి సేనలో సగముమంది తప్పించు కొనిపోయిరి. ఫిరంగులను వారు ధ్వంసముచేసి వెడలి పోయిరి. మహంజి వైపుననుండి ప్రబల శత్రు సేన రుహుడానదికి పట్న మముగ వచ్చి జవరలు నార్తేగారి సేనతో తలపడగ నార్తేగారి సేన శత్రువులను పూర్తిగానోడించి నదిని దాటునట్లు తరిమి 200 మందిని హతము చేసి 82 మందిని చాల సామగ్రిలను పట్టుకొనెను. నార్తేగారి సేనలో 21 మంది నష్టమైరి. పోరింక ను జరుగు చున్నది.

తూర్పు ఆఫ్రికాయుద్ధము

లండను, నవంబరు 4:— తూర్పు ఆఫ్రికారంగమునండి ఈ క్రింది సమాచారములు తెలియవచ్చినవి: టైబెబోరావద్ద ఢేదింపబడిన శత్రు సేనలు మోహింజి వైపునకు ద్రోసికొని పోవజూచెను. అక్టోబరు 22 వ తేదీ నుండి ఇరింగా ప్రాంతమునందు తీవ్ర మగు యుద్ధము జరిగినది. కర్నలు బెజెండాలా యాజమాన్యముక్రింద రొ డో పి యా పోలీసు భటులు ఒకచోట దాగుకొనియుండి విశేషవ్యయ మొందిరి. కర్నలు బెజెండాలాకు గాయములుతగిలి పట్టువడెను. ఇట్లే అక్టోబరు 23 వ తేదీని ఇంకొక ఇరింగా ప్రాంతమున జర్మను సేన విశేషవ్యయ మొందెను. దాని యధిపతికి బాగుగా గాయములు తగిలి పట్టువడెను. ఇరింగావైపున జర్మనులు నలిపిన ముట్టడల నన్నిటిని వ్యర్థము చేసితిమి. మెజెంజీకి వైపుతీదిశనున్న రష్ట్రోడియొద్ద నార్తేగారి సేన శత్రువులతో జయప్రదముగా దలపడెను.

ఆఫ్రిలియా

న్యూ సాత్ వెల్లు ప్రభుత్వము

సిడ్నీ, నవంబరు 3:— న్యూ సాత్ వెల్లు శాసన సభ యందు ప్రజలకు ప్రభుత్వమువారియందు నమ్మకము లేదని ఒకతీర్మానము నుపపాదించబోవుచున్నానని డ్రాక్ గారు చెప్పిరి.

నిర్బంధనైనిక సేవా శాసన ప్రతికూలురు

త గ్గి పో వు ట.
మెల్బోర్న్, నవంబరు 4:— శాసనమును గూర్చి విచారణ యింకను జరుగుచున్నది. ప్రతికూలురసంఖ్య ప్రతిదిన మును తగ్గిపోవుచున్నది.

కార్మిక సంఘము

ఏడిలెయిడ్, నవంబరు 4:— నిర్బంధనైనిక సేవా శాసన సందర్భమున కార్మికసంఘమువారిందఱును సమ్మెకట్ట నున్నారని తెలియుచున్నది.

నార్వే

నార్వే నౌకలను ముంచుట.

లండను, నవంబరు 4:— ధౌరు, ఇవాన్గో అను నార్వే నౌకలను ప్రాన్సు, హంపొల్లు అను స్వీడను నౌకలను స్పెయిను అను హాలు స్త్రీమరును ముంచబడెను.

నిర్బంధించబడిన స్త్రీ మరునుకొనుట.

లండను, నవంబరు 4:— నిర్బంధించబడిన ఆఫ్రియను జర్మనుస్త్రీమరులను కొనుటకు ఆర్ జెన్రెను ప్రభుత్వమువారు త్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నారని బెనో ఐరిస్ విలే ఖకుడు తెలుపుపత్రికకు వ్రాసెను.

THE GREAT WAR.

Fort Vaux Again in French Hands.

Italy's Magnificent Push.

AUSTRIA DEMANDS RE-IN-FORCEMENT.

British Progress Marked in Greece.

[Reuter's Agency.]

Great Britain

Changes in British Commands.

LONDON, November 5. The "Yorkshire Herald" states that General Sir John Maxwell succeeds to General H. M. Lawson in the northern command and Sir Bryon Mahon succeeds to Sir John Maxwell in Ireland.

Mauritius' War Gift.

LONDON, November 5. A telegram from Mauritius says: A Council of the Government and the Sugar Planters have combined to present a million rupees to the Imperial Government to provide thirty battle-planes or towards the cost of an air ship.

Clothing Contracts For British Firms.

LONDON, November 5. The Director-General of Clothing is taking measures to prevent the giving out of contracts to non-British firms.

National Cadet Service.

Campaign Started.

ALLAHABAD, November 5. The campaign for a National Cadet Service after the war began to day following the meeting at the Mansion House yesterday. The Lord Mayor is responsible for the scheme which has been described in your military correspondent's letters. Thus the scheme has the approval of the Army Council and is being considered by the Admiralty. The Australian medal has been chosen and the National Cadet Council has now been formed. The committee's original scheme was one of voluntary recruiting, but opinion favoured compulsion. This may be the first change made by the executive. ("Pioneer" special cables.)

British Steel Output.

Still More Help for Munitions.

LONDON, November 5. Mr. Addison of the Ministry of Munitions speaking at Woolwich on the occasion of the extension of the steel works said, that at a saving of six millions yearly steel works would make us independent of foreign steel supplies by March. The expenditure of ammunition on the Somme was now ten times that in January, but there were more shells in France to-day than at the beginning of the war. At least 315,000 additional men workers and 100,000 women were necessary if our augmented programme which was eating into thousands of tons of explosives as to be efficiently carried out.

Wreckage of Five Ships.

The wreckage of five ships was washed up in the British channel yesterday.

The Dardanelles Commission.

LAHORE, November 5. LONDON, November 4th.—The "Times" says:—The Dardanelles Commission has finished taking evidence concerning the inception of the expedition and will submit reports thereon in November. ("The C. and M. Gazette" special cables.)

War Office Civilians.

Junior Men Released for Service.

LAHORE, November 5. LONDON, November 4th.—It is officially announced that all civilians under the age of 26, employed by the War Office, who are fit for general service, will be released in the next few weeks, leaving 171 general service men out of 4,200 males. Details of similar arrangements in the military staff are under consideration. ("The C. & M. Gazette" special cables.)

Burmese and the Army.

LONDON, November 5. Replying to Sir Edwin Cornwall, Mr Chamberlain stated that the Burmese had not been asked to enlist because previous experiments had been unsuccessful.

Development of Crown Colonies.

A Suggested Commission.

LONDON, November 5. Mr. Bonar-Law to-day received a deputation interested in the Crown Colonies and Colonies which do not possess responsible Government. The deputation, which was introduced by Sir Owen Phillips, urged

the appointment of a Commission to investigate the conditions of trade, the development of resources, the labour supply, and communications.

Mr. Bonar Law replied sympathetically and suggested that possibly there were other means of arriving at the desired results.

Wellington Hospital.

Mr Chamberlain Rebukes Critics.

LONDON, November 5. In the House of Commons Sir Clement Kinloch Cooke asked a question regarding the conditions of the Wellington Hospital in July.

Mr. Chamberlain replied that the shortage was purely temporary.

The position was now satisfactory and statements quoted by Sir Clement Kinloch Cooke were gross exaggerations. He earnestly deprecated the uncritical condemnation of Officers of the Indian Government who felt deeply the unjust aspersions to which they were unable to reply.

Exchange of Civilian Prisoners.

The Anglo-German Agreement.

LONDON, November 5. A White Book with reference to the exchange of British and German civilians over 45 shows that the agreement applies to the whole Empire. Germany has stipulated that persons from British Colonies and Dominions shall be repatriated with the utmost speed. Retired officers of the army and navy, who are not receiving pay, and officers and crews of British and German merchantmen are to be considered civilians.

Disastrous Collision in Irish Sea.

Ninety-Three Lives Lost.

LONDON, November 5. The North-Western steamer "Connemara," while going to Holyhead, collided last night with the collier "Retriever." There is only one survivor from the two vessels. There were fifty passengers and thirty one crew on the "Connemara," and thirteen crew on the "Retriever."

English Wheat Production.

LONDON, November 5. The Board of Agriculture estimates the English wheat production of 1915.

"Connemara", Retriever Collision.

The Victims.

LONDON, November 5. Ninety persons perished in the collision between the "Connemara" and "Retriever." The sole survivor was a seaman of "Retriever." He said that the latter was unmanageable in the storm and crashed into the "Connemara" in the darkness.

Irish Commander-in-Chief.

Sir Bryan Mahon

LONDON, November 5. It is officially announced that Sir Bryan Mahon has been appointed Commander-in-Chief in Ireland, in succession to Sir John Maxwell, who takes up the Northern Command. The G. C. B. has been conferred on Sir John Maxwell.

Grimsby Trawler Sunk.

LONDON, November 5. The Grimsby trawler "Mellie Bruce" has been sunk without warning. The crew escaped in a boat. A telegram from Stavanger says the Norwegian steamer "Saturn" has been submarined. The crew were saved.

The "Oldambt's" Adventures

Holland and Detained Vessels.

LONDON, November 5. THE HAGUE.—An official enquiry is being made regarding the steamer "Oldambt" and three other vessels which the Germans held up, two of which were taken to Zeebrugge.

The Connemara Disaster.

LONDON, November 5. The "Connemara" left Grimsby at 8 o'clock on Friday evening for Holyhead, with passengers who included nine soldiers returning from leave and livestock. The collision occurred half an hour later, off Cranfield Point, outside

TELEGRAMS.

Carlingford bar. The sole survivor, James Boyle had a miraculous escape. He was unable to swim, but managed to seize a boat and cling to it until it drifted close to the shore at Cranfield where he was seen in the moonlight and dragged ashore in a semi-conscious condition by a chain of rescuers dashing into the surf. Some of the cattle and sheep from the "Connemara" scrambled ashore, terribly exhausted, but they were soon browsing and apparently little the worse.

LONDON, November 5. The Norwegian steamers "Thor" and "Ivanhoe" and the Swedish steamers "Frons" and "Hunbild" have been sunk. It is reported that the Hull liner "Spero" has been sunk.

FRANCE.

German Headquarters Moved.

LAHORE, November 5. LONDON, November 4th.—The "Morning Post's" correspondent in Northern France states that the headquarters of the 6th German Army has been moved from Valenciennes to Tournai and that only 5,500 old Landstormers remain. (C. & M. Gazette Cable.)

French Advance at Vaux.

Dominating Position Captured.

LONDON, November 5. PARIS.—Last night's communique said on the right of the Meuse, after the capture of Fort Vaux, the infantry continued to advance as far as the outskirts of the village of Vaux. To the north of Vaux Lake we gained a footing on the crest dominating the village. The enemy did not attempt to counter-attack. There was only the usual artillery firing elsewhere.

Curious German Explanation.

LONDON, November 5. It is remarkable that the French communique yesterday made no mention of the capture of Fort Vaux. It is also curious that the Dutch papers, before the issue of the German communique, published a telegram from Berlin, intimating that Vaux would be evacuated because it was mostly destroyed and now was only an excellent target for the French artillery while, with the French capture of Douaumont, there was no longer justification for making sacrifices to retain Vaux.

A Significant Comparison.

This is significant in view of the enormous sacrifices made by the Germans to capture Vaux. It took the Germans one hundred and four days to force the two and a half miles between Douaumont and Vaux, while the French recovered both forts in nine days.

Official German Explanation.

AMSTERDAM. A Berlin official announcement says that the Germans evacuated Fort Vaux under the French bombardment after having blown up an important portion of the Fort.

The Real Reason.

LONDON, November 5. PARIS.—Fort Vaux was evacuated by the Germans in the morning of the 2nd instant and occupied by the French at night. The latter in their trenches four hundred yards distant had heard a series of explosions indicating the blowing up of casemates and material. The fort for the past week had been the target for a tremendous cannonade, especially from new French fifteen and quarter inch mortars. All ingenious German explanations will not succeed in concealing the fact that the reason for the evacuation was that the supply of cannon fodder was running short.

Successful French Airman Missing.

LONDON, November 5. PARIS.—The Aviator Lenour who has been frequently mentioned in communiques for bringing down the enemy aeroplanes is missing.

Mutual Artillery Activity.

LONDON, November 5. A British communique says:—There was a considerable hostile shelling around Les Boeufs and against Desmout Farm and Le Sars. We bombarded the line northwards of Labassee Canal in the neighbourhood of Bois Ogenier and Messines. One enemy aeroplane was destroyed. Five of ours are missing.

Increasing Activity in La Basse Sector.

LAHORE, November 5. LONDON, November 4th.—The "Daily Express" correspondent in northern France notes an interesting extension of our activity in the La Basse sector where the guns are thundering furiously. ("C. & M. Gazette" cables.)

Intermittent Cannonading.

LONDON, November 5. PARIS.—A communique says:—There was intermittent cannonading on the Somme and at Verdun.

Gains Extended.

PARIS.—A communique says:—North of the Somme the Germans in the morning attempted to eject us from the captured trenches on the western fringe of St. Pierre Vaast Wood. An attack, which was preceded by a furious bombardment, was shattered by a curtain of maxim fire. Parties of the enemy who penetrated our lines were immediately driven out or captured. The whole ground was integrally maintained. We extended our progress on the right of the Meuse in the region of Vaux. We hold the western part of the villages as far as the church. We advanced several hundred yards north-east and east of the fort on the slopes descending to Woivre. We again took prisoners. There was an intermittent cannonade on the rest of the front. Three German aeroplanes were brought down on the Somme.

TELEGRAMS.

Enemy Lose Heavily.

Successful British Raids.

LONDON, November 5. General Sir Douglas Haig this afternoon reports:—We successfully raided the enemy lines north east of Armentières and expelled a strong enemy party from our trenches at Guinchy. An enemy counter-attack east of Gueudecourt yesterday suffered very heavy losses in proportion to its strength. Over one hundred dead were counted. We took thirty prisoners and captured four machineguns.

Enemy Attack Repulsed.

LONDON, November 5. General Sir Douglas Haig last night reported we completely repulsed a counter-attack on a trench captured on Thursday eastward of Gueudecourt. We bombarded the enemy lines eastward of Fauquissart and in the neighbourhood of Blairville.

RUSSIA.

A Day of Small Things.

Russians Regain Ground.

LONDON, November 5. A Russian communique shows that yesterday was the day of small things. We regained a little ground west of the Stockhod and in Galicia.

Anglo-Russian-Japanese Friendship.

Ex-Ambassador's Speech.

LONDON, November 5. PETROGRAD.—The Russo-Japanese Society here has given a banquet in honour of Baron Motono, formerly Japanese Ambassador in Petrograd. Baron Motono, in a speech, said that he rejoiced at the consolidation of Russo-Japanese friendship. He was convinced of the inviolability of the Anglo-Japanese alliance and said that the Russo-Japanese and Anglo-Japanese agreements naturally supplemented and strengthened each other. He was convinced that the allies would be victorious.

ITALY.

Italian Success on Carso.

The Principal Gains Described.

ALLAHABAD, November 4. LONDON, November 5th.—The principal Italian gains were immediately eastwards of Gorizia, where the Tivoli and San Mareo heights were carried and some four miles further south on the ridge running almost at right angles to the front. Here the Italians carried strong positions on the Volikribach [Volkovniak] 343 metres and Mr. Pecinka. 291 metres. Pushing on, they then took heights 375 and 308 which were solidly occupied. Before them the ridge continues to rise to over 600 metres, nearly twice the height of the ground to the north and south.—("Pioneer" special cables.)

Italians Objective Trieste.

Reported Evacuation of Civilians.

ALLAHABAD, November 5. The "Giornale Di Talla" commenting on the success says. The Austrians know that the objective of our third army is Trieste and that it is not far distant. They cling desperately to the ground and will cast their last reserves into the furnace to protect Trieste until the last moment. Our men are ready to fight on the Carso through the winter. The Austrians will try in vain to bar the road to Trieste. It has been reported that the Austrians are removing the civilian population from Trieste and have arranged to blow up the town when the Italian occupation is seen to be inevitable.—("Pioneer" special cables.)

Satisfactory Results of Two Days' Fighting.

LONDON, November 5. An Italian semi-official announcement says that the advance on the Carso was vigorously pushed on the 2nd instant, particularly on the ridge commanding the Castagnizza Road, the principal artery of communication. The Italian from Vailona scaled rocky terraces eastwards and drove the enemy beyond the hills southwards, advancing over a depth of three and half miles and reaching the third Austrian line. The Italians captured valuable observation posts. The trenches taken on the 1st instant consisted of two lines, five feet deep, excavated from the solid rock. These were grouped at important points to form a succession of field redoubts. Two days' fighting resulted in a considerable extension and consolidation of the Italian occupation of the Carso. The fact that a Brigadier-General and other high officers were among the prisoners taken on the 2nd instant shows the depth penetrated by the Italians.

Official Austrian Account.

LONDON, November 5. An Austrian official announcement says that the second and third Italian armies which had been brought to full strength with fresh troops since the last big battles opened an offensive in the Gorizia region. The communique describes the Italian artillery bombardment as being of extraordinary violence, and says that, afterwards the Italian infantry delivered an assault in massed formation, seven brigades at one point advancing over a narrow front. The Austrians claim that several attacks were repulsed, but admit that the Italians in the northern part of the Carso gained ground beyond our advanced ruined lines, while Bosovica remained in Italian hands after an attack by eight divisions.

TELEGRAMS.

Further Progress and Captures.

LONDON, November 5. An Italian communique says:—Our infantry captured a strong position on the southern slopes of Cimabocche in the Travnolo Valley and consolidated it in spite of a violent bombardment. We advanced more than a kilometre eastwards along the Oppacchiassella-Castagnevizza road. Further towards the sea a massed attack was smashed up by our fire, the enemy leaving numerous dead. We took 553 prisoners, including eleven officers, a whole battery of howitzers, and munitions of all kinds.

Austrians Seek Reinforcements.

LONDON, November 5. UDINE.—Prisoners state that the Austrian commander urgently asked for reinforcements from Rumania. The Austrians have lost 25,000 men since October 30th.

Important Italian Captures.

Enemy Attacks Failed.

LONDON, November 5. Italian official statement says:—The enemy five times attacked on slopes of Cimabocche. All attacks were driven off with heavy loss. We extended our occupation of territory south of Oppacchiassella-castagnevizza road and took two hundred prisoners. The total number of prisoners captured the Julian front since August 6th is 40,363 of whom 1008 are officers.—We have taken 8982 prisoners in the last four days including 270 officers.

AUSTRALIA.

Motion against N. S. Wales Government

LONDON, November 5. SYDNEY.—In the Legislative Assembly of New South Wales Mr. Durack, leader of the new party, gave notice that he would move that the Government does not possess the confidence of the country.

Anti-Conscription.

Majority Reduced.

LONDON, November 5. MELBOURNE.—The referendum is still incomplete. The majority against is being reduced daily.

Labour Cleavage Imminent.

ADELAIDE.—A serious labour cleavage over conscription is imminent.

Australian Coal Commandeered.

Famine Threatened Owing to Strike.

LONDON, November 5. MELBOURNE. The Naval Minister has commandeered all the coal supplies in the Commonwealth. Warships and transports will have first call. A coal famine is threatened in various States owing to the mining disputes. A telegram from Sydney says all ships at Newcastle have been laid up as they are not allowed to coal.

AFRICA.

The War in East Africa.

Severe and Confused Fighting.

LONDON, November 5. An East African communique says:—The German forces which were dislodged from Tabora have been endeavouring to break through to Mahenge, and somewhat confused and severe fighting has occurred in the direction of Iringa since 22nd October. A small detachment of the Rhodesian police under Colonel Bexendale were ambushed and suffered heavily in the dense bush. Col. Bexendale was wounded and captured. A strong German force suffered in a similar manner on the 23rd October, twelve miles north of Iringa, the commander being wounded and captured. Strong German attacks against Iringa were beaten off. General Nuthley's column was engaged successfully on the Ruodo river south-west of Mahenge.

More Fighting Reported.

LONDON, November 5. An official East Africa despatch says that there has been fighting since the 22nd October between Iringa and Ngongurji, and also eastward of Lupembe, a British post, consisting of 50 rifles and two guns, after resisting for five days attacks by numbers superior in the proportion of eight to one, were compelled to evacuate their position. Half of the garrison escaped. The guns had previously been rendered useless. A strong enemy force from the direction of Mahenge advanced westward of the Ruhudja river, and came into contact with General Northey, whose troops rushed the enemy with complete success, driving him across the river, inflicting 200 losses and taking 82 prisoners and much material. Our casualties were 21. Fighting continues.

Holland

Succession to Dutch Throne.

No Bill Proposed.

LONDON, November 5. In the Dutch Second Chamber the Foreign Minister declared that it was not proposed to introduce a Bill in regard to the succession to the throne. It was not in the interests of the country to give reasons for this decision.

German Airship Over Holland.

An Apology.

LONDON, November 5. THE HAGUE.—A German "Charged" Affaires" has apologised for a German airship's recent cruise over Holland and explained that owing to defects to her motors she was obliged to throw over board petrol tanks. The Commander thought that he was over Belgium.

TELEGRAMS.

Greece.

British Gains on Struma.

Enemy Withdrawing His Forces.

ALLAHABAD, November 5. Since our occupation of Barakli, Djuma, Sofia has admitted an advance, but states that it was stopped by the Bulgarian fire. Mr Ward Price now gives some details regarding the operations, stating that since our advance on the 30th September the enemy has been gradually withdrawing his forces from the Struma valley to the foot of the hills behind Demirhisar and Seres, leaving the out-posts on or before the railway in entrenched positions defended by machine guns. Barakli Djuma, lying before the entrance to the Rupel pass, was the chief of these. We had built a new bridge across the Struma and occupied Ormanli to Tchandarmah and Hazdutar as jumping off places. When the infantry advanced the Bulgars offered no great resistance and afterwards made no real counter-attacks. ["Pioneer" special cables.]

British Success in Balkans.

Result of Skilful Attack.

LONDON, November 5. Reuter's correspondent Headquarters in Macedonia says:—The British capture of Barakliozuma, a fortified village covering a square mile of ground on October 31st, was the result of a skilful attack which advanced the British line on the Struma by several kilometres at practically insignificant cost. The weather was very unfavourable, but in spite of a night march in torrential rain and a long wait in the early morning in sodden clothes in trenches, half-full of water, the troops advanced with great dash and carried out the programme without a hitch attacking the defences frontally. Simultaneously an outflanking movement cut off the retreat of the Bulgarians, the majority of whom were in the village and surrendered. The prisoners confirm other evidence as to the humanity of the Bulgars towards British prisoners and wounded.

Growing Indignation.

LONDON, November 5. ATHENS.—Seven Greek steamers have been torpedoed in the past twelve days, including the "Angeliki" and the "Kikisara." The Government in Athens is striving to diminish public agitation over these outrages, insinuating that the vessels were destroyed by floating mines, but indignation is growing.

An immense concourse attended the funeral of the soldier victims of the "Angeliki" at Piraeus, and shops were closed and flags flown at half-mast. The "Entente" legations sent wreaths. The civic authorities of Athens and Piraeus and Admiral Fournet attended the service at the Cathedral, but the Government was not represented.

Nationalists Occupy a Town.

Sequel to Royalist Intervention.

LONDON, November 5. SALONIKA.—The Venezuelists occupied Ekaterini, because the garrison attempted to prevent the passage of a battalion proceeding from Verria to join the National Army at Salonika.

More Royalist Troops to Retake Ekaterini.

LONDON, November 5. The Greek Newspaper "Hesperini" states that the King has decided to annul the order to transfer troops from Thessaly to Peloponnese in consequence of the Nationalist advance.

A Serious Situation.

The British Minister had a long conference with the King on the subject of the occupation of Ekaterini. ATHENS.—The Government had ordered three mountain batteries and two companies of infantry from Larissa to Ekaterini to eject the nationalists. The situation is serious.

Allies and Nationalists.

M. Venizelos' Views.

LONDON, November 5. ATHENS.—M. Venizelos is satisfied with the practical support of the indifferent to formal recognition. There were thirteen Royalist and twenty Venizelist casualties in the fight before the occupation of Ekaterini. The Royalists are now eight miles south and are afraid to advance against the large nationalist forces.

Why Ekaterini was Occupied

A telegram to the "Morning Post" from Athens says:—The Venezuelists state that the occupation of Ekaterini was necessary because of the torpedoing of Nationalist transports making is necessary to convey volunteers by railway.

Communique from Eastern Army says:—Artillery duel continues at various points. It is fiercest on Cernai. There has been no infantry action.

ATHENS.—Government have refused to consent to the Allies using light Greek warships with French crews against submarines on the ground that it would be equivalent to a departure from neutrality.

Germany.

German Industrial Dictatorship.

New Department Created.

LONDON, November 5. AMSTERDAM. An official Berlin telegram announces the establishment of a special war department, presided over by General Groener, to deal with supply, employment, and feeding of workmen, the supply of raw material for arms and munitions, the control of the Labour Bureau and Ordinance, and also of manufactures, exports and imports. Special attention will be paid to the supply of meat and fat to workmen.

TELEGRAMS.

SIMLA.

War Cables to the Viceroy.

SIMLA, November 4.

The following telegram, dated the 2nd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British, in conjunction with the French, made a local attack east of Les Boeufs and gained some ground.

The French made important gains in the same direction, capturing two new trenches.

The Germans made an important effort to drive the French from Saily Saillisel, and were completely defeated. The French, attacking south-east of Saillisel, captured a strong organised system of trenches. The weather being fine, the artillery was very active.

On the Russian front fierce battles are taking place south of Brezezany. The Russian detachments have been pressed back at one point, but on the whole the enemy attacks have been repulsed.

The Rumanians continue to maintain their position, and in pursuing the enemy in the Jui Valley have captured 636 prisoners and a great quantity of materials.

The situation in the Dobrudja is unchanged.

The British, in spite of heavy rain, captured the villages of Barakli, Dzuma, Presenik and Kumli on the Struma, and also took Bulgarian prisoners.

The Serbians repulsed several German and Bulgarian counter-attacks on the Cerna.

II

The following telegram, dated the 3rd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Heavy rain continues at the British-French fronts. The French gained further ground between Leboeufs and Saily Saillisel and consolidated the ground won. The Germans state that they have evacuated Fort Vaux at Verdun front.

The Italians have successfully resumed offensive on Carso plateau. They attacked powerful defences on the heights east of Gorizia and the strong new line on Carso east of Vailone. Artillery having breached the enemy line at several points, infantry captured trenches on the eastern slopes of Tivoli and San March, and the heights east of Sober and on Carso stormed mount Pecinka, pushed forward 1100 yards east of Segeti and occupied the enemy lines at several points south of Oppacchia Sella Kostanjevica Road. 4731 prisoners were captured.

The Russian advanced trenches in region Vitony on the west bank of the Stokhod were captured by the enemy. The Russians repulsed an attack west of Mount Kapul in Carpathians.

The Russians continue to hold back the Austro-Germans on their western front. They repulsed attacks in Predeal and Dragoslavallo regions, and continued their pursuit of the enemy to west of the Jui.

The British are consolidating their new positions, six miles south west of Damir Hissar.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

PUNJAB.

Indian Chief's Conference.

Gaekwar of Baroda Describes Proceedings.

DELHI, November 5.

An address was made to His Excellency the Viceroy by His Highness the Gaekwar of Baroda in the following terms at 3 P. M. on the 3rd instant:—On behalf of the Ruling Princes and Chiefs, assembled here, I have the honour to place before Your Excellency a brief account of the proceedings of this conference during the past five days as on the agenda placed before this conference. We have been compelled to postpone the consideration of item No. 2, relating to the realisation from insolvent debtors of assets in State territory, this being a complicated question which required further investigation and expert advice. Consideration of the designs and plans for the Higher Chiefs College, item No. 3, has also been postponed pending further information as to the funds available and the quantity of accommodation required, while as regards item No. 7, on the subject of the rules for the payment of compensation for railway land, required in British India, we have decided that the question is one which is more suitable for discussion by letter and by later reference, if necessary, to a future conference. As regards item No. 8, we have to acknowledge with gratitude the helpful suggestion made by Sir Thomas Holland as to the means by which the industry of our States may be developed. On the question of the ceremonial to be observed at the installation and investiture durbars we have arrived, after full consideration, at certain conclusions which we desire to place before Your Excellency's Govt. for favourable consideration. Similarly, the question of the form of administration to be adopted in a State during the minority and the question of the education and administrative and moral training of minor Princes and Chiefs have been carefully considered by committees, and resolutions on the subjects have been adopted. We have also recorded our opinion on the control and regulation of motor vehicles and have approved provisionally the report of the committee appointed to consider means for financing the Higher Chiefs' College. The conference has reaffirmed its previous resolutions in favour of the institution of the Higher Chiefs' College at Delhi.

This has been

THE FIRST MEETING

of the conference in its extended form, composed as it is of Princes and Chiefs who are accustomed rather to issue direct commands than to discuss and vote, and who are, for the most part, strangers to the rules of debate. We think that its results have been fruitful and profitable. Your Excellency has held out the hope that in the fulness of time some constitutional assembly may grow out of these conference which will take its appropriate place in the Government of our mighty Empire.

TELEGRAMS.

We cherish that hope; we trust that this conference will, in future, meet annually, for in it we see the commencement of an institution full of potential good. The ideal we have before us is a Council of Princes with specified functions and well designed work, and we hope that it may be realised speedily, so that it may perhaps be looked on in future as one of the landmarks of Your Excellency's term of office. Our every endeavour must be to secure that the future sessions of the conference may be worked on proper business-like lines. This our first experience has revealed to us the fact that we must eliminate certain defects of procedure which have been obvious and which tend to dissipate our energies and to sacrifice valuable time. If, for example, the select committees could be appointed some time before the commencement of the regular session, we should be in a position to give to the resolutions the thought they deserve. Some of the overlapping and conflicting amendments, which we had to deal with, could find no place in a well regulated debate. A record of the proceedings should be prepared and circulated every evening, showing the stage each question has reached and a daily agenda preparing us for the work of the day, well in advance, should be in our hands every morning. Such a conference as ours depends for its success on several factors. Not the least of these is.

THE INTEREST.

shown by the members is every detail of its proceedings. This has been a particularly pleasing feature of our work of the past few days and has been evidenced by the animated nature of the debate on several items. We desire to take this opportunity of leaving on record our sense of gratitude to the Political Secretary, Mr. Wood, for his exemplary tact and patience in the conduct of the affairs of the conference. We trust that the recommendations which we place before the Government of India will be accepted. We would again express to Your Excellency our gratitude for inviting us to the conference and so affording us an opportunity of recording our views on important matters affecting the welfare of our States. Further we desire with sincere emphasis that Your Excellency will convey to His Most Gracious Majesty the King-Emperor the warm assurance of our unwavering loyalty to his august person and to the throne.

H. E. the Viceroy's Reply.

His Excellency the Viceroy replied as follows:—I am glad to receive such a satisfactory account of the work you have been able to accomplish during these past few crowded days and I should like to offer you my felicitations on the work you have accomplished and the spirit in which you have approached it. I need hardly assure you that the Government of India will consider most sympathetically the advice which Your Highnesses have placed before them in the resolutions which you have passed. I am gratified to think that you regard the meeting of this conference as having been of value and are desirous that I should invite you to assemble again next year. I think I can without risk say that I share your opinion as to the value of this conference and hope to be able next year to invite Your Highnesses once again to help me with your advice, but I would beg you to give time for development and growth, and the motto I would ask you to place before yourselves is "festina lente" make haste slowly. Naturally I should like to see the conference take a concrete shape during my tenure of office, but the tenure of Viceroy's office is merely an arbitrary time limit and the course of events in the history are not determined by the limits of man's making. Be sure that in this matter of the evolution of your conference as in others, the inevitable psychological moment will arrive, but true statesmanship awaits that moment and is careful not to be ahead of it. For myself, it has been a source of intense gratification that I have been able to come into close personal touch with Your Highnesses, that you are no longer merely so many names to be but living personalities, in whose actions and welfare I can take a lively personal interest. The personal factor in affairs is one which none of us ever can afford to disregard. I have now the honour of formally declaring the conference closed.

Before the close of the proceedings of the Conference His Highness the Maharaja of Bikanir proposed a cordial vote of thanks to the Hon'ble Mr. J. B. Wood. The proposal was seconded by His Highness the Jam Sahib of Navanagar and carried unanimously. The proceedings then terminated.

Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, November 3.

The Punjab Government have appointed the following Commissioners to constitute a special Tribunal to try the Second Supplementary Lahore conspiracy case:—President—T. P. Ellis, J. C. S., District and Sessions Judge.

Members:—Major J. Falzelle, District and Sessions Judge, and Rai Bahadur Gopal Das Bahaduri, pleader, Chief Court, Amritsar.

Export of Coal Restricted.

SIMLA, November 3.

The Government of India have found it necessary to restrict the export of first class coal from India for private consumption. The Government of India have, therefore, found it necessary to prohibit the export of all coal and coke from India to all destinations, but the export of second class coal will be freely permitted under license on conditions which may be ascertained on application to the Collectors of Customs.

Calcutta.

A Father Murders His Daughter.

CALCUTTA, November 5.

A report from Ottappalam, South Malabar, tells of the alleged murder of a Brahmin girl of about ten years, daughter of a Stamp Vendor of the local District Munsiff's court. It would appear that the girl persisted, against the father's wishes, in accompanying her mother on a visit, and that the father thereupon intercepted her in the yard and hacked her to death with a knife. He was shortly afterwards arrested and remanded and the enquiries are proceeding. The whole of Ottappalam has been arrived by the terrible tragedy.

TELEGRAMS.

Bombay.

Women's Associations & Economical Progress.

KARACHI, October 5.

At a drawing room meeting in the bungalow of the Judicial Commissioner of Sind on behalf of the local Young Women's Christian Association, the Commissioner in Sind, who presided, said that since the war the economic strength of the English nation had been almost doubted by the admission of women into various fields of work where previously they had had no chance of entry. What about India? They had heard from the National General Secretary of the changes being brought about by the Y. W. C. A. in the condition of women in China and Japan. Undoubtedly in India too a new spirit was moving among the women of the educated classes. Even here, in Karachi, the kindred institution, the Young Men's Christian Association, had imitators among the young men of other communities and he thought it probable that the day was not far distant when the Young Women's Christian Association would have imitators too among the young women of other communities. In the future Young Women's Associations of other communities in Karachi should be able to found themselves on the admirable pattern of the Y. W. C. A. He thought that, in that case, the Y. W. C. A. would be able to claim that they had therein rendered a great service to the Empire. He was pleased to hear that in Bombay the Y. W. C. A. threw open its doors to the women of all communities and he believed that the contact would be beneficial to both sides. They all knew that educated men in this country were becoming anxious that their women should learn right conduct in life from English-women as far as possible, and if the Y. W. C. A. could provide an organised means for satisfying this desire it would be excellently employed.

The Bombay Sewage Tragedy.

BOMBAY, November 5.

The "Times of India," in an editorial note on the tragedy at Bombay Municipal Sewage outlet where works on Friday two Indian workmen gave their lives in trying with others to rescue another workman who was overcome by sewage gas, while working in a drain, says:—This was a tragedy in low life, but as noble and splendid as anything that one can imagine. We hope there will be generous recognition of the courage of all who shared in the heroic deed. For the families of the dead, who, without hesitation, answered their comrades call, there must be provision, for the living there should be a very earnest token of the city's gratitude. Indians may now win the Victoria Cross. There are some also who will deserve the Edward Medal which the late King instituted for the reward of such acts of heroism as we have recounted and we venture to suggest that the survivors of this affair, both English and Indian, should be recommended by the Government for that or some other reward for their gallantry.

A Bombay Casualty.

BOMBAY, November 5.

Among those killed in the successful attack on Thiepval on the 16th September was Captain G. Batty, only surviving son of Mr. Justice Batty lately of the Bombay High Court. He was only 22 and was Captain in the 6th Northampton. His Colonel in a letter to his father speaks in the highest terms of both his bravery and successful leadership.

United Provinces.

Official Items.

ALLAHABAD, November 5.

The Hon'ble Mr. J. Brunyate, Secretary, Finance Department, is expected to leave Marseilles on the 13th instant and to arrive in India in the first week of December. On his arrival Mr. H. E. Howard who has been officiating, will join the Commerce and Industry Department as Secretary. The Hon'ble Mr. Low the permanent Secretary in that Department will shortly join the Indian Industrial Commission.

Chief Justice of Bengals' Visit.

Sir Lancelot Sanderson, Chief Justice of Bengal, who arrived at Allahabad on Friday and is staying with Sir Henry Richards, paid a visit to Allahabad High Court on Saturday morning.

MADRAS.

A Change Under Defence of India Regulation.

Mr. A. C. Woodhouse, the local Divisional Magistrate disposed of an interesting case in which Kuttayi, a Thiyya Hotel keeper of this town, was charged by Inspector Anna of the Calicut Town Police with dissuading person from joining the fifth Labour Corps under the defence of India Consolidation Rules of 1915. According to the prosecution, the accused dissuaded another Thiyya of Quilassery, who had enlisted himself in the fifth Labour Corps for constructional work in Mesopotamia and had undergone medical examination, from entering it by making him understand, when he visited his hotel, that he would have to put up with several miseries if he were to join the Labour Corps. The latter accordingly desisted, and, when questioned, said that he was not willing to join the Labour Corps and that his belief until he was examined by the Medical officer was that he was to join the police force. The chief witness for the prosecution was a Havildar, who recruited the person in the Labour Corps and who reported the accused's conduct to the authorities concerned. The accused pleaded innocence, but his Honour found him guilty and sentenced him to undergo rigorous imprisonment for a period of three months.

The line between Alur and Bagalkot on Gadag How Breach has been breached and Traffic interrupted since Saturday.

దేవసానములు

దేవునిపూజ (అర్చకులభుక్తి) నిమిత్తమై యేర్పడి తిరతరముల నుండియు అర్చకుల యనుభవముల నున్న యానాధానములను వారిస్వాధీనములనుండి తిప్పించి, ఆ ద్రవ్యము నితరకార్యములకు వినియోగించుట అర్చకులకుం బయులయొక్క జీవితమునకు మిగుల అనర్థ దాయకమని యు, న్యాస శాస్త్ర మెట్లున్నన శాంతమైన బ్రిటిష్ పరిపాలనలో నిట్టియేర్పాట్లు జరగ గూడదనియు, కొందరు సత్పురుషులు సుత్రికా ముఖమున తిరుయభిప్రాయమును వెల్లడించి అర్చకులకముయొక్క కృతజ్ఞతకు పాత్రులగు నుండుట నుద్రేకము. కొంచెము నూత్నదృష్టితో విచారించినయెడల ఇప్పటి తగవుల కన్నిటికిని ముఖ్యకారణము భూములు ఫలకంఠములగుటయేగాని నేరుకాదని యెల్లవరు నిశ్చయమేకముక యీవిషయమై నేను వెంచి వ్రాయవలసిన యువకుములేదు.

అయినను దేవునిసేరున పట్టాపుట్టి భూమి అర్చకుల యనుభవముల నుండుటకు న్యాయశాస్త్ర మంగీకరించ ద నియు, వారు జీతపువట్టులతో నాకరు చేయవలసినవారే కాని, భూమియం దేవిధమైన పాత్రుగాని వారికి లేదనియు, స్త్రీయు లేర్పడుటచేత అర్చకులకుం బయుల యొక్క జీవితమునకు భంగము లేకపోవుటయేగాక వారిస్థితి మరింత బాగుపడి గౌరవము పెంపు పనియు కొందరు ప్రముఖులు తమ తమ దోచివల్లెల్ల నభివర్ధించుచు న్నారు. న్యాయ శాస్త్రము మాట ఎట్లున్నన, ఎద్దువుండుకాకి నొప్పికాగు గనుక స్త్రీయులవలన అర్చకులకుంబయులకు ముందు పట్టబోవు మహోన్నత దశకు గురించి యిట్టి ప్రముఖు లెన్నివ్యాసములు వ్రాసినను వ్రాయనచ్చును ఇట్టి దయాస్వరూపులు తమ యభిప్రాయమునకు భిన్నముగా వ్రాసిన వారినిగూర్చి అర్చకులయెడల పక్షమునకొంచినా రనియు, వారి న్యాయములలో సార సేమియు లేదనియు, ఇట్టివాదములు న్యాయశాస్త్ర ప్రకారముచెల్లనైన వనియు, స్త్రీయు లేర్పడుట వలన అర్చకుల జీవితమున కేమియు భంగము లేదనియు, వ్రాయుటకు సాహసించుటలో వింతయే ముందును ! ఎవరెట్లు వ్రాసినను ఎండమావుల వలన నాహాశాంతియగునని యొప్పు కొన్నచో ఇట్టి స్త్రీయులవల్ల అర్చకులస్థితికూడ బాగు పడునని చెప్పుటకు నేమియు సంశయ ముండదు.

గౌరవ నీయులగు నో న్యాయవాదులారా ? న్యాయ శాస్త్రము సాధారణముగా నిర్దోషులకు హాని నాపాదించునని నమ్ముచోకుదు. ఒకనేరే నట్టి పాడుపనికి నిర్ధవడినచో దానిని న్యాయశాస్త్రచని నెవ్వక క్రూర శాసనమనిచో, శాసనమును చేరుతో అనతిరించిన మహాభూత మనియో నుడి వివర తప్పేయి యుండును ? నిజము విచారించినచో ప్రస్తుత కాలములో భూములు ఫలించుటతప్ప అర్చకులయం దేమైన దోషమున్నదా ? ఎక్కడదైన కొంద రర్చకులు తమ విద్యుక్త కార్యములను క్రమముగా నెవ్వరక పోయినచో ఆవిషయ మెచర్చించి తగునిరంధరలను చేయవలయునే గాని వారు మిదలను పేదలను కట్టుకొనినెండ్లి పేరంటములు చేసికొన్నందుకు అసహ్యపడి ఆద్రవ్యముతో దేశోపకారము చేయబూనుట యేమి యుచియుగా నుండును ? ఇట్టిభూములు అర్చకుల యధీనముం నుండుటకు వీలులేనియెడల ఈశాసనమిది వరకెక్కడ నిద్రబోవుచున్నది ? భూములు చవుటు పట్టులుగా నుండి లిండిలేక అర్చకులకు పలుమల మాకుమండినంత కాలము తిన నామగూపముల నెచ్చుటకు కనబడనీయక ఒకమూల కనిగియుండ్లి, భూములు ఫలంబులు మునకు నాగానే, ఇతరకృత్తు లెట్టివోయరుగక దేవాలయములనే యాశ్రయించు కొని తామతంపగా పెరిగియున్న అర్చకులకుంబయులనై తన క్రూరస్వభావము సంతుమునపయోగించుటకు సిద్ధపడుచున్నట్లు అట్టి శాసనమును వివేకింపక మెట్లుమన్నించును ? దేవ్యాను స్వరూపులారా ! న్యాయముని మిత్తము శాస్త్రము లేర్పడిననే గాని, శాస్త్రముని మిత్తము న్యాయ మేర్పడ లేదు; కనుక విద్యోభుతైన అర్చకులను భూములలో నుండి తొలగించుట యేదైన నొక దుష్టశాసన పుష్పిడిన దానిని మిరన్నచును గౌరవించ గూడదు.

ఇట్లు తీర్పుల ననుసరించి యెవరెట్లు చచ్చించినను న్యాయ శాస్త్ర ప్రకారము క్రమముగా వాదించినచో అర్చకులకు భుక్తియు ఇప్పిపోవలసిన యగత్యము లేదనియే నాయభిప్రాయము.

త్రాగుబోతులు బడిపంతులుగా నుండవచ్చునా?

ఈ విషయ మెప్పుడును జర్జింపం బడలేదు. విద్యా శాఖాధికారులసంయత మీ యంతయు సంతకం బాటించు నట్లు తోచదు. నేను మాచినంతవఱకు బెక్కుచోట్లనుం దెక్కువగా ద్రాగుబోతులే యుపాధ్యాయులుగా నుండుట సందర్భించినది. ఏమి యీ వైపరీత్యము ! పవిత్రవంతమైన యీ పదవియొక్కడ ? త్రాగుబోతులు కధివాసగుట యెక్కడ ? ఇది యెట్టి పరిపాటి ?

ఉపాధ్యాయుండు విద్యాగురువు. గురు వనగా గొప్ప వాడు. ఈ శబ్దమునకే చంద్రుడని మఱియొక యర్థము. తన కరణాల మహిమచే జిమ్మచీకటి నడచివుచ్చి, పండు వెన్నెల గాయించి, లోకమునకు మంచిలోవ జూపించి, హాయిగల్పించి, నెలయించు కతండు చంద్రుడు. ఇవట నుపాధ్యాయుండు చంద్రుడు. జ్ఞానము వెన్నెల. అజ్ఞానము చీకటి. ప్రవర్తనము మార్గము. విద్య బృందము లోకము. ఉపాధ్యాయుం డనబడు చంద్రుండు తన నుజ్జాన శోభిల్లు ప్రతిభా విశేషమున శిష్యుల యజ్ఞాన తిమిర పటలముల తొలగించి సదాచారపథముజూపి యాపవిత్రమార్గమున బ్రవర్తింపజేసి వారిని సుధీంద్రులగను దేశారాధన తత్పురుల గను నొనర్చి లోకమున నిరుపమానందము జెందుట మంచి యుపాధ్యాయుని కర్తవ్యము.

శిష్యుం డనగా నేమి ? శిక్షితుం డగునతడు శిష్యుండు. శిక్షయనునది నేర్పు. బాలురు తమ శైశవమున నేమియు నెఱుంగనివారుగా నుండురు. అప్పుడు బాలకులు తాము మాచిన వానినెల్ల (అది మంచిదైనను చెడ్డదైనను) మాచినట్లే చేయుదురు. వారి కది స్వాభావికము. వారి హృదయము మిగుల పవిత్రమైనది. కనుక నది యే విషయమును గాని బహు శిష్యులుగా నీడ్చి పట్టగలుగును. అప్పుడు వారి మనస్సున కలవడిన యభ్యాసము మఱల జీరకాలమునకైన బోనేరదు. అట్టి తరుణమున నే వారు సత్ప్రవర్తనము నందుటకై గురుకులమునకు బంపబడుదురు. ప్రవర్తనమే యాచారము. అదియే నడవడిక. ఈనడవడిక యూరక వచ్చునది కాదు. బాలకులు సద్గురువు నాశ్రయించి, యాతని సత్ప్రవర్తనమున గట్టెడుట ననుక్షణము మామయ బాలకు వర్తించుచు నడుచు నడుచు దమలోట్లు చక్కదిద్దు కొనుచు, మిగుల మెలకువతో నడచినగాని, వారికి మంచి నడవడిక యలకడదు. శిష్యులొక మొకప్పుడు గురుకుల వాసులుచేసి, సర్వముఖముల బరిత్యజించి, కష్టముల సరకుకొనక, బ్రహ్మచర్య వ్రతకాల మంతయు నెంతో జాగరూకత మెయిగడపి పవిత్రతనంది, యాత్మో జ్ఞేనముగ గాంచుట యిరుచేతనే.

గురువు ననుసరించియే శిష్యులు వర్తితురు. ఉపాధ్యాని యాచార మెట్టిదైనను సరియే. బాలకుల కదియే పరమ

ఇట్టిచర్చ లిదివర కేన్నడును వచ్చి యుండక పోవుట చేత అర్చకులును, వారి పక్షమున పనిచేయు న్యాయవాదులును కూడ; ఈభూముల యందు అర్చకులకు గల హక్కులెటువంటివో యీ విషయమై న్యాయ శాస్త్రము లేమి యభిప్రాయ మిచ్చుచున్నచో చక్కగా గ్రహించలే కున్నారని నానయ్యకము. ఇట్టి లోపములను బట్టి న్యాయమూర్తులు కొన్నిచోట్ల స్త్రీయు నేర్పరచినను, అవియే అన్నిటికిని మూల ప్రమాణములు కానేరవు. కాబట్టి యిప్పుడైనను అర్చకు సంఘము నిరుత్సాహపడక తగినవశిత్తో ఆలోచించి తమ హక్కులను కాపాడుకొందుగని నమ్ముచున్నాను. ఈ భూములు దేవునివా అర్చకులవా అని విచారించినచో దేవుడు పట్టాదా రుడనియు, అర్చకులు భుక్తదార్ద్రుని యు చెప్ప వలసియున్నది. ఈసాంప్రదాయ రిజర్వరులో ఆయా భూములకు సంరక్షరము నకు ఇంతశిస్తుఅని యేర్పడియున్నందున న్యాయశాస్త్రప్రకారము నడరుశిస్తు మాత్రమే దేవునికి వెందవలయును గాని, తక్కిన ఆయివీజుతో దేవుని కేమియు సంబంధ ముండకూడదు ఈ న్యాయమును గురించి యిదివరకు చర్చ జరిగినదో లేదో పరిశీలించినయెడల హైకోర్టునా రేకారణముచేత నీ, మున్సింగీ కరించినదియు విశదము కాగలదు.

కాబట్టి ప్రస్తుతపు తీర్పుల సాధార పరమకొని యనావశ్యకపు చర్చలను మెదుటకంటె ఆలయపు పను లిదివరకెట్లు జరుగుచున్నచో అట్లే జరిగించుచు ఆయా గ్రామస్థులును, అర్చకులును సోదరభావముతో ప్రవర్తించుట ప్రశస్తమని నాయభిప్రాయము.

వ॥ వెంకట్రాయుడు.

పవిత్రాచారము. వారు దానిని సర్వోత్తముగా భావించుట చేతనే వెంటనే యాలాగు బాలురు చేయుట కుపకమింతురు. అదివారికి నైజము. ఇందులకు సాదృశ్యముగా నీసందర్భమున మన మొక్క పర్యాయము స్వాను భవ నేత్రయగు బ్రహ్మశ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగకవి గారిని స్మరించుట శ్రేయస్కరము. ఈక్రియా కూరుడు స్వకీయ చరిత్రగ్రంథమున బాల్యదశలో విద్యాభ్యాస సందర్భమునందు తనకుగల్గిన ప్రవర్తన పరిచాయము గూర్చియుట్లు వ్రాసికొనెను.

“అక్షరాభ్యాస మైన తరువాత నేను మొట్టమొదట మాయింటి కిమ్మా అంగజముల మారముగొనున్న గోపాల స్వామి యాలయములో నుండిన యొక చదువులబడికి బంపబడితిని. ఆ బడిపంతులయిన పులిపాక అమ్మిగజుగారు. తొట్టిసోటివాఁ డగుటచేత నాతండు ముక్కుతో మాటాడెడి వాడు. ఆ యనయెద్ద నేమి నేర్చు కొంటిసో నేనిప్పుడు చెప్ప లేనుగాని గురుఁడెట్టివాఁడో శిష్యుడెట్టి వాఁడగునన్న న్యాయ ముచేతగురువు గారి ముక్కుమాటలు నేర్చుకొన్నాననిమాత్రము నేను నిశ్చయముగాఁ జెప్పగలను చిన్న నాఁటి యాముక్కు మాటలు నాకు మఱికొన్ని సంవత్సర మలకుఁ గాని పూర్ణముగాఁ బోలేదు.”

బాల్యమున నాలోచన యుండదు. కనుక బాలురు తమపంతులవారి ప్రవర్తనమునే యనుసానమునఁ జూపుదురు. చివర కదియే బలపడి స్వభావమయి మార్పుకొనుటకు శక్యముగాని దగును. కావున నుపాధ్యాయుని గుణగుణములబట్టి శిష్యుండు గుణియొనిగియో కావలయును. ఇట్టియెడ గురుండు త్రాగుబోతుగా నుండిన పక్షమున నిక నాతని శిష్యుల గుణావగుణముల నేమని వర్ణింపవలయు ?

త్రాగుబోతునకు మూసభోజన ముగ్గుతోఁ గూడినది. పలలాహారము మద్యములేక రుచించదట ! వారకామినుల తోడి సరసము పానప్రాయుల కత్యంతప్రియము. ఇందులకు ధనము ప్రాధాన్యము. ద్రవ్యసంగ్రహ శార్థమై మధుపానాచార్యులు మిగతా చార్యులకుఁ గడంగుదురు. సుప్రసిద్ధాభ్యాసమున నొక్కట ప్రభుండు కాంగోరెడి మానవునకుఁద్రాగు బోతు తనమే యుత్తమ గతియని పానప్రియుడగు సన్యాసియే సాక్ష్య మిచ్చుచున్నాడు. కావునఁ ద్రాగు బోతులు తిండి పోతులు. అంతు బోతులు. మోసకారులు. లంచ గొంతులు. జూదరులు. పోరులు. వీరిశిష్యులగు విద్యార్థులు వీరిని మించిన వీరులు. పూర్వకాలపు విద్యార్థులెట్టివారు ? వారు మాదక ద్రవ్యములు పాంతం బోనెల్లరు. మృతపదార్థముల దాకవైనఁ దాకరు పరశ్రీలఁబ్రమాద వశమునైనఁ జూడరు. జానపదముల వసించరు. ఇప్పుడన్న నో సురా భాండముల మోయువారు శిష్యులు పలము నంగడివిధినుండి కొనితెచ్చు వారు శిష్యులు. వేశ్యల చెంత దూత్యధ్యయ నెఱచేర్చు వారు శిష్యులు. కురువులకుఁ జీట్ల పేకలఁ జుట్ల ముక్కల నందించువారు శిష్యులు. మాటసాక్ష్యములందును గ్రూరకార్యములందును గురువులకుఁ గుడి భుజమట్లు తోడుపడువారు శిష్యులు. ఆహా ! ఏమి యీయాధునిక శిష్యాచార ధర్మములు. ఈ ధర్మము లాదేశంబుట కెట్టి సద్గురువులు వీరికి సంప్రాప్తులై ? సమస్త నీచకర్మలకు జంబుపానమైనది త్రాగు బోతుతనము. ఇది వాడుక గాగల యవివేకులు ఏడి పంతులుగా నుండుట పరమ పాతకు లభివృద్ధి నొందుట కత్యంతాను కూల్యము. ప్రపంచము శ్రష్టమగుట కిది యమిత ముఖమార్గము.

మద్యపానము కూడ దనియు మధుపాన నికసన సంఘములు సాపింపబడ వలయు ననియు, లోకము ఘంటా ఘోషముగా మొట్టివెట్టుచుండఁగా, దానిఁదొలగించు సానుకూల్యముల గల్పించుటకు మాఱు, విచార కూస్యలు త్రాగుబోతులనుపాధ్యాయులుగా నెన్నుకొనుట యొంతతోచనీయము. విద్యా గురువులు మద్య ప్రియులుగా నుండుటంబట్టియే గదా మనదేశమున నాఁనాటఁ ద్రాగుబోతుల సంఖ్య యతిశయించుచుండుట. కల్లు దుకాణములు మెరుగుమంటయు నిందుచేతనేగదా ? ఇవి మూసియుంచుకాల మింతలో వచ్చునా ? అట్టిభాగ్య మీహౌంధవ రను కెట్లు గలుగును ? త్రాగుబోతులు తమయొగ్గిల్లు మూసియుంచి నప్పుడుగదా కల్లు దుకాణదారులు వారియంగళ్లను మూసియుంచుట. అప్పుడుగదా మనయాగ్రావర్తభూమి పవిత్రవంత మగుట. మా ధర్మవర గ్రామమున సంయతము పానప్రియు లిట్లు ముగ్గురు ఉపాధ్యాయులు గ నుండుట సంభవించినది. వారివలన విద్యార్థులకు గలుగుమండెడి యనర్థము లకుభవ వేద్యములు. ఇట్టివారు సర్వత్ర నుండు రమట సామాన్యము. వీరిచర్యలఁ దలంచిన శరీరము కంపించెడిని గాదె !! — శి॥ ఆ॥

జాబులు

I
స్వరాజ్య సమితి

అయ్యో! స్వరాజ్యసమితి సెన్సెటివ్ ఫోటోమై సుమారు ఒక సంవత్సరమైనది. ఇప్పటికీ చాలా కాటానములు నానా ప్రదేశముల బయలుదేరియున్నవి.

ఆంధ్రలోకమున నింకను చాలాకాటానములు బయలుదేరవలయును. మాపురమున కనతిమూరమున ఆనరబిల్ ఆమంధ్ర కృష్ణరావు పంతులుగారు నివసించు సింహపుర మని ప్రసిద్ధి చెందియున్న స్వెల్లూరుపుర మంతవరకును గాననిద్రయందు దగుల్పూరు స్వరాజ్యసమితి స్థాపన కాకపోవుట ఆంధ్రలోకమున కాశ్చర్యకరముగా నున్నది.

ఆంధ్రదేశమున నెన్ని గ్రామములు గలవో అన్ని గ్రామములందు స్వరాజ్యకాటానము బయలుదేరవలయును. అట్లు బయలుదేరినగాని మన కచిరకాలముగోనె స్వరాజ్యమాందాడుదు దర్శన మియ్యజాలదు.

మా గ్రామములో సుమారు రెండుసంవత్సరములు గా శ్రీ గోఖలే సేవాసమాజమును పేరుతో నొక సమాజము విరాజిల్లుచున్నది. ఈ సమాజమునకు తెలకటరీ గారగు శ్రీయుత ఎ. వి. రామయ్యగారు వ్యయప్రయాసలతోర్చి సమాజమును శుక్లపక్ష చంద్రునివంటి వృద్ధికి తీసికొని వచ్చుచున్నారు. ఈ గోఖలే సమాజమువారు మా గ్రామమునందు ఒక స్వరాజ్య సమితిని స్థాపించిన బాగుండునని మా గ్రామవాస్తవ్యులను, సమాజమువారిని, మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాడను.

యస్. నారాయణస్వామి.

II

ఒక యుద్ధము

అయ్యో!

మ-రా-క్రీ వింజమూరి భావనాచార్యులు గారికి.

దేశభాంధవా! తమ కనేక వందనములు.

అభ్యుదయ సూచకంబగు, 'హోమేరూల్ లీగు' ను గురించి మిక్కిలి యువయుక్తమైన సలహాలను ఆంధ్రపత్రిక ద్వారా తాము ఆంధ్ర మహాజనలకు జెలియజేయుచుంటు కడుంగడు శ్లాఘనీయును. గ్రంథభాంధాగార స్థాపకులు గ్రాని, పాఠకులుగాని ఈవిచారమున శ్రద్ధపుష్పకొనుటలేదని తాము వ్రాయుట నిజమే యగును. కోరువారికి సలహాల నిచ్చుటకు తాము సిద్ధము గానున్నను, అంతకంటె -వేరొక మార్గము నుంచినది నాయభిప్రాయము. ఎందరికని తాము వ్రాసి తెలుపుట కగును? కావున, ఏతద్విషయమునం దనుభవముగల తాము; హోమేరూల్ లీగనగా నేమి? అది యెట్లు వ్యాపించవలెను? స్థాపించెడి విధానమేమి? నిబంధనలు వ్రాత మాలకమైన రికార్డు లేమైన కావలయునా? దినచర్యక్రమ మెట్టిది. అను నీ మొదలగు విచారములనుగురించి, క్రాంతి అష్ట పత్రాకృతి 50 పుటలకు మించని యొక గ్రంథమును సులభమైనట్టి వ్రాసి ప్రకటించినచో సంకల్పము సఫలత గాంచును. ఇందులకు ద్రవ్య సహాయమునకై ఉదారబుద్ధులగు ధనికులు కొందరైన నివ్వక పోరు; ఇచ్చినను ఈయకపోయినను ఈ విషయమై పత్రిక ద్వారా విన్నవించినచో దేశభిక్షువులగు ఎల్లవారును శక్తికంచన లేక సాయము చేయగల రహస్యలతో ఆవంశయైన సంశయం బుండబోదు.

"యత్నే కృతే యదిన సిద్ధతి కోత్ర దోషః"

దేశ సేవకుల పాదధూళి.

III

న్యాయపతి సుబ్బారావుగారు

అయ్యో!

"న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు" అను కీర్తికింద తమ 1. 11. 16 తేదీగల పత్రికయందు వ్రాసిన ప్రశ్నాసమును సంతోషముతో చదివితిని. నేను 4 మాసముల ఆంధ్రపత్రికకును, న్యాయపతియొద్దపత్రికకును, హిందూకును హైదరాబాద్ రాజకీయ జీవనమున వారి యగ్రగణించియు, ప్రకృతావధానము ఈ సంగతి గారిని దేశీయమహాసభాధిపత్యమునిచ్చి గౌరవించుచున్నందున అటులచేయుట మననలే సత్కరించలేఖలు వ్రాసియుంటిని. కాని ఏకారణముచేతనో హిందూ పత్రికలు ఆలేఖలను ప్రచురింపజూశోచనీయును. శ్రీ పంతులవారి దేశసేవారిని స్వాగతపరిత్యాగము జగద్విదితములు. వారు

జీవనమునకే గాక హైదరాబాద్ లోని జీవనమునకు గూడ ను మూలాధార లనుట స్వభావోక్తి యే గాని అతిశయోక్తి గానేరదు. వారిని ఇంతవరకు దేశీయ మహాజనసభ గౌరవించక - పోవుట మన సమాజదేశీయ సుగుణులకు కృతజ్ఞతను సూచింప నేరదు. రావుబహద్దరు పీఠేశలింగము పంతులవారును శ్రీ సుబ్బారావుపంతులుగారును ఆంధ్ర మండలమునకు మత్స్యప్రయోగ యశస్సును తెచ్చి తేజోవంతముగ జేసిరి. ఆంధ్రోద్యమ వీచికలతో ఆంధ్రరాజ్యము సంక్షోభిల్లుచున్నది. ఆంధ్ర రాష్ట్రాధ్యక్షము ఆంధ్ర మహాజనుల మత్స్యకా పూరితులగు కేయుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో ఆంధ్ర మహాసభావులలో నగ్రగణ్యులగు శ్రీ పంతుల వారి జీవితము ఎల్లవారును మార్గదర్శకముగ నుండునటుల కాశ్చర్యకరము స్పృశించియును స్థాపించుట ఆంధ్ర మహాజనులు ప్రయత్నించి ఈ మహానీయునికి తమ కృతజ్ఞతా భావమును వెల్లడింతురుగా! ఆంధ్ర పత్రికాకర్తయు ఈ సమర్థులమునకు తోడ్పడి సఫలము చేయునని నేను ప్రార్థించుచున్నాను.

కొండవల్లి శ్రీరామచంద్రరావు బి. ఎ. బి. ఎల్.

పుస్తకభాంధాగారములు, స్వెల్లూరు:— ఖాళి. సుబ్బారామయ్య స్వెల్లూరు:— మా స్వెల్లూరు మండలమున ఇంకయు మున్నున్న వానికన్న నెక్కువగా "ఆంధ్ర పుస్తక భాంధాగారము" లభిస్తున్నది నొందవలయును. మా స్వెల్లూరుపురమునందు "లిక్చర" పుస్తకభాంధాగారము పున్నచునాటి చంద్రునివలె దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నది. వీరి ఆభివృద్ధి కెంతయు హేళి పడెన యుతే మనై పల్లి రామకృష్ణ రావుగారు రెంతయు ప్రశంసాస్థాతులు: ప్రజానోదయ సమాజము వారి రోచునొక పుస్తక భాంధాగారము కలదని వినుచున్నాను. నై పుస్తక భాంధాగారము మా పురజనుల కుపయోగపడునట్లు చేసెద రనియు ఈ పుస్తకభాంధాగారము కూడ "లిక్చర" పుస్తక భాంధాగారము బోలె నానాటి కభివృద్ధి చెంది ఆంధ్రదేశము నకు మే లొనరించుగాక యనియు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాడు. ఇటు కనతిమూరమున నుండు పాట్లపూడి యందు: శ్రీయుత పొణకా పట్టాభిరామి చెడ్డగారు "సుజన రంజని" పుస్తక భాంధాగారము నాయమున నొక భాంధాగారమును నెలకొల్పుటయేగాక సదరు భాంధాగారమునకు నొక స్వంత భవనము నిర్మాణమొనర్చి వారియొక్క యువదాన మార్చుకొని వెల్లడించుకొనుచుండెదల కెంతయు సంతోషము. సుబ్బారామయ్యగారు వ్రాయు చున్నారు.

చిన్న పురుగులు 124
వెద్ద వెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడి యగుట, వెండ్రుకలూడుట, పుర్రెపై జీల, అన్నియు చుండుపురుగుల వలన గలుగును.

పాఠకులారా! ఈ పురుగులకై కేయింబనకు, విధి విరామములేక మీరు పనిచేసినచో మీ మీగ్గుచుములలోని నెల కొట్టెలు బంగారుతో నింపబడి యుండును. తీరిక లేక పనిచేయుచుండు ఈ చుండు పురుగునకు, అతివ్యాప్తికయి పేరొందిన తెనీగ సహకారిగా నుండెదగినట్లు. చుండు ఆదంభమున వెంట నే నిరోధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగింపక పువేడించిన అచిరకాలముననే బట్టతల వారితో సహధ్యాయు గావలసినవృత్తు. కావున ఇట్టి పరమశత్రువును

"కామినియా నూనె" సహాయమున సంహరింపుడు. చుండుకు బోగొట్టును. వెండ్రుకలను రాలనివ్వదు. పుర్రెమండును బోగొట్టును. తలకట్టుకు పరిమళ గుంధద్రవ్యము. ఈరీతిని, నకలు నూనెలను తయారు చేయువారి మోసం న పడకుడు. బుడ్డి 1-కి రు. 1—0—0 వి. పి. రు. 0—4—0 8-కి రు. 2—10—0 వి. పి. రు. 0—7—0 ఉచితము. ఈ సుగుణముల ఋణాత్మక పరమలకయి, అద్దజాచీటి నువారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత ల సీసా ఉచితముగ బంపబడును. జెంట్లు:— బండియో డ్రగ్ అండు, కెమికల్ కంపెనీ, ౧55, జుమ్మామసీదుపేరి, బొంబాయి.

కృష్ణ దేవరాయకాలపు ఆంధ్రవాఙ్మయపీఠి నెఱిగించు చారిత్రకభాగము వెల రు. 1-2-0 పదిపైనులకు 1 ప్రతి యానాం. గ్రంథ విక్రేతలకు చుంచి కుమారుడు ఇవ్వబడును. ఇండియా ఇంగ్లాండులందును ముద్రాధికారులచేతను ప్రాచ్యదేశీయ భాషాపండితులచేతను గొనియాడబడినది. ఎస్ పంతులు పె. 22 రు. ఆచార్యప్ప వీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర సర్వశాఖాల-విద్యావృత్తి. ఇది శ్రీయుత కట్టచుంచి గామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది. వెల 0—4—0 పాక్షిక ప్రశ్నకము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7. తంబు కెట్టిపేరి, మద్రాసు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు బయస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిఫిములు - బొమ్మల కాట్రులు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించెదము - క్యాటలాగు కావలెనా. (592) వి. ఈశ్వరప్ప అండు సర్పు, విశాఖపట్టణము.

573 ఆధునిక కవిజీవితములు శ్రీరాజా భుజంగరాయకృతము. ఆంధ్రవాణి కియ్యదిపుట్టి నిల్లు. ఇందు 250 ఘనకవి పండితోత్తముల రచనా సుధుకరు యును, వారి జీవితములను గలవు. 500 పుటలు వెల రు. 1.8-0. భారతీ వేద హవుస్, ఏలూరు.

యం. ఓబులప్ప అండు బదర్పు. పుష్ప పరీక్షకులు, విత్తనముల వర్తకులు మొక్కలు, కూరగాయల సప్తముదారులు. 588 జెంగుళూరు సీతీ.

ఆత్మజ్ఞానా సంఘము. శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మపీఠి. దయ్యముల సద్భాగమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ చిన్నవైజు చక్కనికూర్పు. వెల రు. 0.8-0 మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 591 పోస్టుబాక్సు 212, దవరాసు

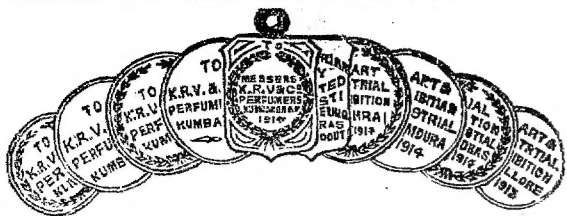
నీవు ఇల్లుకట్టెదవా? అట్లయిన కాట్టు అయిరక కాలము, స్పిరట్ ట్రైయర్ కేసెను, ఆర్నెంబెల్ రెయిలింగ్సు పైరాలకు, సి. గోపాలనాయక్ అండు సన్నచేసిక పొండి మద్రాసు వారికి వ్రాయుము. 557

Approved by Text Book Committee కథలపుస్తకములు:—(1) సురస్వతి (2) సులోచన (3) కాసల్య వెల రు. 0-4-0 దేశకోగ్యమును, ధాను పుష్పియు నొసంగు టానోమాత్రము 48 కి రు. 1-0-0. 523 "విద్యానిధి", 87 రామస్వామిపేరి, మద్రాసు.

కలియుగ కల్పవృక్షము. 183 కృతయుగమందు కల్పవృక్షము మనుష్యులకొరకలను నెగేర్చుచున్నట్లు ఈకలియుగమందు మానవజాతి యొక్క ఈతిభాదలనుతీర్చి ఆయురారోగ్యైక్యైర్యంబులనిచ్చుచు మన వైద్యవిద్యకాపు పుస్తకమోకింవారికి ఉచితముగా పంపబడును రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, ఆయుర్వేదోదయ ఔషధాలయము. 20 చీనాబజారురోడ్, మద్రాస్.

నేపాళ దేశపు కస్తూరి, మంచిది తులము 1-కి ... 30-0-0 కుంకుమ పువ్వు తులము 1-కి ... 2-0-0 గోరోజనము, మంచిది " ... 2-0-0 ఆసిపచ్చికానా లేక జున్ను " ... 7-0-0 కసభస్మము తులము 1-కి రు. 0-0-10 అమృతాంజనండిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాస్.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము ఆరోగ్యమును కాశ్యేతనుఖునుపొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి తీరికసౌఖ్యమును దృఢగాత్రమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును, ఈపుస్తకము ఇనాముగా నీయుబడును. పోస్టు చార్జి యు మేమే భరించిపంపెదము. వెంటనే వ్రాయుడు. 219 వైద్యశాస్త్ర మునీశంకర్ గోవిందజీ, ఆతంకనిగనా ఔషధాలయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అతివృష్ట కాలమునకు తగిన శిరోభాష నివారణి యేది?

మన చందనాది తయిలము

ఈ తయిలమును వాడమునకు లెండు శతకలు ప్రాతః కాలములో నాచుకొని స్నానము చేసినయెడల పి త్రనీరుదిగును. కన్న మంటలు కపాలపుర్ణం, ఒంటితేనెనొప్పి, తలలెరుగుట మొట్టకంటే రాక్షసు, శమనవపుష్పము, తీక్షణమైన బుద్ధి కలుగును.

క్రయము డబ్బా 1-కి రూ 2-0-0

ఇదిగాక మాకర్ణ సువాసన కక్కపొడియు సువాసన మన్నము, కొబ్బరితేరుము, సుగంధ స్నానపొడి, దేశాంగము సందనపుడరు, అగ్రహ, కేరళపుడరు, పుసుగు, జవ్వాది, అంబరు, మొదలైన కస్తువులు దొరుకును. క్యాటలాగు కావల సినవారు వ్రాయవలెను. కే. ఆర్. వి. అండు కో.

455 సువాసన వ్యాపారము, కంభకోణము, K. R. V. & Co. Perfumers, Kumbakonam

RUBBER STAMPS

P. N. SIMHAM & CO.

MADRAS

RUBBER STAMP MERS.

రబ్బరు స్టాంపులు	దు 2
ఇన్స్ట్రక్షన్ బుక్స్	1
కస్టమరీ	తులం 30
గోల్డ్ రోజు వం	6
పచ్చక రూపులం	2
కుంకుమ పువ్వు	1.4
నాలుగు రంగుల గుచ్చ	1
సుగంధ వస్త్రము	1
పెన్సిల్స్ సెట్	1
ఆదియన్న నాయుని వీధి, మదరాసు	

సవినయనది. ఓటోజరస్టాక్ 490

2-0-0
0-12-0
0-8-0
0-0-6

ఆర్థిక
బుద్ధి
శ్రమ
శ్రామ
శ్రామ
శ్రామ

ది. పరస్టాన్ పెర్ఫ్యూమరీ కో,

నెం 1 రు, పైథోసి, బొంబాయి. నెం 3 రు.

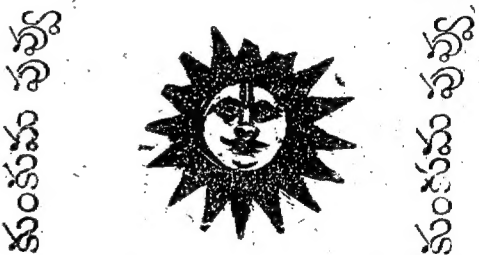
గ్యాలీన్ మోటారు సాతశాల.

మోటారు బండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయ గలుగుటకును తెరిపియందు నిచ్చుటకును మోటారు బండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేయేభాగములు యేయేపనులు చేయునో అవి చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగా చేయు రి పేరులను యాయంశముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ సాతశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటు వారి వద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. అందులకు ఫీసు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు డిసెంబరు నెల 1వ తేదినండి ప్రారంభ మగును. క్లాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 30 వ తేదీని గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తావొసంగ బడును. ఈ క్రింద నుదహరించు వారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149, Broadway Madras.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మా వద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపును. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ,
(53) 21. హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

మోన పోకుడు

తుప్పుపట్టినయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మానపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డెవ్ అండు కంపెనీవారి “బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్.”

Wailes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంతెనలకు కప్పులకును నువయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మృదిసిపలువారు పల్లికు వర్చువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజిల్లు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్స్.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

389

మదరాసు

(వై కామ్పాజిషన్ గోరునప్పును ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

ఏక భాషా విప్రళంస

ఇది వెన్నెలకంటి అపూరయ విచిత్రము.

కల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్రపత్రికా ముద్రకాలయము,

తెలుపేట్టిపేడి, మదరాసు.

కీర్తిశేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

పోర్టు ట్యూరింగు మోటారు బండి.

(572)

5 గురు కూర్చుండుటకు తగినబండి. రు. 2850.

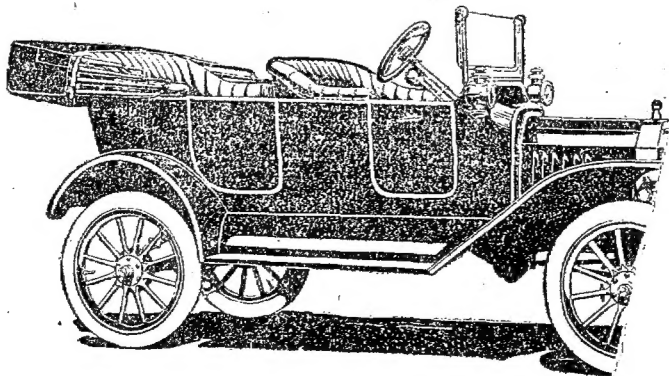
హుడ్డకప్పం, ముందు ఎలక్ట్రిక్ లైటులు, గ్లిమోటిక్ కొమ్ము, గాలి రేజ్, ఇతర పనిముట్లు అన్నియు గలవు.

పోర్టుకారును కొనుడు; ఏలన, ఎవరికై నగు ఎచ్చటకన్నను, ఏడ్చితియందున్నను చక్కగ పనిచేయును. ప్రత్యేకములగు సామా నాలలో మోటారుకారుల తయారుచేయుట లో చేర్చబడిన పనివాండ్రచే తయారుచేయ బడినది. అది మిక్కిలి దట్టమయినది. తేలిక అగుట దానివలన వ్యయములు తక్కువలో తక్కువయ్యును.

అయ్యది మిక్కిలి ప్రశస్తములయిన సా మానాలలో చేయబడినది. వెనాడియం ఉక్కు ఉష్ణమును-చేత్తు, పోర్టుమాగ్నము, మిగుల

ప్రపంచమందంతటను పనిచేయుచున్న మోటారుకారు ఇదియే. పోర్టుకారు స్వంతదారులకు ప్రయాణ చేసినను చేయుదుగాక పోర్టును కొనుడు. ఇప్పుడే కొనుడు. రు 2850 - పెద్దస్థియరు మోటారుకారుల వ్రాయించుడు. తేక్ను ఆకాశంగము కలుగగలదు. వ్రాయనప్పుడు ఈ పత్రిక పేరు నుదహరించుడు.

Oakes & Co., Ltd, Madras.

దిట్టమయినది. అయినను బహుదనండు దొరు కగల ఉక్కులో మిక్కిలి తేలికయిన ఉక్కు కావున అధిక వ్యయమయినది.

ప్రపంచములో వాడుకలోనున్న మో టారుకారులలో పోర్టుకారులు సగమున్నవి. ప్రపంచములోని మహాజనులు యాబండిని ఉప యోగించి చూచి ప్రశస్తయినదని రుజువు చేసిరి. ఇతర మోటారుకారులవలె గాక దీని వై వ్యయపరచబడ్డ ధనమునందలి ప్రతిరూ పాయకిని తెగిన మోటారుపనిని చేయించు ననగును.

చు కారు ఇదే. ఏదేలేమున ప్రయాణము గొను వలయుకారులకు ఇప్పుడే అద్దరు

లిమిటెడ్, మదరాసు.